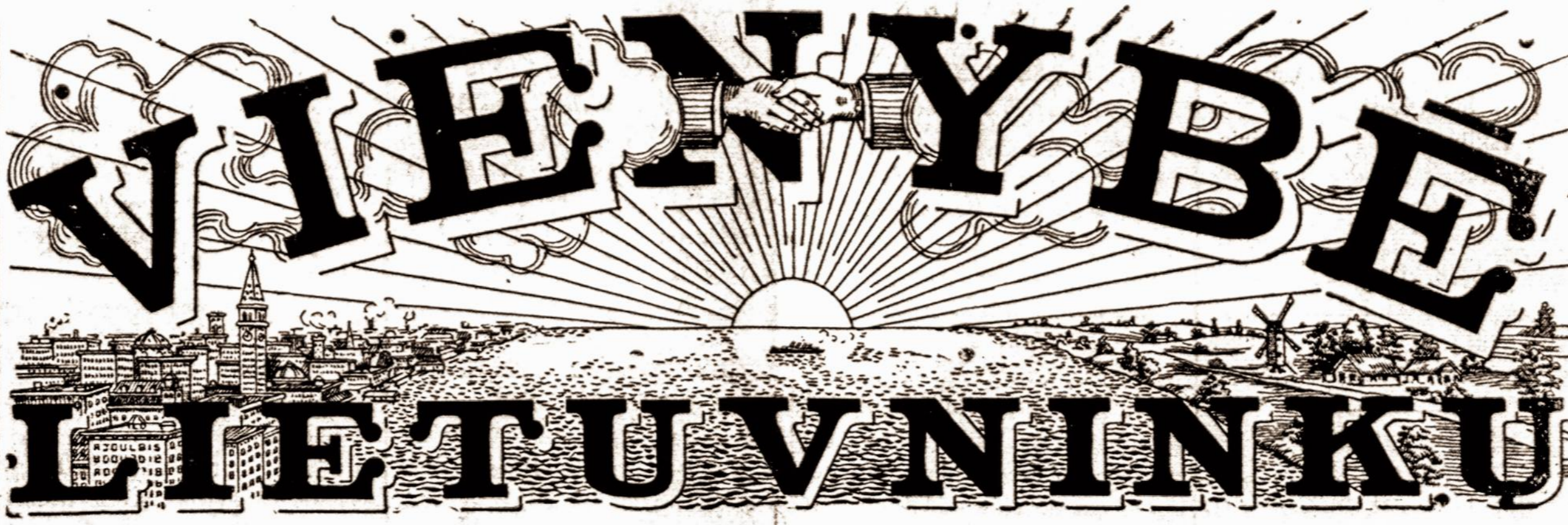

"VIENYBĖ LIETUVŲ NINKŲ"
 ISEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienyose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus.
 Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apparsinimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND St.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBĖ LIETUVŲ NINKŲ"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND St.
 BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 53.

Brooklyn, N. Y. 31 d. Gruodžio (December) 1913 m.
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVIII

Siuočiame širdingą pasveikinimą su Naujais Metais visiems „V. L.“ skaitytojams, bendradarbiams bei rėmėjams ir kartu visiems velijame geros klaties ir ramaus gyvenimo laike ateinančių, 1914, metų.
 „V. L.“ REDAKCIJA
 IR ADMINISTRACIJA.

**SULAUKUS
 NAUJŲ METŲ.**

Štai ir vėl sulaukėm Naujų Metų. Rodosi visai dar neseniai sutikome ką-tik praėjusius 1913 metus ir visai nepajutome, kaip jie prabėgo ir pragašo laiko amženybę. Tegul tik kiekvienas sustoja važiandamas ir pamasto, kaip stebėtina greitai bėga laikas — rodos visai dar neseniai buvome vaikais, o štai jau esame suaugę; dar dešimtis-kita metų — ir apie senatvę reikės jau kalbėti.

Stai ir vėl sulaukėm Naujų Metų. Rodosi visai dar neseniai sutikome ką-tik praėjusius 1913 metus ir visai nepajutome, kaip jie prabėgo ir pragašo laiko amženybę. Tegul tik kiekvienas sustoja važiandamas ir pamasto, kaip stebėtina greitai bėga laikas — rodos visai dar neseniai buvome vaikais, o štai jau esame suaugę; dar dešimtis-kita metų — ir apie senatvę reikės jau kalbėti.

perdidelis išsiskirtymas i partijas-partijėles, kuopas-kuopeles ir beveik kiekvieno stengimos tapti vadu, mokytoju ir tt.

Juk meilė, mokslas ir dora kiekvienam reikalingiausi dalykai — ar bus kas katalikas, laisvamanis, socialistas ar kas kitas. Taigi pakėlimui bei palaikymui tų dalykų visi lietuviai privalo eiti išvien. Kada gi žmogus bus apsišvietęs, kada jame viešpataus meilės jausmai, kada jis ves blaivų gyvenimą, kada, galop, jis elgsis sulig doros įstatu, tai jis žinos, kokia partija yra geresnė, kokia nuomonė teisingesnė — jis tada mąstys, kur teisybė, kur išganymas. Reikia atminti, kad teisybė visad ima viršų. Taigi privalome eiti prie tos teisybės.

Girtuokliavimas taip yra išsiskėjęs Amerikos lietuvių tarpe, kad net baisu apie tai ir pamislyti. Čia lietuviai praleidžia ant svaigalų beveik visus savo sunkiai uždirbtus skatikus (del tos priežasties valgo jie blogai ir gyvena bloguose kambariuose), suardo savo sveikatą, nupuola doroje, nustoja visų prakiliųjų jausmų, šalinasi nuo mokslo, o jei kas turi šeimyną, tai kankina ir gadina ją. Tik prisiminkite, kiek daug yra salinusių lietuvių apgyventose vietose ir kaip greit pralobsta tų pragaištės įstaigų savininkai, o tada pasidarys dar aiškiau, ant kiek išsiplatinusi tarpe lietuvių girtuoklystė. Čia geria visi: prasti darbininkai, inteligentai, kunigai, vyrai ir moteris, seniai ir vaikai. Žinoma, siaučiant tokiai girtuoklystei, negalima nieko geresnio ir laukti nuo Amerikos lietuvių.

Apart to viso, tarpe čionvksčių lietuvių apsišviečia ištautėjimas bei paniekimas savo tautos, savo kalbos ir tėvynės. Daug yra tokių, kurie, pasivadinę save „internacionalais“, tvirtina, kad jie rupinasi pakėlimu apšvietos bei susipratimo tarpe visų tautų, tarpe viso pasaulio darbininkų... Jie nesupranta (o gal tvėia nenori suprasti), kad kiekviena tauta, turėdama savo skirtingus papročius ir budą, privalo rūpintis apie savo reikalus bei apšvietą, nes jei atskiros tautos taps apsišvietusiomis, tai ir visa žmonija, kurią sudaro tos tautos, irgi pasidarys apsišvietusia, dora, laiminga. Stengties užkart apimti visas tautas, viso pasaulio dar-

bininkus — tai per daug naiviškas siekis. Kiekvienos tautos sąnariai, eidami progreso keliu ir prisilaikydami meilės ir doros principų, atliks tą, kas yra jiems užbriežta pačios gamtos, pačios koordinalės pasaulio jiegos...

Per paskutiniuosius du metų Amerikos lietuviai pradėjo geriau suprasti blogias savo gyvenimo puses ir stengties pasiluosuoti nuo jų ir eiti tiesiais ir šviesiais keliais. Ypač tas aiškiai apsišiekė laike praėjusių 1913 metų. Daug padaryta apšvietos dalykuose, dikčiai praplatinta blaivybės idėja, žymiai sudrutinti draugiškumo ryšiai ir atgaivinti tėvynės meilės jausmai.

Gal tuli pasakys, kad laike 1913 metų ėjo labai aštri kova tarp tautiečių ir socialistų. Taip, kova ėjo, bet tai buvo formavimosi bei perverimo kova. Per tą kovą tautiečiai žymiai sustvirtėjo, tėvynės meilės jausmai pakilo, ir, abelnai imant, Amerikos lietuviai persitikirino, kad jie privalo likti tikrais lietuviais, jei nori pasekmingai žengtį pirmyn.

Taigi galima tvirtai pasitiktėti, kad ir ateinančiais 1914 metais Amerikos lietuviai dar energiščiau ir su didesniu atsidavimu vays pradėtuosius svarbius darbus pirmyn — stengsis kelti savųjų tarpe apšvietą, susipratimą, blaivybę, meilę, draugiškumą, dorą...

Jau augščiau buvo minėta, kad kiekvienas šiek-tiek daugiau nuvokiantis žmogus privalo sulaukus Naujų Metų padaryti savo rūšies apyskaitą iš praėjusių metų gyvenimo, rimtai apmąstyti bei apsvarstyti apie praėjusių metų darbus ir pasielgimus ir užsibrėžti, ką reikės jam atlikti laike ateinančių metų.

Taigi šiuomi ir velijame kiekvienam „V. L.“ skaitytojui visad atsimiti apie augščiau pristavtas mintis ir pasitengti ateinančiais 1914 metais žymiai pakilti augštytyn — apšvietoje ir blaivybėje ir išauklėti meilės, draugiškumo ir doros jausmus...

Peržvalga.

// Dar delei manifesto.
 Jau kelis kartus „V. L.“ buvo pranešama apie manifestą, kuris paliėčia visus išėjusius iš Rusijos, neatlikusius kareivijos tarnystos.

Dar vasaros laike Seinų „Šaltinio“ ženg. straipsnyje buvo pranešta, kad turintieji 33 m. amžiaus vyrai paluosuojami nuo kariuomenės. Dabar gi „Liet. Uk.“ N 49 patalpintas visiems žinomo adv. Andriaus Bulotos pranešimas, kuris taip skamba:

„Dar kartą primename visiems pabėgusiems nuo kariuomenės (bet ne iš kariuomenės), kad jie gali grįžti ligi vasario 21 d. 1914 ir jiems jokios bausmės nebus, tik turės atitarnauti kariuomenėje, jeigu jiems dar nebus suėję 34 metai. Jeigu gi kam bus suėję 34 metai, tai tam nei jokios bausmės nebus, nei tarnauti nereikės. Tačiau, pagrijusiems po vasario 21 d. 1914 m., bausmė, kaip vieniams, taip ir kitiems bus labai didelė.“

Taigi šiom dar kartą kreipiamesi Amerikoje gyvenančius lietuvius, kurie nori grįžti Lietuvon, idant ten, parsinešus sutauptus centus ir prityrimą, ramiai ir linksmi pagyventi tarpe savųjų ir nuoširdžiai patariamai pasinaudoti proga, nes, priešingai, reiks likti svetimame krašte ant visados.

// „Koviniai“ švindeliai.

„Kovos“ 51-me numeryje redakcija iškasė negirdėtą stebuklą. Štai ką rašo: „Dabartiniai „Vienybės Lietuvos“ leidėjai yra patraukti teisman už neteisimą patalpinimą į bepročių namus J. Paukšcio, svarbiausio „Vienybės Lietuvos“ leidėjo, ir už mekliaivimą su jo pinigais.“

Toliaus „Kova“ pasisako nusi-samdžiusi savo specialį reporterį, kuris, girdi, „viską praneš apie bylos bėgį.“

Sitą mes vidanime „koviniu“ švindeliu. Jokies bylos niekam ir nesisapnavo, o „Kova“ jau net ir reporterį nusi-samdė! Kaip su kitu kokiū rimtesniu laikraščiu reiktų del šito rimtai pasirokuoti, nes čia yra aiškus noras laikraščiu kenkti. Bet jau su „Kova“ mes nesirokuosime. Melagystės ir švindeliai — tai „Kovos“ ir jos reporterių amatas.

// „Lietuvos ir Lenkijos istorijos santikiai“.

„Lietuvos Žinių“ N 138 pranešama, kad lenkai: prof. Abraham'as Bruchner'is, kunigas Fijalk'as, Rozvadovskis Semkavičius, Zakrzevskis ir Smolka rašo visi drauge istorijos veikalą „Liet. ir Lenkijos istorijos santikiai“, sėdami medžiagą senovės dokumentuose. Šis veikalas ketinąs netrukus išėiti iš spaudos ir mesti daugiau šviesos į lenkus ir į mūsų žilą praeitį.

// „Aušra“ eis kas savaitę.

Kaip pranešama tame pačiame „L. Ž.“ num., Vilniaus gub. liaudies reikalams skiriamas, kunigų leidžiamas laikraštis „Aušra“.

ėjes ikišiol du sykiu per mėnesį, nuo Naujų Metų, sulig „Aušrai“ leisti bendrovės dalininkų nutarimo, pradėsiąs eiti kas savaitę. Redaktorius pasiliko tas pats kun. Kraujelis, jo padėjėju paskirtas Visų šventų bažnyčios kamendorius, teologijos daktaras kun. Bakšys. Nutarta dar prie šv. Mikalojaus bažnyčios įsteigti kijoską, kuriame bus pardavinėjama lietuviškų raštų.

// „Lietuvaitės“ premijos.

„L. Ž.“ praneša, kad Kauno katalikių moterų organas „Lietuvaitės“ buvo paskyrusi savo skaitytojams dvi premiji, kiekviena premija po šimtą rublių. Vieną premiją laimėjusi vilniškė „Viltis“, antrą gi — Gižų „Žiburio“ skyrius.

// „Lietuvių literatos Apžvalga“.

„Vilties“ N 137 patalpintas štai kokiis pranešimas: „Švento Kazimiero Drangija pradėjo spausdinti didelį ir labai svarbų veikalą, žinomojo mūsų literato Gabrio parašytą „Lietuvių Literatos Apžvalga“. Tokio veikalos mūsų literaturoje dar nėra. O kaip jis reikalingas! Be jo nei mokytojas, nei literatas, nei, pagaliaus, žymesisis inteligentas apsieiti negali. Tas veikalas bus viena iš fundamentaliųjų mūsų literaturoje veikalų“.

// Dr. I. Stankaus byla su „Dilgėlėmis“.

„Dilgėlės“ praneša, kad jas patraukęs teisman gerai Amerikos lietuviams žinomas dr-as Ign. Stankus iš Philadelphia, Pa.

// Naujas laikraštis.

Liet. laikraščiuose pranešama, kad Ryoje pasirodęs pirmas numeris naujo darbininkams skiriamo laikraščio — „Vilnis“. Vienok kitoj vietoj randame patėmijimą, kad vargiai galėsias pasirodyti antras „V.“ num.

// Naujas „Draugo“ redaktorius.

„Draugo“ N 51 patalpintas kun. Fabijono Kemėsio žengiamasis straipsnis „Darbą pradėdant“. Jau buvo „V. L.“ pranešta, kad mirusiojo „Dr.“ vedėjo kun. Kaupo vietą pakviestas užimti kun. F. Kemėsis, kuris buvo apsigyvenęs Škotijoje ir ten manė leisti laikraštį.

Straipsnyje „Darbą pradėdant“ kun. F. Kemėsis pirmiausia nurodo, kaip reikalinga yra rūpintis Amerikos lietuviams bei jų likimu. Čia jis priveda, kaip žiūrėta į Amerikos lietuvių pirmiau ir kaip dabar žiūrima, o taipgi kaip tvirtai pas juos tėvynės meilės jausmai ir ant kiek jų čia veikama. Mums gi svarbu žinoti, ko mano prisilaikyti naujas „D.“ redaktorius, ty. kokiuo keliu ma-

no jis vesti tą laikraštį ateityje. Tą mums parodo sekanti minėto straipsnio žodžiai:

„Skubių pranešt, kad „Draugas“ lieka tas pats, kaip ir buvęs. Jis ir toliau bus Amerikos liet. katalikų laikraštis ir jokios atmainos jo kripsnyje nebus. Nepajudinamai laikydami katalikų Bažnyčios mokslo ir drausmės, rūpinimės mūsų tautos kultūros reikalais. Kultūros darbe mielu noru įsieksime bendrą kitas srovės atstovaujantiems redakcijose, išskyrus tuos, žinoma, kurie visą laiką nieko nestatė, bet viską arde.“

„Bendram darbiui tik vieną sąlygą starysime, butent, kad būtų pripažinti ir pagerbti lietuvių katalikų tikiybinių idealai.“

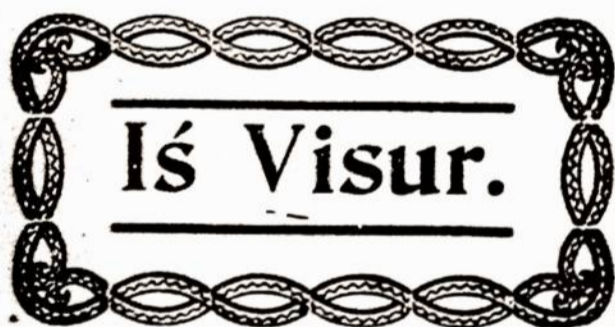
Tie kun. F. Kemšio žodžiai parodo, kad „Dr.“ liks tuom pačiu, kuom jis buvo ikišiol. Ateitis parodys, ant kiek sugebės naujas redaktorius vesti tą Amerikos liet. katalikų organą.

/// Persergsti „Ateitį“.

Jau visiems žinoma, kad šiomis dienomis išeis Bostone naujas tautinis laikraštis, kuris daugiausiai skiriamas Amerikos lietuvių jaunimui. Vienas „Dr.“ korespondentas (Rastenis N51) taip apie tą Bostono laikraštį atsiliepia:

„Dabar tik kyla klausimas apie naująjį laikraštį. Ar jis mokės tarnauti visuomenei, kuri yra ne tik lietuviška, bet ir katalikiška, kuri kaipo tokia nepakę užgauliojimo savo šventų jausmų. Naujo laikraščio leidėjai privalo tai suprasti, kad su laisvamanybe nuvažius ne toliaus už „Laisvę“.“

Žodžių, privalo, suprasti, kad ne nosis del tabakerkos, bet tabakerka del nosies. Jeigu tą dalyką supras (yra viltis, kad taip bus), tai valio tautinis Bostono laikraštis! Jeigu gi ne, tai netrukus, turės atsirasti dar vienas sumanymas, butent: katalikiško laikraščio įsteigimas mūsų mieste. Kaip bus, netolima ateitis parodys“.

BOMBARDAVIMAS IŠ ORLAIVIŲ.

Madrid, Ispanija. Pranešama, kad ispanai kovoje su marokiečiais Afrikoje dikčiai pasinaudoja orlaiviais. Taip arti Muley Abealam marokiečių eiles bombardavo kar. orlaiviai, kuriuos negalėjo pasiekti prieš šūviai. Marokiečiai panėš labai didelius nuostolius. Vienok tame pačiame laike susirėmimuose žuvo daug ir ispanų. Tai bene pirmą kartą bus orlaiviai panaudoti karo vedime bei priešų naikinime.

MILŽINISKA ORLAIVIS

Peterburgas, Rus. Baltiškoje dirbtuvėje pabaigtas statyti milžiniskasis Sikorskio konstrukcijos orlaivis „Ilja Muromieč“, kuris savo didumu pereiną visus esančius. Orlaivyje galės sutilpti 20 žmonių; jis turi 4 motorus ir ketletą kajutų.

KARISKA BULGARŲ-TURKŲ TRAKTATAS.

Peterburgas. Daug sukėlė kalbų tarpe Europos politikierių bei diplomatų padarytas tarpe Turkijos ir Bulgarijos traktatas. Sulig to traktato Turkija pasižada, iškilus bulgarų-graikų karui, iš-

statyti tris armijos korpusus ir perduoti juos vesti bulgarų vadams. Iškilus graikų pagelbininkų intervencijai, Turkija apšaukia karą. Bulgarija pasižada padaryti panašiai, jei kas pradėtų karą prieš Turkiją. Jeigu Bulgarija pergalėtų, tai Turkija atlyginimui gautų visą Trakiją iki upės Mestą.

BULGARIJA ŠELPĖ JUODKALNIJĄ.

Sofija, Bulgarija, Radosdavovo organe „Narodni Pravo“ pranešama, kad Bulgarijos valdžia laike 1912 m. keturis kartus siuntusi Juodkalnijos karaliui po 750,000 frankų be atstovų sutikimo. „N. Pr.“ tvirtina, kad paskutinį kartą buvo išsiųsta gruodžio 27 d. kada jau buvo aišku, jog Graikija, Serbija ir Juodkalnija stengiasi užmegzti tarpe savęs tvirtus ryšius priešais Bulgariją. Tokis valdžios pasiūlymas, sulig „N. Pr.“ nuomonės, priešingai valstijos tiesoms.

BOMBOS EKSPLOZIJA TEATRE.

Milanas, Italija. Didelę paniką iššaukė bombos trukimas viet. operų teatre gruodžio 19 d. Eksplozija iškilo visai netikėtai laike antrojo akto D'Anunzio Mascogni operos „Parisana“ scenos apačioje. Ant laimės nieko neužmušė ir nesužeidė, bet daug padarė nuostolių ir sukėlė neapsakomą paniką tarpe publikos.

NAUJOS KOMETOS ATIDENGIMAS.

Koeln, Vokietija. Vietinė astr. observatorija praneša, kad šiose dienose astronomas Dalavan iš La Plata (Argentina) atidengė naują kometa.

MIRĖ ABISINIJOS IMPERATORIUS.

Londonas. Sulig Anglijos laikraščių pranešimų gruodžio 18 d. mirė Abisinijos (saur. Afrikoje) imperatorius Menelik. Velionis buvo vienas iš žymiausių žmonių, kuriuos davė žmonijai Afrikos raišės. Jis suvienijo vienon valstijon nuolat kėlusias vaidus kunigaikštijos ir inkunijos joje pavyzdinę tvarką. Galima sakyti, kad Menelik apšvietė Abisiniją šių laikų civilizacijos šviesa. Jis panaikino vergiją, stengėsi pakelti agrikulūlą ir pramonę, tiesė gelžkelius ir užmegzė komercijos ryšius su Europa. Apart to, jis išlošė karą su Italija 1896 m. (karas tęsėsi kelis metus). Galutiname mūšyje prie Adovo dalyvavo ir Meneliko žmona Taita, kuri kamandojo imperatoriaus gvardijai. Menelik užėmė Abisinijos sostą 1866 m.

BADAS JAPONIJOJ.

Tokio, Japonija, gruodžio 21 d. Iš priežasties neužderėjimo ryžių ir žuvavimo nepasėkmių šiaurinėj Japonijoje apsiėmė baidus. Tūkstančiai gyventojų maitinasi riešutais ir įvairiomis žuvis. Ypač aštriai apsiėmė baidas prov. Hookajdo ir apil. Aornori.

SERBIJOS-JUODKALNIJOS UNIJA.

Londonas, gruodžio 21 d. Papolito žinia, kad Serbija mano dar dūnijau susijungti su Juodkalnija. Sulig to sumanymo tos valstijėlės ir toliau valdysis atskirai, bet užlaikys kartu vieną karinomonę, turės vieną užsienio ministeriją ir prilaikys vienos muitų sistemos. Tokiu būdu Serbija darsiekė Adriatikos jurę. Jan yra išdirbtas planas gelžkelio linijos iš Bielgrado į Antivari. Šita linija eis ne per Albanijos žemę.

NEPASEIKIMAI ORLAIVYSTEJE.

Berlinas. Gruodžio 20 d. Johannistahl'je žuvo šeši orlaiviai, vienok iš žmonių niekas neprarado gyvasties.

DOVANA DARBININKŲ PARTIJAI.

Bruselis, Belgija. Turtingas sodos dirbtuvės savininkas Ernest Solvey, kuris buvo paaukavęs milijoną dolarių labdarėbės įstaigoms, paaukavo darbininkų partijai \$200,000 praplatinimui tarpe darbininkų apšvietos.

MIZINISKAIS GAISRAS ANGLIJOJ.

Portsmouth, Anglija. Gruodžio 20 d. sudėgė valdiški dokai ir juveivystės įrankių sandėliai. Nuostolių padaryta virš \$2,500,000. Taipgi sudėgė du žmogus.

ANGLŲ-TURKŲ TRAKTATAS.

Londonas. Šiomis dienomis bus patvirtintas anglų-turkų traktatas. Anglija gaus koncesiją eksploatuoti visus nafto šaltinius Arabijoje, Mesopotamijoje ir Sirijoje.

KRUVINA TRAGEDIJA.

Poznanis, Vokietija. Visą Vokietiją sujūdino sensacijinė naujiena apie atsitikusią šiose dienose baisią tragediją. Mat, grafas Mielžynski nušovė savo žmoną ir sesers sunų grafą Miščynskį, kada jis užtikto svečių nakties laiku savo žmonos kambariuose. Gr. Mielžynski senai jau manė, kad jo žmona turi šalęje meilužį ir laukė tik progos, kad aiškiai persitiktinti. Apart to, jis sužeidė tarnaitę, kuri buvo grafienės kambariuose. Atlikęs kruviną darbą jis apie visą atsitikimą apsakė policijai ir atsidavė j jos rankas. Grafas Mielžynski buvo gerai žinomas visoje Vokietijoje ir loše labai svarbią rolę diduomenės tarpe; jis arti stovėjo prie augščiausios Berlino valdžios. Gr. Mac. Mielžynski yra Vokietijos parlamento nariu, o taipgi lenkų „Kola“ Berline.

JAPONIJOJ GAMINA GINKLUS MEKSIKOS VALDŽIAI.

Tokio. Sulig Meksikos valdžios užsakymu Japonijos didžiausiam arsenalui gaminama įvairios rūšies ginklai ir amunicija.

UGNIAKALNIO AUKOS.

Sydney, Australija. Paskiausios žinios praneša, kad laike baidios katastrofos ant Ambrim salos (N. Hebridų salos) žuvo virš 500 vietinių žmonių. Tapo galutinai sunaikinta visa ta sala.

POLICISTŲ DEMONSTRACIJA.

Londonas. Ant Trafalgar Square'o atsibuvo šiose dienose policistų susirinkimas, idant išreikšti protestą prieš netikusias darbo bei mokesties sąlygas ir draudimą priklausyti jiems ir tam tikrą uniją. Kalbėtojai pranešė, kad unijon priklauso jau virš 5,000 policistų.

PASVEIKO CARO SUNUS.

Kopenhagen, Danija, gruodžio 22 d. Caro motinai Marijai buvo pranešta iš Livadijos, kad sosto inpedinis Aleksijus galutinai pasveikęs. Caras praneša, kad jo sunus esąs linksmas ir žaidžias, kaip ir kiti vaikai. Buvo taipgi dastatytos kelios fotografijos. Marija išvažiavo Peterburgan.

RUSIJOS-AMERIKOS BEVIELIS TELEGRAFAS.

Viena, Austrija, gruodžio 23 d. Sulig pranešimų iš Peterburgo rusų valdžia pasiryžo sujungti bevieliu telegrafu Rusiją su Amerika. Eina tarybos su viena Norvegijos bev. tel. kompanija.

SUSITAIKINO MOTINA SU DUKTERIMI.

Peterburgas, gruodžio 23 d. Iškilęs ginčas tarpe motinos ir dukters delei pasisavinimo L. N. Tolstojaus manuskriptais užsibaigė ramiu būdu, be teismo.

ATVAŽIUOJA AMERIKON DARBININKŲ VADAS.

Dublin, Irlandija, gruodžio 24 d. Greitu laiku pribus Amerikon irlandiečių transporto darbininkų vadas James Larkin, kuris paskutinėmis dienomis pasidarė labai populiariškas.

Iš Amerikos.

SUSIDURIMAS SU MEKSIKONAIS.

Presidio, Texas. Gruodžio 19 d. arti to miesto meksikonai pradėjo šaudyti į Suv. Valst. parubėje stovinčius kareivius, kurie taipgi atsakė šūviais. Tapo nušautas meksikonų kareivis.

PINIGINIS BILIUS.

Washington, D. C. Valdžios piniginis bilius, sulig kurio bus įvesta revizija finansų sistemoms Suv. Valst. ir sunaudojami rezervinių bankų resursai, tapo priimtas senate 54 balsais prieš 34.

GELŽKELIAI PAKELIA KAINAS.

Washington, D. C. Pranešama, kad gelžkeliai gauna leidimą pakelti 5% kainą už prekių pervedimą. Ikišiol tą teisę ingio gelžkelių linijos tarpe upių Mississipi ir Ohio ir Atlantiko pakraščiais.

MEKSIKOS REVOLIUCIJONIERIŲ VADOVŲ PRANEŠIMAS.

Chihuahua, Meksika. Pragaręjęs paskutiniu laiku Meksikos revoliucionierių vadas gen. Villa dar kartą pranešė, kad visi nuostoliai, kuriuos paneš svetimtaičiai laike sumišimų, bus atlyginti; žinoma, nebus atlyginta tiems, kurie palaiko prez. Huertos pusę.

ŽYDŲ PROTESTAS.

Washington, D. C. Rumunijos žydai neperstoja protestavę prieš žiaurų su jais pasielgimą Rumunijos valdžios. Apart išsiuntintų protestų Europos valdžioms, šiose dienose jie kreipėsi į Washingtoną. Protesto rezolucijoj žydai remiasi ant tarptautinio Berlino traktato 1878 m., kuriame buvo užtikrinama jiems tikybos laisvė ir apsauga iš valstijų pusės prieš Rumunijos valdžią. Rezolucija reikalauja to traktato išpildymo. Sekr. Bryan ir kongreso narys Chandler iš New Yorko pilnai paremia tą žydų rezoluciją.

GRUMIJIMAS BANKIERIAMS

Indianapolis, Ind. Laike nesenai čia pasibaigusio streiko dauguma bankierių atvirai palaikė darbavųjų pusę. Kad nors kiek atkeršyti jiems, unijos darbininkai nutarė atsiimti iš bankų jiems priklausančius pinigus, kurių yra apie \$5,000,000.

DOVANA MOTINOMS.

Santa Anna, Cal. Tapo pagarsinta, kad motina, pagimdžiusi

išsyk tris vaikus, gaus dovaną sumoje 100 dol. Pirmą dovaną apturėjo tula Olga Sommers, pagimdžiusi tris sveikus vaikučius.

UŽPYKO SOCIALISTAS ANT SOC. LIDERIŲ.

Milwaukee, Wis. Šiose dienose išstojo iš socialistų partijos plačiai žinomas socialistas Martin Mikkelson, kuris kelis metus buvo miesto tarybos nariu. „Man nusibodo būti hipokritu, — pasakė Mikkelson, — ir įrankiu socialistų liderių rankose. Kaip ir kitose partijose viskas rišama vadų saujalės, o visi kiti privalo aklaui jiems pritarti“.

RADIJAUS KASYKLAS PAVEDA VALDŽIAI.

Wilmington, D. C. Vice-prezidentas kompanijos, kurios žemėje surasta radijus, sumanė visą radijų, kurį tik pasieks iškastis, perduoti į feder. valdžios rankas. Manoma užsiimti gydymu vėžio ligos su radijaus pagalba. Kaip žinoma Suv. Valst. kasmet vėžio liga miršta 75,000 žmonių.

KANADA NAUDOJASI NAUJU TARIFU.

Ottawa, Ontario. Išvežimas prekių iš Kanados, padėkavojant naujai Suv. Valst. tarifo sistemai, smarkiai auga. Lapkričio mėn. 1912 m. žemdirbystės produktų buvo išvežta ant \$24,175,000, gyvulių — ant \$4,939,000, o lapkr. šių metų — žemd. prod. ant \$33,417,000 ir gyvulių ant \$7,725,000.

REVOLIUCIJONIERIAI DARO NAUJĄ UŽPUOLIMĄ ANT TAMPICO.

Meksiko, gruodžio 21 d. Jau buvo pranešta, kad revoliucionieriai tapo sumuštė ties Tampico, bet dabar vėl jie pasiryžo užpulti tą svarbią iš kariško atžvilgio miestą ir paimti jį į savo rankas. Vienok valdžia yra užtikrinata, kad Tampico liks jų rankose, nes po pirmajam mušui miestas tapo dikčiai sudrutintas.

BAUDŽIA PLĖSIKUS.

Chihuahua, Meksika. Gen. Villa prisakė sušaudyti 12 revoliucionierių už aplėšimą turtinogo ispano namų.

PINIGINIS KRIZIS MEKSIKOJE.

Vera Cruz, gruodžio 23 d. Prez. Wilsono asm. pasiuntinis John Lind praneša, kad Huertos valdžiai daugiau užrūpinta pinigų klausimu, negu operacijomis prieš revoliucionierius. Daugelis manė, kad greitai laiku apsiėmė Meksikoje piniginis krizis.

BAISI NELAIME.

Calumet, Mich., gruodžio 24 d. Italų salėje susirinkę virš 700 darbininkų laukė Kalėdų šventės. Buvo ištaisyta puiki eglaitė. Galop vaikai suėjo priešakin, idant jiems paskirtas kalėdinės dovanos atsiimti. Tik staiga kas tai pravėręs salės duris „sušuko „gaisras“. Visi metėsi durų link; kilo baisi panika. Silpnieji tapo parversti ir sumindžioti. Žuvo 83 žmonės, tarpe kurių 56 vaikai; kiti tapo sužeisti. Sunku apskaiti apie tą tragišką sceną, kuri matėsi pas šitą salę...

PREZ. WILSONO VAKACIJOS.

Atlanta, Ga., gruodžio 24 d. Gruodžio 23 d. prez. Wilsonas apleido Washingtoną, idant siektiek pasilsėjus ir sudrutinus savo sveikatą. Beveik visur traukinį ant stočių sutiko žmonių minios. Prezidentas su visais sveikinosi ir linksmai kalbėjosi. Jis pervaziavo per N. Caroliną, So. Caroli-

ną ir Georgiją. Ant stoties Charlotte, N. C. laukė prezidento traukinio didelė žmonių minia. Pr. Wilsonas pasisveikino (padavė ranką) su apie 500 žmonių. „Jūs esate didžiausias iš visų mirusių ir gyvenančių amerikony“ — sušuko vienas iš minios. — „Ačiū Jums“ — nusišypojęs tarė prezidentas. Abelnai prezidentas su visais apšėjo labai maloniai, ne išskiriant ir vaikų. Panašiai elgėsi jo žmona ir dukteris.

IŠ MEKSIKOS

REVOLIUCIJOS LAUKO.

El Paso, Tex., gruodžio 24 d. Po keturių dienų smarkaus mušio revoliucionieriai vėl užėmė Coahuilos prov. sostinę, Torreon. Apart to, keliose vietose buvo mažesni susirėmimai tarpe revoliucionierių ir valdžios šalininkų. Gen. Villa užtikrina, kad greitai laiku bus paimti miestai Meksiko, Tampico ir kiti svarbesnieji punktai; jis taipgi tvirtina, kad Suv. Valst. valdžia stos revoliucionierių pusėn, ty. pripažins jų veikimą tiesotus.

Kaip pranešama iš Chihuahuos nuo gruodžio 24 d., 4,200 revoliucionierių su keliolika kanočių aplėdo Chihuahua ir šešiuose traukiniuose patraukė Ojinagos (arti Presidio, Tex.) link, kur stovi pusėtinas federalistų skaitlius. Revoliucionierius veda gen. Ortega, kuriam priskyta ar išnaukinti priešus, arba išvyti juos per rubeziją Suv. Valst. pusėn.

„Nušiuok čystai parubežių nuo federalistų ir nei vieno neimk nelaisvėn, — prisakė gen. Franc. Villa gen. Ortegai: — tenai, parubežyje, neturi likti nei vieno gyvo federalisto. Apart to, gen. Villa pasakė, kad jei bus paimti fed. generolai Orozeo ir Roja, tai jie taps nūsauti kaip išdavikai bei prigavikai.“

Iš Brownsville, Tex. ateinančios žinios nuo gruodžio 25 d. praneša, kad revoliucionieriai laikinai pasitraukė nuo Tampico, idant pirmajam paimti sostinę Nuveo Leon provincijos Monterey. Apart to, paskiausios žinios skelbia, kad Kalėdų dieną daugelyje vietų buvo gan smarkūs susirėmimai.

Žinios iš El Paso, Tex. nuo gruodžio 25 d. praneša, kad gen. Carranza skubinas iš Hermosillo (Sonora), idant susijungti su gen. Villos armija, ir kartu patraukti ant Meksiko miesto.

NAUJOS RŪŠIES LEMPOS.

New York, N. Y. Komisionierius Tomson mėgina naujas azoto lempas delei gatvių apšvietimo. Kiekviena nauja lempa duoda 5,000 žvakių šviesą, o dabartinės lempos duoda tik 750-800 žvakių šviesą. Pilnai pakaks trijų lempų, idant gerai apšviesti visą kvartalą (600-800 pėdų ilgio). Žinoma, tada sumažės išlaidos miesto apšvietimui (metams išleidžiama \$4,500,000) ir apšvietimas bus daug geresnis.

Iš Lietuvos.

Atkaklus sodžius.

Stetiškių sodžiu (Pan. pav.) lapkričio 2 d. pakilo gaisras. Laimė, kad vėjas putė į šalį, o tai būtų sudėgęs visas sodžius. Sudegė tik vienas kiojimas. Pažymėtina, kad nuo 1895 m. Stetiškiniuose buvo 7 gaisrai, nuostolio mažiausia apie 20 tukstančių rublių. Žmonės gi, nežinurint visų tų nelaimių, į vienkiemius nesiskirsino. Mat daug yra tokių atkaklių,

nerangių, kurie neišmintingai vieną ir tą patį kartoją: „Kaip mano tėvai gyveno, taip ir aš pragyviu. Vėl stątykim Šv. Agotos kryžių ir po visam“. **St. Jonas.**

Kupiškis,

Ukmergės apskr. d.

Kai kurie turtingesni gyventojai, žydo Jakimavičiaus kinematografe turėdami elektros versmę, ėmė vesties į savo krautuves bei šniap sau į namus elektros šviesą. **A. Tauškutis.**

Biržai,

Panevėžio apskr. d.

Mūsų valsčiaus ligoninėje buvo tokia tvarka: ligonis už kiekvieną vaistą mokėdavo po 15 k.; jei gaudavo du vaistus — tai 30 kap. ir tt. Bet neturtočiai gaudavo vaistų dovanai (dykai), jei jie parodydavo gydytojui iš valsčiaus raštinės tam tikrą paliudijimą.

Nuo spalio mėn., viršaičio Pruncko ir seniuo Matuzevičiaus prisakymu, šioji tvarka panaikinta. Dabar, tiek turtingas 40 dešimt žemės ukininkas, tiek bežemis arba kadir elgeta, kursai iš to, ką užšilpelo žydams vandens benešiodamas, visi lygiai turi mokėti už vaistus: dovanai jau niekam nebeduodama.

Tokiu būdu, neturtėlis gali sau ramiai sirgti ir mirti, nebėjęs apmokamas pagalbos, jei neturi keleto aukštinu pinigų.

Tik, kažin, doros žvilgsniu, ar gražiai išrodo šioji, naujai nustatytoji, tvarka?

Matosi, Biržų valsčiaus sueiga privalo iš naujo peržiūrėti savo viršaičio ir seniuo įvedimą ir tarti bent kiek gailėstingesnį žodį, negu šitų dviejų prasimanyma. Sueigoje vis atsiranda dorų ir praklinių vyrų, kurie galėtų pakelti balsą prieš tokią naujieną.

Neturtėliams išdalindavo vaistų gal už 100 rublių per metus. Tai kas čia per pinigai toji šimtinė tokiam valsčiui, kuris užlanko savo srityje 3 monopoliu ir 25 aludes, kurios turi 150 tukst. rublių apyvartos kasetmet.

Žinoma, tokio valsčiaus sueiga neatims nuo elgetos tarbos!

Maldvų Birbynė.

Servitutai.

Kapčiamiesčio (Seinų ap.) apylinkės žmonės didžiausia nelaimė ir Vargas servitutais, o ypač šiomet. Visam valakui kasmet iš raštinės yra kvitas išduodamas 52 vežimus malkų ir „parašyta“, „važiokite kas ketvergas, kur arčiau jusių dvaro miškas“. Bet pabandyk! Žmogus atvažiuoęs miškan malkų, noromis nenomis turi griežtiesi kirvio. Tada miško užveidžia apskaito kelmus (o labiausia, jeigu prie ko piktumo turi) ir praneša ponui, o ponas skundžia kamisoriui; tada jau „verkamas ir dantų griežimas“. Šiomet už malkas labiausia Mikališkės kaimo ukininkai. Vieną Mikališkės kaimo ukininką nuteisė 12 rublių, o kiti laukia teismo. Mecinų kaimo ukininkus nuteisė net 1,500 rublių, kaip jie patys sako. Turbut jau taip tyčia visokiais būdais kankina kaimiečius, kad jie visi atsikarkintų nuo servitutų. O gal ir bus tap? Pabaudų vistiek negalės užmokėti, o užtartinės nežino kamie jieskoti; bet kad ir jiesko, tai neranda.

Tai, mat, kokia teisybė viešpatauja! Visur vargsta tie mūsų žmonelės, jų vargams nematyti pabaigos.

Kapčiamiesčio parapijonas.

Laimėta byla.

Pusiauvaldikiame rusų laikraštyje „Novoje Vremia“ N13519

išspausdinta ši žinia iš Kauno: „Kauno apskr. valstietis Petras Puras padavė Kauno gubernatoriui skundą, kad jį persekiojė Rumšiškių kunigas Galkus, todėl prašė gubernatoriaus įsakyti kunigui Galkui: 1) nešmeižti jį (Puro) per pamokslą; 2) nereikalauti iš jo pinigų ir kitokio turto; 3) neapgaudinėti jo ir kitų parapijonų įvairiais apgaulingais būdais; 4) nevaryti jo savo įvairių darbų dirbtų; 5) nereikalauti iš jo ir kitų parapijonų nepakeičiamų mokesčių už šliubą, krikštą, laidotuves ir tt.

Bet ir kunigas Galkus, sužinogęs apie tai, padavė tartytojui skundą, prašydamas, patraukti atsakomybėn Purą už šmeižimus, kurie esą skunde, gubernatoriui paduotame. Tardytojas priėmė iš kun. Galkaus skundą ir spalio mėn. Kauno apskrities teisme buvo byla.

Teisman savo garbės gintų atvyko pats kun. Galkus. Jis savo liudininkais pašaukė 9 savo parapijonus. Liudininkai prisiekė parodė, kad kun. Galkus jau senai pradėjo naują bažnyčią statyti ir vertė savo parapijonus pinigų duoti.

Tuos, kurie neduodavo pinigų, kun. Galkus bardavo iš sakyklos per pamokslą. Taip, padėkime, jis bardavo Petrą Purą, vadindamas jį bedievium, nekataliku. Kunigas skelbė iš sakyklos, kad niekas nekviestų Puro į kumus; jei gi kas jį pakvies, tai to vaiko jis nekrikštys. Ir vis tai todėl, kad Petras atsisakė duoti pinigų bažnyčiai statyti.

Liudininkai pirrodė, kad kunigas Galkus, berindamas aukų, ne visus pinigus kunigon užrašė, o kvitas duodavo tik už didėles aukas. Visas gi smulkias aukas, kurių buvo neapsakoma daugybė, kun. priimdavo be jokių kvitų. Ir tokiu būdu kun. Galkus rinko pinigus net per 12 metų! Pagalios kun. Galkus pasta-tė sau už kaž-kokių pinigų pui-kias namus ir pristatė daugybę namų įvairiems savo giminėms.

Liudininkai parodė, kad kun. Galkus taip pat rinko pinigų ir mokyklai ir kningynui, bet nei vieno nei kito kun. Galkus nepadarė.

Kaip pasirodė teisme, kun. Galkus reikalavo neapsakomai brangių mokesčių už bažnytines apeigas. Už šliubą imdavo 20 rub., už laidotuves — 8 r. Ir jeigu kas nors neužmokėdavo 8 r., tai „kun. Galkus neleidavo numirėlio į kapus“. Kun. Galkus, kaip pasirodė, parduodavo kaž-kokių paveikslus, apie kuriuos jis sakydavo, kad „pas ką jie bus, to nei perkunas netrenks, nei kitos nelaimės neatsitiks“. Už kiekvieną tokį paveikslą kun. Galkus ėmė po pusketvirto ar 4 rub.

Kun. Galkus buvo taip nuste-bintas tais savo liudininkų parodymais, kad tylėjo, tartum žado nustojęs. Jis nė neprieštaravo, o tik retkarčiais pakeldavo akis į dangų ir kartoję: „Tokių parapijonus į pragarą reiktų į pragarą, į pragarą!..

Kadangi Petro Puro nurodyti atsitikimai (faktai) buvo dauge-lio liudininkų patvirtinti, tai teis-mas jį išteisino.

Taigi byla delei Petro Puro užbaigta, bet delei kun. Galkaus, rodos, turėtų prasidėti“.

Nuo „L. U.“ redakcijos. Tas atsitikimas beveik visai taip pat aprašytas „Ryg. Naujienų“ N44. Ten tečiau pasakyta, kad tie 9 liudininkai buvo Puro pastatyti.

Kunigai labai rupinasi savo laikraščius išplatinti.

Žinoma, kunigus tik pagirti ga-

lima už tokį rupestį, ir mes iš jų tame reikale turime pavyzdį imti.

Šiomis dienomis Kauno kunigų redakcijai siuntinėja kunigams atsisaukimą, karštai ragindamos platinti savo visus laikraščius. Tame atsisaukime visai teisingai klausinama: **Kas gali būti gerasnis platintojas, jei ne parapijų kunigija?** Tečiau su tomis redakcijomis mes jokiu būdu negalime sutikti, kad laikraščių platinimas yra tai **Dievo Bažnyčios** reikalavimas. Čia jau perdrąsiai pasakyta, o gal ir tyčia pameluota, tyčia Dievo vardas agitacijai sunaudota.

Kruonis,

Trakų pav.

Kruonyje 3 metai gyuoja „Blaiivybės“ skyrius. Pinigų turi apie 400 rub. Norėjo skaityklą atidaryti, bet valdžia neleido. Moterų draugijos skyrius įsikūrė šiomet. Išsiraišė iš Maskvos karštumus vilnoms karšti už 180 rub. Kruonyj žmonelės po truputį kruona. Kruoničiai 4 mėnesiai, kaip aludžių nelanko. Prieš tai žydeliai veždavo alaus per savaitę po du kartus ir daugiau, o dabar gauna per mėnesį 1 kartą. Į viensėdijas žmonės skirstosi. Lapkričio 10 d. žemiečių viršininkas užtvirtino 4 sodžių nutarimus eit į viensėdijas. Kruonyj 3 mokyklos ir visos pilnutėlės, kimšte prikimos vaiku. **Teisybės Mylėtojas.**

Ukmergė.

Čia apsigyveno advokatas B. Dirimontas, baigęs mokslus Peterburgo universitete ir kelius metus Peterburge advokataves ir metus Senate valdininku buves.

Zemaičių Kalvarija.

Jau nuo senai mūsų apylinkėje buvo žinoma gyvenanti miestelėlyje daktarė „Berženė“. Ji gydė įvairius gumbus, skaudulius... Kiekvieną tą ligą vis pramanydavo „rože“. Jau daugiau metų, kaip ši senutė pasimirė. Žinoma, kas tos šveikatės negeidžia, kas jos nemyl!... Visi ir plaukė prie jos — pigiai gydo ir dar taip stebuklingai: ketetą žodžių sakalaba į tuos vaistus, ir ligoniai traukė iš visos apylinkės, vis „rožėmis“ nešini, užtarymo jieskodami. Nors senutė buvo apakusi ir akimis visai nebeatė, jos dukterė no-rėjo ją pavaduoti, ty. sužinoti gydy-mo būdą, bet vis senutė iki mirėai stebuklingojo žodžio, pas-kutiniojo prie gydymo, nepasakiusi. Tik mirdama dukterei pasaki-usi gydymo būdą. Taigi dabar dukterė po motinos mirties vėl gydo įvairias „rožes“. Duoda įvairių atpigius kiek... Labiausia pigesnės vietos žmonėms, o tolimesniems daug brangesnė. Dar ir smalkų dabar prideda susisūlyki. Neži-nau tik ar vištos, ar kalakuto plunksnų... Kai kada ir gėrimų duoda, kaž-kokio skjstimėlio — vienam kanapių pieno, kitam iš „korkų“ išvirintos arbatos. Žinantieji pasakoja, kad mostis esanti kuria medžiūs skiepija, tik dar kiek esą ožio taukų pridėta...

Kaip gerai kokiam amate pašaukimą turėti... Daktarystė paliko po mirties kitai, ir vėl stebuklingai gydo... ir irgi „stebuklingai“ iš žmonių pinigų traukia, jiems akis monija.

Adomas iš Rojaus.

Pasportai pabrango.

Iš Kapčiamiesčio valsčiaus (Seinų ap.) labai daug žmonių eina Gardinan naujos tvirtovės statytų, tatau daug pasportų reikia, todėl jie čia „pabrango“. Seniau knigėlės buvo tik 15 kap., dabar gi 40 kap., o popieriai 30 kap.

Jaunas darbininkas.

Kratos.

Anykščiuose (Ukm. ap.) buvo daug kratų. Jieskojo kaž-kokių eksproprijatorių. Visų vis klausinėjo ar neturį kas kokių laisčių. Kningininkui Laskauskui dargi batuosna žiurėjo, bet ir ten nieko intariamio nerado. Žmonių kalba-ma, kad tai pašte buvęs gautas laiškas tik su viena kaž-kokia rai-de, o tame laiške buvę parašyta, kad Anykščiuose busianti eksproprijacija (plėšimas). Kitų gi sakoma, kad ta eksproprijacija kaitkam tiesiog prisaisapnavo. Buvo ir snimtu, bet juos greit paleido. Spėjama, kad kaž-kas kaž-kam norėjo atkeršyti, tai ir paleido tą paskala. **Kazimieras.**

(„Liet. Ukin.“)

Žydų skerdynės užginamos.

Vilniaus rusų sąjungos organizacijos gavo iš Peterburgo aplink-raštį, kuriame įsakoma monarohis-tams nedalyvauti skerdynėse, nes skerdynės įstatymų neleidžiamos. Todėl monarohistų organizacija-tos komitetas, inkurtas 300 metų Romanovų šeimosys viešpatavimo paminiėjimui, prašo visų monarohistų organizacijų, kad jų nariai visokiais būdais stengtųsi žmones nuo skerdynių sulaikyti.

Laiškų svarumas.

Vilniaus pašto ir telegrafo biu-ras gavo įsakymą vieno laiško svarumą nebeskaityti lotu, kaip ikišiol budavo, bet 15 gramų, nes nuo 28 lapkričio d. ir Rusija pri-ėmė tarptautinį laiškų svarumą apskaitymą.

Kiek Vilnius mėsos suvalgo.

Per vieną rugsėjo mėn. Vilniaus turguose pirkta 10,015 gyvulių: jautių — 4,685, melžiamų jū karvių — 86; veršių — 859; kiaulių — 2,482 ir avių bei ožkų — 1,905.

Plungė,

Telšių pav.

Lietuvis Juozas Kučinskis in-taisė linams verpti fabriką, kurioj dūrbis 40 darbininkų; vienų mašiu-kol-kas tik apskrities teisme, kurs ne vien plečių įsakė miestui grą-žinti, bet dar už naudojimos tuo plecium nuo 1894 iki 1904 m. nu-teisė pamokėti 2661 rub. 84 kap. su nuosimėiais ir 203 rub. už by-loš vedimą.

Vėl laimėta byla.

Neseniai rašėm, kad Vilniaus miestas yra laimėjęs bylą del An-takalnio girios, kuri dabar pripa-žinta neužginčijama miesto nuosavybe.

Dabar vėl laimėjo miestas iš-karo ministerijos Snipiškio plečių (25 žemė dešimt.), vadinamą Karo Lauku. Bet šikart laimėta kol-kas tik apskrities teisme, kurs ne vien plečių įsakė miestui grą-žinti, bet dar už naudojimos tuo plecium nuo 1894 iki 1904 m. nu-teisė pamokėti 2661 rub. 84 kap. su nuosimėiais ir 203 rub. už by-loš vedimą.

Šiaur-Vakarinio krašto girininkų sąjunga buvo Vilniaus mui-to apskrities inspektoriaus prašiusi, kad leistų gabenai jai sielių Nemunu pro muitinę nuo saulės už-tekėjimo iki nusileidimo. Savo šį prašymą sąjunga rėmusi lindnu atsitikimu šiomet rugpjūčio 7 d., kuomet pasienio sargybos buvo nušautas vyresnysis sielininkas Krigeris, besivaręs Nemunu šešta valandą vakare.

Dabar sąjunga susilaukė iš mui-to apskrities inspektoriaus paaiš-kinimo, kad jojo jau įsakyta mui-tinei nuo aušros iki saulėleičios leisti per sieną gabenai visa, kas reikiant. Darbuosis valdininkai, tiesa, tik 10 valandų, bet vėluvos nuo muitinės dieną nenuminės ir, praleis kiekvieną per sieną prieš saulės nusileidimą.

Bylų panaikinimas.

Vilniaus teismo rumai panaiki-no del neprirodymo kaltinimų kal-tės šias bylas: 1) už apiplėšimą 1905 m. gruodžio mėn. pašto ir telegrafo skyriaus Kupiškyyje (Ukmergės ap.) sumoje 10,378 r. 26 kap. ir 2) už apiplėšimą 1906 m. liepos 31 d. krasoriaus, vežu-sio 1329 r. ir 2 k. iš Kupiškio į Vabalninką.

Kannas.

Lapkričio 11 d. įvyko seniai garsinamas koncertas dviejų dai-nininkų p. M. Vaičekienės. M. Vaič-kaus sakytų. Indomaudami ējo lietuviai kauniečiai pasiklausyti naujų dainininkų, taip kad pri-sirinko artipilnė salė. Koncertas pradėta duetu rusų galboje, ku-riame tuojau teko patėmyti jau-nas, malonus tembre, švelnas pia-no p. Vaičekienės sopranas. Lietu-vių kalboje padainuota tik Č. Sos-nauskio „Tu mano motinėle“ ir Talliat-Kelpšo „Saulėle Taudo-na“.

Daininikė pati skundėsi, kad ne-turinti iš ko pasirinkti, mažą esą jos balsui kompozicijų musų kal-boje, taigi svarbioji koncerto dalis buvo svetimausių kompozici-ijos, delei ko ir patįs įrengėjai tru-putį nesmagiai jautėsi, o koncer-tui pasibaigus pažadėta bu-vo ateityje „lietuviškesnių“ vakarų taisyti. Pono Vaič-kaus buvo pasakyta Apuch-tinō monologas „Beptotis“ (rusų kalboje). Sakytojas parodė daug dramatiško gabumo ir išpuđį į klausytojus padarė. Salėje jau-tėsi nervų intempimas.

Po to buvo dar melodeklamaci-ju: iš rusų kalbos verštos tmpos lyriškos eilutės. Čia reikia pasa-kyti, kad tonas ir moduleeija bu-vo menka, visai savyje lyrizmo neturinti, intonaciaja vietomis ne-atsakanti. Gađino dar išpuđį maišyti žemaičių ir augštaičių kirčiai, tai jau senoj butinai turi buti vengiama, jeigu negalima gryna tarne pasakyti, tai reikia laikyties „tarptautiškos“ rašomo-sios kalbos.

Visą tą vakarą galima pavadinti pasisekusiu, nes svarbiausia tai, kad parodė naujų jiegu, kurios inkvėpia vilties, kad subrėndu-sios švies tautinėje scenoje. Svar-bu paminti, kad p. Vaičekienė, la-bai dar jauna, neseniai sistemati-niai pradėjo mokinties pas garsią Peterburgo dainininkę p. Sonki ir, turėdama ingimtą dovana, tikrai nemažai žada.

S. Čurlionienė.

Lietuvių kalba telegramos.

Š. m. liepos mėn. Anykščiuose padaviau į Šiaulius lietuvių kalba ir raidėmis telegramą. Pristaty-ta ją lietuvių kalba, bet rusų rai-dėmis. Padaviau Vilniaus apskri-ties pašto ir telegrafo viršininkui skundą. Praėjus kiek laiko, iš jo apturėjau pranešimą, jog manoj telegrama liko iškraipyta dežuravusio nuo Panevėžio pusės valdininko Šiauliuose ir jog jis tą valdininką administratyviai nu-baudęs.

Teko girdėti, kad šiandien Lietuvoje telegramų lietuvių kalba visai nepriimama. Tai, matomai, vietinių valdininkų pra-simanymas. **Domas šidlauskas.**

Paskola.

Vidurinių reikalų ministeris pa-tvirtino Kauno miesto Tarybos nutarimą vasario 19 d. užtraukti 99,400 rublių paskolos miesto kanalizacijos ir vandentraukio darbų pradžiiai.

Kiek atsieina valdžiai Ze-maičių vyskupija.

Kasmet valdžia katal. katedros naudai išmoka 2,495 rub. 18 kap. Beto, įvairių parapijų klebonai ima iš valdžios algos kasmet nuo 200 iki 600 rublių.

Amatų mokykla.

Semin. prof. kun. P. Januševi-čius gavo laidimą steigti Kaune amatų mokyklą. Bus mokinama piešimo, drožimo iš medžio, teki-nimo, stalioriško darbo, šaitkal-vystės, lipdimo iš molio.

Armėniškis,

Viln. gub., Ašmėnos par.

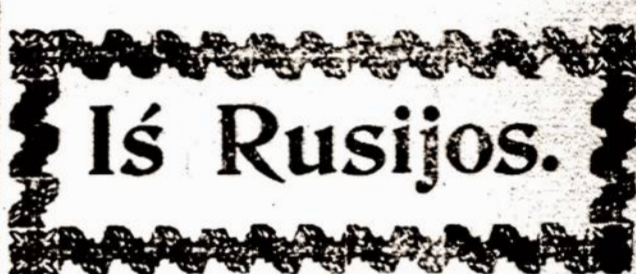
Ikišiol čia buvo tik viena pra-dinė mokykla, bet dabar atidarė dar tris mokyklas. Mokytojai vi-sur rusai. Žmonės ne labai nori vaikų mokyklon siuntinėti.

Stakliškės,

Trakų pav.

Yra čia viena liaudies mokykla. Mokytoju abu rusu, nors vienas jųjų ir moka lietuviškai, bet labai mažai vaikus lietuviškai temokina.

(„Liet. Žin.“)

VYSKUPŲ RAŠTAS.

Kijevo-Kališo vyskupijos vys-kupas Zdzitoveckis išleido raštą, kurioo patariama kunigams pri-kalbinėti žmones buti atsargiais su užkrečiamomis ligomis. Todel patariama lavono namie ilgai ne-laikyti, greičiau jį laidoti, lavo-nų rankomis nesilytėti, nebučiuo-ti, nešėti jų atidengtais. Jeigu tuos nurodymus žmonės pildysią, tai mažiau ligų platjėsės, mažiau žmonėms nelaimių busiā.

ŽMOGŪDŪZIŲ TEISMAI.

Ekaterinoslave ir Ekaterinbur-ge teisiami dvi žmogūdžių „gauji“. Ir vienoj ir kitoj „gau-joj“ po 60–70 žmogūdžių. Tarp jų yra ir moterų. Visiems jiems grėstų mirties bausmė, jeigu ne-buvusis manifestas. Tie žmogū-džiai yra pridarę baisiausiy žmog-žudybių, nužudė ir apiplėšę po keliasdešimtis žmonių. Žudė dar-gi mažus vaikus. Indomu tas, kad vienas tų žmogūdžių, kuomet jis jau buvo sugautas, buvo pastojęs policijon slaptu agentu (šnipu) ir todėl jį buvo paliuosa-ve. Paskui jį vėl bus įsakę suim-ti ir kuomet jį suėmė, tai polici-jos antstolis (pristasvas) jį už-mušė.

PELIJŲ UŽPLUDIMAS.

Kijevo gub. laukuose pasirodė daug pelių. Jos naikina visus valstiečių turtus. Valstiečiai, ne-begalėdami patys nuo pelių apsi-ginti, šaukia valdžios pagalbos.

PALIUOSAVO GUBERNATORIŲ.

Kutaiso (Kaukaze) gubernato-rių paliuosavo nuo vietos delei jo netikusiy darbų. Svarbu gi tai, kad jį paliuosavo todėl, kad Ku-taiso atstovas Dumoj išrodė to gubernatoriaus netikusius darbus. Tai pirmas augstas valdininkas, nukentėjęs delei Dumos darbavi-mosi.

(„Liet. Ukin.“)

TRAUKINIŲ APVOGĖ.

Drąšių vagilių, matyt, važiuota keleivių trunkinyj, kuris eina iš Varšavos Peterburgan, nes tik pravažiavus traukiniui Bielostoką konduktorai pastebėjo, jog kely

tarp Varšavos ir Bielostoko iš prekių (bagažo) vagono pavogta 35 daiktai; visi kiti daiktai buvo išmėtyti po vagoną, skrynios visos sudaužtos.

ZYDŲ IŠEIVYBĖ.

Paskutiniais metais žydų išėivybė žymiai padidėjo. Anot neseniai paskelbtos žydų kolonizacijos draugijos „Lea“ atskaitos, išėivybė padidėjusi dėl žydų boikoto Lenkijoje. Iš viso išėję pernai iš Rusijos žydų: Šiaurės Amerikon 85,793 žydai, Kanadon — 6,903 ir Argentinon — 13,416. „Lea“, kuriai mirusis žydų pinigų gūošius baronas Kiršas užrašė milijonus rublių, turi nun įvairiuose Rusijos miestuose ir miesteliuose 444 komitetus, kurie pernai metais davė reikalingų patarimų 83,520 žydų, norinčiųjų iš Rusijos išsikelti. Vyriausioji „Lea“ valdyba yra Peterburge.

JIESKOS RADIAUS.

Radijaus mineralų ketina įieškoti Rusijoje rusų Mokslo Akademijos fizikos-matematikos skyrius. Tam tikslui nutarta prašyti vyriausybės paskirti per trejus metus 1,695,000 rublių.

UZSITARNAVO.

Beilio bylos sumanytojas, Kijevo teismo rumų prokuroras Čaplinskis paskirtas senatorium.

MARAS.

Maru susirgo lapkričio 15 d. dar 6 žm. ir mirė 13. Iš viso ligi lapkričio 15 d. susirgo maru 307 žm., mirė 272. Maro užkrėstosios vietos atstu nuo Uralsko miesto už 250 varstų.

MARIJAVITAI MAŽEJA.

Marijavitų buvo Varšavos mieste 1908 m. 2056 žm., 1909 m. — 2818 žm., 1910 m. — 7002 žm., tačiau jau kitais metais, 1911 m., marijavitų skaičius staiga sumažėjęs ligi 2304 žmonių.

CHARKOVO GYDYTOJŲ DRAUGIJA.

Charkovo gubernatoriaus pranešė Charkovo gydytojų draugijos valdybai, jog draugija vėl gali pradėti veikti ir kad kai kurios jos įstatų pataisos, padarytos vyresnybei reikalaujant, jau patvirtintos gubernijos valdybos.

(„Viltis“.)

Korespondencijos.

ELIZABETH, N. J.

Cionai susiorganizavo Lietuvių Budavojimo ir Paskolos Draugija (Lithuanian Building and Loan Association) kurios tikslu yra padėti lietuviams įgyti savus namus su lengviausiomis išlygomis ir už padėtus pinigus mokėti didesnius procentus negu padėje bankose kad gauna. Į komitetą išrinkti yra: Pirmininku — J. Dapkus, Pirm. pagalb. — A. Pranskietis, Angl. sekretorius — W. Bingin, Lietuv. sekretorius — J. Akulionis, Išdininikas — S. Mack.

Direktoriai: J. Martinkonis, M. Endreckis, J. Lukas, A. Kliučinskas, M. Butėnas, A. Žindžius, M. Saliklis, A. Ramanaukas, J. Zelionis.

Komiteto peržiūrėjimui knygų ir visų dokumentų: Kun. B. Žindžius, Dr. A. Bacevičius, A. Simanskis. X.

NEWARK, N. J.

Gruodžio 13 d. buvo čia rodomi paveikslai iš Lietuvos istorijos, kurti buvo gan platūs paaiškinimai. Nors šito miesto lietuviai yra dikčiai pakilę apšvietoje, tačiau vakarėlin mažai tepribuvo publikos.

Mat, daug dar randasi tokių, kuriems malonesni krutantieji pavaišais.

veiksiai paprastuose teatrėliuose, negu paveikslai mūsų tautos didvyrių bei prakiltiesniųjų veikėjų ir rašytojų. Žinoma, toms ponai, pribuvę ant prakalbų, tik trukdo norintiems pasiklausyti. Bet gal ateis laikas, kad ir jie susipras. Kukoriaus pati.

HUDSON, N. Y.

Gruodžio 18 d. buvo čion atvažavęs iš Albany, N. Y. kun. Miškaitis, kuris aprupino savo avelas dvasišku penu.

Po pamaldų pasakė puikų pamokslėlį, taip kad nekuri maldingesni žmonės net ašaromis apsispylė. Neuzmiršo kunigėlis pagarbinti ir lietuviškus laikraščius, — žinoma, bedieviškus; iškeikė ne tik „blėdingus“ laikraščius, bet ir jų skaitytojus.

Vienok jis nepasakė, kokius laikraščius galima skaityti (o gal sulig ju, visai nereikia skaityti).

Tai dabar rudžio mylėtojai bei neskaitytieji jokių laikraščių pirštais rodyti ir vadins bedieviais visus tuos, kurie skaito prakturus raštus. — Neseniai vienu kitur buvo parašyta, kad Hudsono lietuviai pradeda atbusti ir skaityti visokius laikraščius ir kningas, o čia dvasiškas tėvelis iškeikė „bedieviškus“ laikraščius ir jų skaitytojus. Taip tai pamokino kn. Miškaitis savo avelas.

Tadas Norbutas.

PHILADELPHIA, PA.

Keli mėnesiai tam atgal viena lietuvių sirginėdama parsisiuntė nuo tulos „stebuklingos“ daktarokos vaistų, kuriuos benaudojant ir Dievui dušią atidavė, palikdamas savo vyrą su 4 mažų vaikų, vyriausiu 12 metų senumo — našlaičiais. Našlys nenorėjo vienas gyventi, gegėdė umai vėl apsišvėsti ir kad nebutų priežasčių, sumanė savo vaikelius našlaičius į Lietuvą išleisti. Vėlonės motinos sesuo apie tai patyrusi pranešė valdžiai, kuri dar suspėjo visus 4 našlaitėlius 18 d. gruodžio nuo

laivo atimti, kuriuos nugalbenu miesto vaikų prieglaudos namus. Kol kas „gerojo“ tėvo dar nesuėgavo, kuris turėtų pasiaiskinti, su kokių tikslu jis Amerikos piliėčius Lietuvon leisti norėjęs. Philadelphietis.

KINGSTON, PA.

Kingstontė ir Edwardsville sykiu yra daugelis lietuvių, bus keili tukstančiai. Vyrų darbas anglių kasyklose, iš kur parėjus ir apsišvėstus į smukles traukia, kur prie gėrimo, kortomis lošimo ir „riebių kalbų“ linksminas ir greičiaus laikas prabėgo. Prie skaitymo knygų ir laikraščių nepriraginami, nuobodu — ir žmogų pagadina — atsako. Moterims ir merginoms tikra bedarbė. Apart mažos namų luobos, jos tikrai neturi kuomi užsiimti ir laukia pareinant vyrų iš darbo, kad greičiau bačkutė parnešūt, nes su blekinėmis perdaug vaikėčiojimo. Na, ir skandinama pasikui aluje visi vėgari-bėdos.

Iš veiklesniųjų draugijų tėra tik TMD. 84 kuopa. Pašalpinės draugijos užbaigia viską mėnesiniuose susirinkimuose ir išmokė kėjime pašalpa. SLA 1 kuopa ir LSSA. 91 kuopa laukia turbut paraginimo. Ar nevertėtų sukrušt.

Zet.

BALTIMORE, MD.

Stebėtinas apsiėreikimas. Šiomis dienomis P. Šmitiehnė (lietuvi) piroko lota žemės ant naujų kapinių ir norėjo čion perkelt savo vyro lavoną, kuris yra miręs 10 metų atgal ir buvo palaidotas kitoj vietoj. Atkasus duobę pasirodė, kad lavonas pavirtęs į akmenį (suakmenėjęs) ir sveria 700 svarų. Prieš mirtį A. A. Smitas svėrė vos 100 svarų. Vienas muzėjus duoda už minėtajį lavoną 2,000 dolarių, bet Šmito dukteris visai nenori perduoti savo tėvo lavono, nors jos yra neturtingos. S. S. L.

BALTIMORE, MD.

Sumažėjus rubsiuvių darbams, vietiniai bosai, norėdami pasinaudoti proga, padarė susirinkimą ir nutarė vėl reikalauti nuo darbininkų 10 val. darbo (dabar dirba tik 9 val.). Žinoma, po tokiam susirinkimui drėsesnieji bosai tuoj ir pareikalavo nuo savo darbininkų, idant jie dirbtų 10 val. Atsakius darbininkams išpildyti bosų reikalavimą, daugelis tapo atleista nuo darbo. Be abejo toks pasielgimas sudarino darbininkams.

Gruodžio 13 d. viename saliuone dikčiai apdaužė kelius boselius, norėjęsius pailginti darbo valandas. Keletas darbininkų tapo suareštuota, bet teisma išteisino, nes bosai neturėjo liudytojų. Gal ir suminkštins bosus šitokie vaistai. S. S. L.

BRIGHTON, MASS.

Vietinė Švento Jurgio Draugija nutarė taipgi imti dalyvumą statyme Lietuvių Tautos Namu, Vilniuje. Viso paskyrė iš Draugijos izdo nusiųsti 57 rublius Dr. J. Basanavičiaus vardu. Pinigus prisiučiami į „Vienybės Liet.“ redakciją ir prašome juos nusiųstį Dr. J. Basanavičiui, Vilniuje. I. Grigas.

BOSTON, MASS.

Gruodžio 14 d. D. L. K. Gedi-mino Dr. buvo parengusis prakalbas dešimties metų savo gyvavimo pamėnėjimui. Iš apielinkės susirinko pusėtinais žmonių; ypač daug buvo iš Cambridge ir So. Bostono, o vietinių buvo mažokia, nors čia gyvena apie 2,000 lietuvių. Kur gyvena tie 2,000 lietuvių ir ką jie veikia, sunku pasakyti.

Kalbėtojai buvo pakviesti iš So. Bostono. Pirmas kalbėjo p. Pruseika apie ekonominį darbininkų gyvenimą. Jo kalba publiškai patiko, ką galima spręsti iš gausių delnų plojimų. Antras kalbėjo p. Stanis apie svarbumą bu-

ti šios šalies pilieciū. Jis patarė prisidėti prie L. Ukėšų Klubo ir pasistengti kiekvienam greičiau tapti Sov. Valst. ukėšū. Kalba padarė ant klausytojų gan gilių įspudį. Trečias kalbėjo p. Gegužis, bet jo kalba išėjo silpnoka.

Tarpuose buvo deklamacijos ir muzika; ypač pasidabojo skambinimas ant balalaikų. Labai puikiai padeklamavo p. lē Murkiutė, kuri taipgi paskambino ant piano.

Publika išsiskirstė pilnai vakaru užganėdinta. Naujų narių draugijon prisirašė apie 20 ypatų. Birutės Gėlė.

SO. BOSTON, MASS.

Lietuvių Labdarybės Draugija ir socialistai. So. Bostono Liet. Labdarybės Dr-ja susitvėrė 1910 m. iš keturių tautiškų draugijų: Sus. Liet. Am. kuopos, šv. Kazimiero Dr., Liet. Uk. Dr. ir D. L. K. Vitauto Dr-jos.

Svarbiausias L. L. D. tikslas buvo — pastatyti So. Bostone Tautišką namą ir turėti nuosavią svetainę. Tuoj buvo pradėta rinkti tam tikslui aukos ir traukti lietuvių į tos draugijos šnarių skaičius. Kas įmokėjo 5 dol., tas skaitėsi paprastu šnariu, o kas 25 dol. — garbės šnariu.

Pradžio to darbo buvo sunki, ir pasekmės išrodė silpnos. Bet tautiški veikėjai veikė nenustodami vilties. Jie ėjo per stubas rinkdami aukas, agituodami už dr-ją ir kalbindami geros dvasios lietuvius įstoti šiton dr-jon.

Nuo pat L. L. D. užgimimo buvo rengiami, kiek galima tankiai, visoki vakarai — prakalbos, teatrainai, koncertai, baliai ir tt. Bet kas tą viską surengdavo? Gal manote, kad prie to prisidėjo nors vienas socialistas? Ne, šios draugijos palaikymas bei auklėjimas mūsų socialistams nerupėjo. Tą viską turėjo atlikti pp. Jurgeliūnas, Stanis, Slipkauskas ir kiti tautiečiai, kuriuos tankiai socialistų laikraščiai „pagarbina“.

FELJETONAS

KLUBAS.

Buvo tai puikus nedėdienio vakaras. Saulė ką tik nusileido už horizonto paslėpdama auksinius savo spindulius. Skaidrus dangus raudonavo vakaruose. Dabesėliai slankiojo po mėlynąjį skliautą ir raudonavo, tartum ko susigėdinę. Tyla, ramu. Zefirškas vėjalis plasnojo švelnučiais savo sparnėliais ir meiliai bučiavo veidus žmonių, kurie žingsniavo svetainės link.

— Aure ir Genijų Jurgis eina prakalbos pasiklausytų — stebėdamasis tarė Petras šale savęs einančiam draugui.

— Stebėtina, — kraipė galvą draugas, vardu Raulas, — juk jis niekuomet prakalbų nelankydavo... Turbut kas nors prasto atsitiks, kad nors mano katinas kojų nepastatytų, — juokavo Raulas.

Taip jėdu bejuokaudami ir bežingsniuodami prakalbų svetainės link, susidūrė su Sėjiku. Tai buvo jaunas, augalotas, tvirtos sudėjimo žmogus.

Pagal papročio davė vieni kitiems gerų vakarų ir kartu stypčiojo tolyn. Visi tylėjo nesurasdami apie ką kalbėti. Pagaliaus Sėjikas pertraukė tylą.

— Reikia manyti, kad šis vakaras bus nepaprastas.

— Kodel? — klausė Raulas.

— Buvo garsinta, kad bus didelis prakalbos.

— Bene tai naujiena, — garsiai kalbėjo Raulas — juk čia prakalbų tiek buna kas savaitę, kiek po lietaus grybų. Nežinau žmogus nei kur eiti. Ant vienu prakalbų sako gerai, ant kitų nepalyginamai geriau. Na ir žinok, kieno čia teisybė! Maniau visai niekur neiti, bet nusibodo namie bedriboti, tai nusprendžiau eiti į tas prakalbas, kurios arčiausios.

— Berods neprakūsi, — tyliai pasiskubino Petras.

— Tiek ir pelynusi. Gal, kaip Zablackas namu.

— Nors, paprastai, mūsų kalbėtojai gruda vandenį piestoje, bet, man matos, čia bus išėmimas, — rimtai tikrino Raulą.

— Iškur pats žinai? — sumurmėjo Raulas.

— Apgarsinime skaičiais, kad kalbės universiteto studentas.

— Universiteto studentas?!...

— Taip ant plakato pasakyla! — Na, jei jau taip, tai nors kartą išgirsime studento kalbą.

— Ve, jau ir svetainė, — linksmi tarė Sėjikas.

— Skubinkimės į vidų, o gal ko gero pasakys, — ragino Petras.

Kada Petras, Raulas ir Sėjikas intėjo svetainėn, jė rado jau pilną žmonėmis pripildytą.

Buvo tai nedidelė svetainė, papuošta keleriopos spalvos popie-

riaus. Gale, ant estrados, matėsi nedidelis skobnelis, ant kurio stovėjo dailiai išmargintas, pripiltas vandens stiklinis užbonėlis. Sale jo — augštas, plonaš, švariai išplautas stiklas.

Iš publikos girdėjosi visoki aidai ir klesys. Visi nekantriai žvalgėsi į šalį ir laukė pasirodant ant estrados kalbėtojus.

Laikrodė rodė penkiolika minučių po septintos, kada studentas pradėjo savo kalbą.

Salėje viskas aprimo, nutilo. Visi žiūrėjo į kalbėtoją ir žingeidžiai klausė jojo švelnių žodžių bei plaukiančių-siubuojančių, dailiai skambančių sakinių.

Nors studento kalba buvo nepritaikinta tai publiškai, nes nekuri svetainėje negalėjo išmanyti, kam jis kalba apie teatrus ir nurodinėja, kokią jė lošia rolę apšvietos srityje, tačiau dauguma klausėsi išgilinge, tartum kunigo pamokslo.

Salėje radosi ir tuli garsiojo „Jaunuomenės klubo“ šnariai, kurie da iškalno nutarė, jėg būtų tauri turį parsikviesti studentą klubo salėn ir čia priderančiai, draugiškai jį pavaišinti.

Stasys, kuris buvo už kitus gudresnis, tapo viebiais paskirtas, idant pakviestų kalbėtoją į klubo salę.

Tuli pradėjo nerimauti. Rupi-nosi, idant viskas gerai išėitų ir idant pas juos atsilankytų studentas.

Stasys pratarė: — Jūs tuom nesirupinkite. Jei jau apsiėmiau, — viską, pagal savo išgalę, dailiausiai atliksiu!

Mat, aš pripratus prie augštesnių ypatų, nes dar Rusijoje bebudamas raštininko pagelbininku turėjau daug patyrimo, daug praktikos. Aš manau, kad viskas eis, kaip ant ledo.

Stasys drąsiai, keldamas krutinę augšty, prisirtino prie studento, spustelėjo jam ranką ir rimtu balsu pratarė:

— „Jaunuomenės klubo“ vardu meldžiu Tamstos, kalbėtojai, ši vakarą atsilankyti klubo salėn, kuri randasi netoli šitos svetainės.

Sirdingai priimu Tamstos pakvietimą, — linksmai tarė studentas; — labai norėju susipažinti su vietine jaunuomene, taigi čia ir bus geriausia proga. Jei-gu jau kvieti, tai ir galėsiu kartą traukti.

Publika išsiskirstė. Svetainėje tylą tuojo. Rytuose dangus darėsi skaidresniu, nes mėnulis tēkti rengėsi.

— Taip. Ši klubą vien tik jaunimas ir užlaiko, — pertraukė tylą Stasys. Ten susirinkę pažaidžiame, pasilinksminame ir vėl išsiskirstome.

— Labai puiku, kad jaunimas užlaiko tokią įstaigą. O gal ir kningyną ten turite? — paklausė studentas.

— O, taip, nors nedidelį, bet, visgi, turime.

Juodu žingsniavo svetainės link. Mėnulis vis kilo augšty, apšvieddamas vis didesnį horizonto dalį.

Juodu tylėjo, nesurasdami apie ką ėia pradėjęs byloti.

— Kaip matos, tai lietuviai visur krutą, yt skruzdės, nors dar jiems stokuoja vienybės, — rim-

tai užvedė kalbą studentas.

— Ką jau ir kalbėti apie vienybę. Gal ir čia daug ką nuveiktų, jei tik visi išvieno dirbtų. Bet dabar... na, nors ėia randasi septyni tukstančiai lietuvių, vienok dar ir bažnyčios neisgalėjo pastatyti!...

— Jau senai yra pastebėta, kad lietuviai dar neišmoko rimtai protauti. Bet ilgainiui viskas kitaip vėrs.

— Ir vėl abudu tylėjo ir išlėto žingsniavo pirmyn.

Studentas nekantriai paklausė: — Ar dar toli toji jūsų klubo salė? — Tai jau visai nebetoli. Dar turėsiu eiti į vakarus, pasisukisiu pietų link, ir ten bus mūsų salė.

— Na, o kaip mokslas sekasi? — teiravosi Stasys studento.

— Ką jau ir sakyti apie mokslą. Trumpai pasakysiu, — kaip mokintis, taip ir sekasi. Žinoma, lietuviams-studentams esti daug sunkiau mokintis, negu kitų tautų jaunimui, nes jė daugiansiai yra neturtingų tėvų vaikai. Tuli datiria net ir skaudaus skurdo.

— Pagalios, jau mūsų salė. Dabar reikia augštyn lipti.

— Taip?!... — nusistebėjo studentas.

Laipiai buvo tamsūs, neapšvėstieji jokiū žiburin. Girdėjosi kažin kokie erzinant, be jokio sutarimo, dainos balsai. Studentas susimastė ir nežinojo, ką ėia padarius: lipti augšty, ar grįžti. Vienok, kartą atėjęs, pasiryžo eiti vidun.

Stasys lipo pirma, studentas — paskui.

Salė buvo nedidelė ir labai apšvėta. Kertėje stovėjo senas sulęjęs pianas, o šale jo keli krepšiai nuo alaus. Sėdėjo aštuoni-dešimt išlinksminusių jaunikaėių. Iš jų veidų galima buvo spręsti, kad nė vienas nebuvo matęs daugiau, kaip 20-24-ias vasaras. Trumpai sakant, jė buvo pilname savo žydėjime.

Patiekė studentui sėdyne, ant kurios jis tuoj atsisėdo ir atidžiai tēmijo į visai besilinksminantį jaunikaėių burį.

— Na, paskambink ant piano, Jonai, — ką ėia taip sėdėsimė! — linksmai tarė augštas, išpuštais veidais jaunikaėitis.

— Taip, taip! — pritarė antras, — reikia paskambinti ir padainuoti! Ką ėia sėdėsimė nosis nuleidę, kaip gaidžių nukapoti... — Aš įnešu dainuoti... — Vos tik mėnulis! — Patvirtinu, patvirtinu! — sušuko net kile balsai kartu.

Dainuoja. — Et, ką ėia mes sapnuosimė apie Onytę, — pasigirdo iš „choro“ balsas. Geriau dainuokime „Marselētę“!

— Visi „Marselētę“, — atsiliepė antras. — Be jokio sutarimo pasigirdo dainos aidas. Pianas skambėjo sau, dainininkai — sau. Girdėjosi įvairūs, nemalonūs balsai. Studentas sėdi, žiuri į juos ir gallesingai šypsoi.

Gana tos jusų „Marselētės“ — pasigirdo prikimęs balsas. Aš esu tautietis. Dainuokime tautiškąjį himną!

— Žinoma, — patvirtino keli

Socialistai į tą tautišką judėjimą žiūrėjo per pirštus, manydami, kad iš to nieko neišeis. Kada agitacijos tikslu L. L. Dr. parengė prakalbas, ant kurių buvo užkviesti ir pp. F. Bagočius ir S. Michelsonas, tai jiedu atsisakė pašvęsti valandą laiko tos dr-jos naudai. Buk dar pasakę, kad jei duos jiems po 5 dol., tai kalbėsia, o priešingai — nenorį. Žinoma niekas jiems davė 5 dol. nedavė, ir viskas pasekmingai atsibuvo ir be judėjimų. Čia tai aiškiai pasirodė, kiek socialistams rūpi L. Labd. Dr. ja.

Pagalios L. L. D. prie savo tikslo galo, ty. jau perka namą už \$17,500. Draugijos izde tiek pinigų nebuvo, kad paimti tą namą trumpu laiku (per 2 mėn.) į savo rankas, reikėjo surinkti \$5,000.

Apie tai irgi mūsų socialistai nesirūpino, bet viską turėjo atlikti p. Jurgelionas ir jo „gizeliai“, kaip „Kel.“ ir „L.“ vadino kitus veikliuosius So. Bostono tautiečius. Daug čia buvo pasidarbuota — energiška rinktos aukos ir rašinėjami laišukai-atsiškai draugijoms ir pav. ypatoms, idant aukantų ar paskolinčių L. L. Dr. jai.

Atėjus pirmo dienai, pinigų turėjome kiek reikiant. Tokiuo budu paėmėme namą į savo rankas.

Iškur tie pinigai sukolektoiti? Gal skaitytojas pamany, kad tautiečiai išskolektavo iš socialistų? Ne, socialistai nėra paskolinę nei dolario. Berods, vienas yra garbės narys, bet ir tas per „L.“ pageidavo auką atsiimti atgal. Tautiečių yra 25 garbės nariai; apie 2,000 dolarių tapo suskolin-ta, apart draugijų.

Nejaugi socialistai niekad ir ne prisidėjo prie L. L. Dr. jos? — paklaus, gal, skaitytojas. Taip, brangus skaitytojau, ir jie prisidėjo taip greitai, kaip tik pajuto, kad namas jau nupirktas, ir taip greitai, kaip tik pamatė, kad namas yra apmalaviotas šviesiai

mėlina spalva. Tada tik socialistai, nenorėdami, kad tautiečiams kliūtų visos nuopelnas, pradėjo rašyti prie L. L. Dr., manydami, kad jie tą namą paglemė į savo rankas.

Mat, pas socialistus tokis jau inprotis, kad nieko neveikt, o tik šaukt — „mes viską turime paimt į savo rankas“. Taip prisirašė prie dr-jos daugelis iš „L.“ ir „Kel.“ abazo. Žinoma, jie prisirašė ne delto, kad pagerint dr-ja, bet kad kenkti jai ir kelti truksmą, o paskui sovotiškai rašyti į „savo“ laikraščius.

Štai atsibuvusiame spalio 1 d. L. L. D. susirinkime socialistai pakėlė tokį truksmą, kad pirm- sėdis buvo priverstas uždaryt susirinkimą neužbaigęs dalykų svarstymo.

Pradėjus žmonėms skirstyties, p. Michelsonas užsilpo ant pagrindų ir pradėjo šaukt, kad reikia išrinkti kitą pirm- sėdį, idant „tinkamai“ užbaigt susirinkimą. Bet iš to nieko neišėjo. Sekančiam „Kel.“ num. tilpo žinutė apie L. L. Dr. susirinkimą, kur vienas socialistas norėjęs apgarsint savo teatrą, bet tautiečiai nedavė.

Arba vėl kitas socialistas korespondentas, p. J. Raulinaitis, pradėjo rašinėti apie L. L. Dr. visai nebutus dalykus. Taip neteisingai buvo aprašyta apie balių surengtą spalio 11 d. ir apie koncertą, surengtą lapkričio 9 d. — iš tų aprašymų galima išvesti, kad — ar korespondentas visai nebuvo ant baliaus bei koncerto, arba tyčia neteisingai parašė. Bet tas viskas p. Raulinaičiui nepraėjo velniui. Laikytame draugijos susirinkime gruodžio 3 d. tas „garsus“ korespondentas ta- po užklaustas, kodėl jis rašinėja tokias neteisingas korespondenci- jas apie L. L. Dr. ja. Tada naba- gas prisipažino kaltu ir pasizadė- dėjo viską atšaukti. Kada p. Rau- linaitis prisipažino kaltu, tai p. Michelsonas rėkė kiek galėdamas, kad jis nekaltas. Argi čia ne juo-

gė užklaustė studentas.

— Dar čia kur ir **Draugas** randa- si, — skubiai sukosi Stasys. Nors tai clerikaliskas, bet visgi laikraštis.

— Pagirtinas daiktas, kad viso- kius skaityte, — primerkęs akį tarė studentas. O tuo tarpu Sta- syss, ištraukęs **Draugą** iš kėrtėje stovincio gurbelio, padavė jį stu- dentui.

— Ačiū, — pratarė studentas. — Nėr už ką! — Skaityk dab- ar, o aš einu pas draugus.

Studentas atsėdė ant šale skobnio stovincios sėdynės, parė- mę ranka galvą ir pradėjo kažin- ką mąstyti. Laikrodis rodė pusę po vienuoliktos. Iš klubo svetai- nės kilo visoki balsai ir piano skambėsis. Ko tolyn, viskas ėjo silpnyn ir pagali, nutilo.

Kaip iš miego atbudęs, pasikė- lė studentas nuo sėdynės ir ne- drąsiai praverė duris. Jau klubo sąnariai skirstėsi spausdami vienas kitam ranką.

Studentas, paėmęs skrybėlę, žengė per duris laukan. Kada nu- lipso laiptais žemyn, laikrodžio miesto rotužės bonėje mušė dvy- likta. Tylu, ramu. Tik vėjalis dar tebesiautė, tebemylavo praevio veidus.

Žvaigždutės maudės mėlyname aitere, tartum jurių vandenyje. Jos nedrąsiai-leido žemyn savo sidabrinis spindulius. Gal jos sarmatijos žiūrėti į tuos, kurie linksmai ėjo iš klubo salės.

Senukas mėnulis, perkreipęs galvą ir primerkęs vieną akį, šyp- sojosi apsistoję ir tartum norėjo ką tai sakyti. Studentas traukė namų link vienas ir giliai užsi- mąstęs. **Zigmas Vitkauskas.**

kai! O, mat, vis delto, kad su- kelt susirinkime truksmą, idant paskiau turėti „medžiagos“ į laikraščius rašyti... **J. Lekavičius.**

LAWRENCE, MASS.

Gruodžio 14 d. „Birutės“ klub- bas parengė prakalbas su loši- mais — „Nesipriešink“ ir „Šala- putris“.

Pirmiausia kalbėjo p. A. Rama- nauskas, kuris nurodė „Birutės“ klubo veiklumą ir pagyrė jo są- nars už surengimą šito links- maus vakarėlio. Čia kalbėtojas apgailestavo, kad vietinės lietu- vaitės didžiumoje beveik visai ne- siinteresuoja savo gyvenimu bei apšvieta. Jis ragino merginas prisidėti prie „Birutės“ klubo ir energiskai veikti lietuvių visuo- menės labui. Čia reikia pažymė- ti, kad „Birutės“ klube mokina- ma siut, rašyt, valgius gamint ir tt. — Juk dabar tankiai galima girdėti vaikinų nusiskundimus, kad nėra merginų, kurios išma- nytų šeimynišką gyvenimą, ku- rios galėtų tvarkoj palaikyti na- mus ir tinkamai pagaminti val- gius. Taigi lietuviams reikėtų rimtai apie tai pagalvoti ir buti- nai įstoti „Birutės“ kluban.

Antras kalbėjo mokinys iš Val- paraiso universiteto, p. Z. Jan- kauskas, kuris jau „B.“ klubo va- karėlyje antrą kartą apsilankė. Už tai jam reikia išreikšti padė- ką bei gerus linkėjimus. Ponas Z. Jankauskas kalbėjo apie va- landą laiko ir plačiai nupiešė mo- terų gyvenimą praėjusių ir dabar- tinių laikų. Galima tikėtis, kad p. Z. J. su laiku bus pilnai geras kalbėtojas. Matyti, kad jis kar- tinai myli savo tėvų šalį ir lietuvių kalbą ir daug gali papasakoti iš Lietuvos istorijos.

Toliaus buvo perstatymas virš- minėtų veikalių. Perstatyme dalyvavo vien tik „B.“ sąnars (vyrų ir moterų rolėse). Tik ne- gera padarė įspūdį, kad ant scenos prieš publiką nupuolė dveju vyrų-merginų barzdos — iš teatro pasidarė tikri juokai. Apart to, matyti, kad veiklės nežinojo tin- kamai savo rolę; ypač nemokėjo lošėjos apsieiti su kepturemis.

Vienok, nežiurint ant šitų ne- dateklių, galima „Birutės“ sąna- rėms ištart ačiu už surengimą puik- aus vakarėlio. Aš tikiu, kad atei- tyje viskas eis geryn, tobulyn... Gruodžio 6 d. buvo metinis S. L. A. 41 kuopos susirinkimas; prisirašė keli nauji nariai, o kiti prisizadėjo prisirašyti per atei- vantį susirinkimą. Tapo iš- rinkta nauja valdyba, kuri pasi- zadėjo pagal savo išgalėjimo vei- kti SLA. naudai.

Gailiūnų Jonas.

MONTELLO, MASS.

Gruodžio 8 d. buvo suareštuo- tas J. B., kurį apkaltino už išža- ginimą 5 metų mergaitės, bet pas- kiau pasirodė, kad jis buvo ap- kaltintas 4 metų. Dabar skun- dikams už neteisingą įžeidžiantį skundą bus keblai.

Gruodžio 10 d. tapo suareštuo- tas dirbtuvės savininkas John A. Anderson ir 19 m. amžiaus lietu- vaitė Š. už lytiškus susinėsimus dirbtuvėje. Šitas ponelis yra ve- dęs ir turi 45 m. amžiaus; jį gina keletas advokatų. Gaila, kad lie- tuvaitės taip netikusiai elgiasi.

Laisvas Vaikas.

WORCESTER, MASS.

Gruodžio 7 d. LSS. 40 kuopa parengė koncertą, kuris nusisekė vidutiniškai. Reikia pagirti kon- certo rengėjus už pasidarbavimą, nes vietiniai lietuviai turėjo pro- gą linksmai paleisti vakarą. Ap- art to, lietuviai tokioju budu pra- tinasį prie viešų susirinkimų, prie

pažoraus laiko praleidimo.

Vidutiniškai gyvuoja TMD. 50 kuopa, tik paskutiniu laiku ji nustojė veiksi — net susirinki- nių nešaukia. Paklausus kuopos pirmininko, kodėl nešaukia susi- rinkimo, atsako, kad nėra tam rei- kalo, kadangi nepareina pažadė- tosios nariams knogos. Labai gaila, kad taip apsnudo mūsų miesto TMD. kuopa.

Aimanuotojas.

WORCESTER, MASS.

Gruodžio 14 d. LSS. 40 kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo p. S. S. S. iš So. Bostono apie dar- bininkų vargus. Čia jis išrodinė- jo, kaip kapitalistai-darbdaviai eina išvieta, idant jų negalėtų įveikti darbininkai. Tą matyda- mi darbininkai irgi privalo su- eiti vienybėn ir veikti bendromis pajiegomis.

Kalbėtojas puikiai atliko savo uždutį, nes nieko neužgavo. Kalba susirinkusiems labai pati- ko; žmonių buvo apie 400.

Aimanuotojas.

LAWRENCE, MASS.

Pas mus yra keletas tokių lie- tuviškų šeimynų, kuriose tėvai geri lietuviai, bet jų vaikai nei- nemoka lietuviškai kalbėti. Ke- lias kartus pasitaikė man patirti, kad motina nesusikalba su savo vaiku — motina kalba lietuviškai, o vaikas, nesuprassdamas, ką ji sako, nenori net klausyti. Žino- ma, tokie vaikai negali būti gerai auklėjami, ir juose neišsivysto praklinūs vidujiniai jausmai. To- del kalb tankiai galima išgirsti apie tokių vaikų netikusius pasi- elgimus, už kuriuos pakliuva net į pataisos namus iki 21 m. am- žiaus.

Tėvai privalėtų rimtai ant to pažvelgti ir išmokinti savo kudi- kius lietuvių kalbos bei išauklėti praklinumą ir doros jausmus.

Štai ir kitas patėjimus. Čion atvažiuoja iš Lietuvos daug jau- nųjų merginų. Jos dirba audinio- siuose. Dirbtuvių prižiūrėtojai esti įvairių tautų žmonės, kurie, pasidarė tikri juokai. Apart to, matyti, kad veiklės nežinojo tin- kamai savo rolę; ypač nemokėjo lošėjos apsieiti su kepturemis.

Vienok, nežiurint ant šitų ne- dateklių, galima „Birutės“ sąna- rėms ištart ačiu už surengimą puik- aus vakarėlio. Aš tikiu, kad atei- tyje viskas eis geryn, tobulyn... Gruodžio 6 d. buvo metinis S. L. A. 41 kuopos susirinkimas; prisirašė keli nauji nariai, o kiti prisizadėjo prisirašyti per atei- vantį susirinkimą. Tapo iš- rinkta nauja valdyba, kuri pasi- zadėjo pagal savo išgalėjimo vei- kti SLA. naudai.

DETROIT, MICH.

Gruodžio 7 d. atsibuvo prakal- bos, kurias parengė vietinė so- cialistų kuopa. Apart prakalbų buvo deklaracijos, kurios nusise- kė gan gerai. Ypač gilų įspūdį ant susirinkusiųjų padarė 6 metų amžiaus deklamatorka. Truputį persilpnos išėjo prakalbos, nors vienas kalbėtojas kalbėjo pusėti- nai gerai. Žmonių buvo priėjusi pilna svetainė, bet užsilakė jie ne visai tinkamai. Panašiu prakalbų rengėjams reikėtų rimčiau į tą dalyką atsinešti. **A. K. Kairis.**

DETROIT, MICH.

Lapkričio 18 d. Cadillac M. Co. automobilių dirbtuvė labai su- trumpino darbo laiką, o sykiu ir mokėstį, taip kad vargiai dabar prastam darbininkui galima bu- tų pragyvenimo užsidirbti. Cad- illac Mot. Car. Co. visuomet tu- rėdavo ordirius ir darbo; dirbda-

vo į dieną 10 val., o dabar nuo 18 lapkr. iki 7 d. gruodžio davė dirbti vos 7 val. į dieną, o nuo 8 d. gruodžio jau tik po 5 val. te- gaujam dirbti. Mašinų departa- mentai nekuri dirba (laikina) po 7 val., bet girdėti, kad ir ten bus sumažintas darbas ant 5 val. į dieną. Kalbama, kad neužlgo kiti darbai bus sustabdyti ir at- leisti tukstančiai darbininkų, ku- rие padidins skaitlių nustojusių pirmiau darbo. Kitos dirbtuvės taipgi atleidinėja darbininkus. Visur girdžiama bedarbių aimanavimai... Visur stoka darbo, o čia dar prisideda brangus pragy- venimas. Bedarbių skaitlius kas- diena eina didyn... Nežinia, kas bus toliau.

Atsiradus bedarbių buriams, pradėdą atsirasti užpuolikų bei plėšikų ir taip visokių blogų žmo- nių.

Tai tokie bedarbės vaisiai... **A. J. Našlaitis.**

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 8 d., vakare, J. Čer- nauškio salėje (1900 S. Union ave.) atsibuvo I. W. W. organiza- cijos prakalbos. Kalbėjo p. Gri- kštas, kuris gan plačiai nupiešė da- dartinį vargingą darbininkų pa- dėjimą. Jis nurodė, kad darbi- ninkai daugiausiai kenčia iš prie- žasties savo tamsumo ir delei sto- kos tarpe jų vienybės. Pasidali- nimas darbininkų į daugelį parti- jų-partijėlių, nuolatiniai jų tarpe vaidai ir užsipildinėjamai ant viens kito duoda progą darbdar- bio elgties taip, kaip jam patin- ka, nes jis žino, kad darbininkai dar persilpnai. Ypač didelis dar- bininkų išsiskirstymas, sulig kalbėtojo žodžių, apsiereiškia tarpe Amerikos lietuvių.

Toliaus p. Grikštas nurodė, kad naujų mašinų išradimas daugina bedarbių skaičių, nes daug ma- žiau reikia darbininkų ir darba gali atlikti moteris ar vaikai. Jis patarė įstoti į I. W. W. organiza- ciją ir išlengvo dirbti del jos la- bo, neužgaunant kitų pažiūrų kas- link tikiybinių, politiškių bei eko- nomiškių dalykų. Galop kalbė- tojas nurodė, kad I. W. W. orga- nizacija stiprėja, tapti viso pa- saulio unija, kuri kuotinkamiausia sutvarkytų darbininkų rei- kalus.

Toliaus buvo parodyta daug pa- veikslų — kaip vaikai dirbtuvėse dirba, Abr. Lincoln gyvenimas, karas Japonijos su Rusija, poli- cijos bei milicijos pasielgimai laike streikų Naujojoje Anglijoje ir tt. Žodžiu, vakaras buvo labai puikus ir kiekvienam naudingas. Publikos buvo gan daug ir visi užsilakė ramiai. Viename-kita- me laikraštelyje buvo seniau pra- ušta, kad p. Grikštas rodęs visai uetikusius paveikslus, bet dabar aš pamačiau, kad vis tai yra garbės darbas. Kritikavi- mas grynos tiesos neatneša kriti- kui jokios garbės, bet priešingai, jis patsai lieka sukritikuotu. Ga- lima tvirtai pasakyti, kad kur at- silankys p. Grikštas, ten jis su- teiks naudos; patartina visiems paklausyti jo prakalbų. **A. Booben.**

CHICAGO, ILL.

Gruodžio 9 d. Rockdale, Ill. (ar- ti Chicago) buvo papildyta baisi žmogždystė. Tulas Aeekis, lie- tuvis, užmušė kirviu Al. Tamošau- ską, 42 m. amžiaus žmogų. Už- mušimo priežastis, sulig piktdari- ro parodymo, yra sekanti: jis gy- veno su A. Tam. vienoje kvatero- je, bet atskiruose kambariuose; kada Aeekis su kitu lietuviu pra- dėjo vogti iš karų gelž. kompa- nijos daiktus, tai A. T. pareika- lavo, kad jis išsikraustytų kitur. Aeekis už tą užpyko ir sutikęs

A. T. saliune, budamas girtas, iš- ėjo katu namon. Kaip tik įžen- gė stubon, tai piktdarys pagrie- bęs kirvi kirtu juom A. T. galvon; kada A. T. perpuolė ant grindų, tai dar keletą sykių piktdarys sudavė galvon. A. T. tuoį nusto- jo gyvybės. Atlikęs žmogždys- tę Aeekis išėjo laukan ir užsuko svetimtaučio salunan. Kada jis pradėjo gert, saliuoninnikas patė- mijo, kad jo rankos kruvinos. Sa- liuoninnikas suprato, kad čia jau negerai. Jis tuoį pasimė revol- verį ir liepė Aeekiui stovėti rami- ai, o kitas davė telefonu žinią policijai. Žmogždys, matyda- mas, kad jau blogai, persigando ir nesipriešino. Tuoj pribuvo policija ir nuvežė jį kalėjiman; ten jis prisipažino prie žmogž- dystės.

Chicagoje žymiai apsiereiškia bedarbė, nes iš visų dirbtuvių at- leido daugybę darbininkų. Kurio- se dirbtuvėse ir tęsiasi darbas, tai ten dirbama trumpas valandos. Jei taip tęsis toliau, tai galima sulaukti blogų laikų. „Daily News“ praneša, kad bedarbių pa- šalpos komitetas užklauses 100 didžiųjų miesto dirbtuvių, ar pa- gerės darbas laike ateinančių 4 mėn. ir kodėl dirbtuvėse sumažė- jo darbai. Ant pirmo klausimo atsakyta, kad nieko tikro apie tai negalima pasakyti. Ant antro klausimo buvo duoti įvairūs atsak- ymai, bet vis buvo nurodomos trjs priežastis: negavimas užsa- kymų, naujas tarifas ir naujai su- darytas piniginis bilius, kurį da- bar svarsto Washingtone.

Tokiuo budu darbininkai gali pamatyti tiek vargo, kiek jie ma- tē 1893 m., kada buvo prezidentu Cleveland. Bet tada buvo labai pigus pragyvenimas. Kas neturi darbo, tam miestas duoda sykį į dieną juodos kavos puoduką ir duonos šmotelį; tokių Chicago miesto yra visų 10,000. Nak- vynę tokie vargšai turi ant plikų grindų, nes, pavyzdin, viename name yra 175 lovos, o kas nakčį ten guli virš 800 žmonių; kiek- vienam aišku, kaip mažai gali pa- sinaudoti lovomis. Tai tau ir Amerika! Tai tau ir laisvės kra- stas! Ypač kenčia tie, kurie cen- tus praleido smulkėse...

Ant. Booben.

CHICAGO, ILL.

Gerai yra žinoma Chicago liet- tuviams Liet. Muz. Dr. Birutė, ku- ri po Kalėdų žada vėl dikčiai pa- sidarbuoti. Vieną vakarą rengia gruodžio 28 d. M. Meldazio sve- tainėje, kur bus lošiama „Lietu- vaitės“. Kitą vakarą mano su- rengti vasario 24 d. 1914 m. šv. Jurgio parap. bažnytinę sveitai- nę (Bridgeport), kur bus lošia- mas puikus veiklas „Kerštas“. Kaip teko patirti, tai birutičiai labai uoliai rengiasi prie tų vaka- rų ir pasitiki sulošt veikalus kuo- geriausiai.

Aparto pasisekė patirti, kad viename valdybos susirinkime buvo tartasi kaslink surengimo vieno vakaro naujai Tautos Na- mų, paskiriam vieną šimtinę, o jei tiek pelno nebut, tai nariai pa- tįs žadėjo pridėti, idant paaukaut lai prakalniai įstaigai visą 100 dol. Reikia manyti, kad tą suma- nymą parems visi tos drangstės sąnariai, o visuomenės akyse už- sipelnys pagyrimą bei pagarbą.

Tuo tarpu Chicago jaunimas yra kviečiamas rašyties prie šitos draugijos, nes tai yra labai svar- bi ir užsitarnavusi draugystė. **J. Vargužis.**

SIoux CITY, IA.

Tuliems So. Omahos socialist- tams labai nepatinka, kad Sioux City'je puikiai bujoja SLA. 4 kp., o išdalies ir šv. Jono draugijėlė.

SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

— Skambink. Aš pabusiū, kolei skambinsi.

Atsisedau skambinti. Stengiaus išlengvyo, pamažėl. Tą maršą pabaigęs, emiau kita.

— Gana. Daugiau nereikia.

— Kodėl taip skubiniškas? Diena da toli.

— Negaliu ilgiau... Visai negaliu.

— Aš gražesnį paskambinsiu.

— Sudieu!... Palydėk mane.

Mečiau skambinęs. Užsidėjau kepure, paėmiau lazda.

— Tai palydėsiu. Paskutinį jau kartą! — linksmas sušukau.

Ji, perėjusi slenkstį, da atsigrižo, visą kambarį akimis permetė. Paskum kitą kartą iš kitos pusės.

Ėjova pamažėl, vos-vos kojas statydama. Kiekvienas žingsnis buvo brangus. Nesiskubino ir ji šiandien. Pirmai budavo greitai eina; negalėdavo su ja sutaisyti.

Priėjova jų klona.

— Jau. Čia išsiskirsiva, — sustojo Kaze.

Susiėmėva rankomis. Ji man smarkiai jas spandė. Paskum apsikabinova ir karštai karštai ėmėva bučiuoties. Bučėdavos ilgai. Negalėjova kits nuo kito atsitraukti. Jau nustosiva ir vėl atgal.

Abu iškartoj pajautėva, kad musų veidais ašaros rieda. Siltos-malonus.

Tuo matu išsiskyrėva.

— Lik sveikas! — Bet, žengusi du žingsniū, vėl sugrižo, vėl padavė ranką. — Lik... Sudieu!...

— Sudieu, sesele!

— Broleli!

Peršoko per tvorą skubiai ir viename akymirksnyje dingo sodo tamsoje.

Man staiga baugu ir baisu pasidarė. Nusigandau tarytum ko. Ar lyg nugązdino kas.

— Kaze! Kazyte! — sušukau paliktas.

— Kaze! Kazyte! — atkartoj aidas Gervydžių klojime, atsiliepė sodnuose ir pasklido po visą sodžiū. Ištirpo-išnyko. Nieko neliko. Atmintis tik aido.

XXXIII.

Vėl sudundėjo. Bet kažin kur toli. Vėl matos atvažiuoja perkanas. Smarkiau grumioja, drąsiau ant dangaus ritasi.

Skubiai į langą žvilgtėrečiau. Juodas, į visą vakarų kraštą išsitiesęs, debesis auga. Rodos išaugęs didelis-didelis grius ant žemės ir sutriuškina-sutrūpins ją. Nieko nepaliks. Vandeniū nuplovęs marėsną nuneš.

Lyg iš paties debesio išsiveržusi viesulė išbėgo. Ir nubėgo per laukus, per pievas ir per girias. Žolelė pievoje į žemę pripuolė-prisiglaudė. Rūgiai verpetais banguoja ir lenkia-lenkia savo verpas. Beržyno viršūnės girdždžia-treška, lužta ir griūva. Juodalksnis rauda verkia.

— Vėl audra ateina, — atsigrižau nuo lango į Kuprelį. — Baisesnė da.

— A? Audra? Tegul sau eina. — lyg nesuprąšo manęs.

— Daug jėibių gali pridaryti.

— Tegul sau daro...

Nutilau. Neturiu daugiau ko sakyti.

Žiuriu į Kuprelį. Jis sėdi galvą nuleidęs. Visą jį, tarytum, šaltis perėmė. Keliai dreba, daužosi į vienas kitą. Veidas labiau, kaip nuo miltų išbalęs.

Prašvito jis staiga. Keliai drebėti sustojo. Galvą pakėlė ir pasakoja dailiai-gražiai.

Atsiminimai ir gyvenimas viską nudailino-pagražino. Aiškiai rodo, lae dabar taip butu.

— Sulaukiau to vakaro. Ankščiau tos valandos pasirengiau. Negalėjau ilgiau laukti, traukė tenai.

Susiėmiau geresnius ir reikalingesnius daiktus: sudėjavu juos rišulin; užrišau stipriai, atsargiai. Kitus taip palikau.

— Kas norės, tesiima sau.

Tarnaitė jau miegojo. Duris užrakinau iš vidaus. Raktą duryse palikau. Pats išlindau pro langą.

Man becinant per sodelį pasipainiojo kokia šaka po kojų ir aš vos neišsitiesiau.

Einant keliu suklypau ant akmens. — Blogas ženklas, — pamaniau.

Mane ir visai baimė apėmė. Atėjau karklynelin tiktai ką po vienuoliktai.

— Gal jau laukia kur manęs?

Bet pajieškojęs niekur neradau. Nebuvo da ateita.

Atsisedau, rišulį pasidėjęs, ir laukiu.

Visur ramu, tylu, tuščia. Vien ežero vilnelės, gaminiojamos nakties vėjalio, pliuškensai į pakraščius. Rodos pasakoja jiems ką, ar kokiu neregėtu sapnu žavi. Jie klausos ir tarytum da apie gražesnius sapnus svajoja. Toli pievoje girdėtis suskamba kartkartėmis geležiniai pančiai. Tai arkliai, rasa suvilgintą žolelę skina. Danguje kur-ne-kur plaukia debesėlis, aplenkdamas mėnulį. Žvaigždėlės tyliai mirkčioja, kita į kitą žiurisi.

Balzganoje šviesoje nuskenė platūs laukai, miškai, sodžiai, ir dangus joje ramiai švelniai maudosi. Rodos tai sapnais nuausta šalis.

— Štai jau neužilgo, visai neužilgo, ji bus mano, — svajoju lukėsiu apgobtas. — Mano siela, su kunu... Niekas jau jos nuo manęs nebevilos, niekas nebeatims. Bus mano amžinai... Linksmis-džiugins mane savo akutėmis, veiduzėliais skaisčiais, geltonaisiais plaukeliais. Liuluos širdį dainužėmis liudnomis. O aš jai skambinsiu skambinsiu, įstabiais garsais žavėsiu. Savo sielą į juos liesiu, savo jiems sielą atiduosiu. Nei viena paukštelė nebus tokia laiminga, nei viena gelelė taip puikiai nezydės, kaip mudu gyvenėva-zydėsi va... Ir taip visas gyvenimas! Nuo tos dienos lip paskutiniai.

— Ateik, ateik, sesele, greičiau, čionai Atlek voveraitės kojaleimis! Atskrisk karvelio sparnais! Atnešk, greičiau atnešk begalinę laimę, greičiau nušviestk juodąsias mano dieneles! — šaukiau ištiesęs į ją rankas. Mojavu, vadinau visokiais balsais. Jos vis nėra ir nėra. Nei dvasios nei jaučia niekur.

Prislinko dvylika.

Praėjo. — Jos nėra.

Atėjo pirma. — Nėra.

Ir ji praėjo. — Vis nėra.

Klausau ar nesučėžės kur žolelė, ar netripters kur jos kojytė, bet niekur nieko. Nie-nieko. Vien mėnulis eina lenkty n su debesėliais ir žiuri-šypsosi į mane šaltom. Jai negailu ir neludna. Jis taip jau liudnas.

— Ateik, ateik, sesele! Kadaikščiai tavo laukiu... Ateik, ateik, brangioji! — šaukiu vis labiau.

Balsas mano pakyla, žodžiai plaukia ton pusėn. Ir paskėsta-ištirpsta tyloje. Nepasiekia toli. Kaze jį negirdi.

— Gal jį neateis?

— O gal laukia kur? Gal jį ieško ir neranda?

Pradėjau jį ieškoti pakrumiais. Lau-džiojavu karklynuosna. kėčiau kiekvieną krumelį ir šaukiau nuolatos:

— Kaze! Kazyte! — tai tyliai, pasnabždžoms, tai surikdamas balsiai.

— A-u! U-u!

Lekiu ton vieton. Jieškau visur. Klausaus ar vėl neatšilieps. Klausiu:

— Kur tu?

— U! U-u! — girdis kitame krašte.

Lekiu tenai. Jieškau, šaukiu — nėra. Astiliepia da toliau. Kitojė net ežero pusėje...

— O gal da ateis? Gal negalėjo ankščiau išeiti?

Štai, rodosi, ateina: čėža žolelė, ji kostėrėjo. Lekiu pasitikti. — nei to čėžėjimo, nieko.

Tenai štai, nuo sodžiaus, atjuoduoja taškas. Net du: pirma rieda mažesnis, paskui jį seka didelis. Arčiau-arčiau į mane. Išnyko-prapuolė.

Girdžiū, rodosi. Irša atvažiuoja. Prunkščia jo kumelės. Jis botagu jas šutina ir ragina: „Niu! niu!“ Netepti ratai girdždžia-spiegia. Jau-jau... Išlėkiau ant kelio. Tylu-ramu, tiktai arkliai ganvykloje prunkščia ir skindami žolelę geležiniais pančiais skambina.

— Gal kas blogo atsitiko?! — klausiu nerimo perimtas.

Laukiu. Jieškau. Klausaus. Dairaus aplinkui.

Laukiau-jieškojavu visą naktelę. Ir daug kartų girdėjau-mačiau ją einant. O neatėjo. Tarytum suklydo, šonan pasukė, ar paskirtą vietą užmiršo. Rasti negalėjo.

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

(Tąsa.)

Pas Potter'is: Aš įnešu, kad tą liudininko (Bagočiaus — Red.) atsakymą išbraukty, nes jis nesvarbus, nepritaikomas ir nekompetentiškas.

Įnešimas atmetas. Išėminas. Skundžiamųjų advokatai įneša, kai atmesty skundą.

Įnešimas atmetas.

Fortunatas J. Bagočius

(jo parašas)

Prisiekė prieš mane

sausio 11 d. 1913 m

Charles J. Dodd,

Miesto magistratas,

Antras skyrius

New Yorko mieste.

Brooklyn, Vasario 8, 1913

Prieš Hon. Howard P. Nash,

Miesto Magistratą.

(Magistratas šaukia skundėją ir skundžiamuosius.)

Adv. Cass: J. J. Paukščio nėra čionais. Aš turiu liudijimą nuo Williamsburgo ligo nuobūčio daktarė. Jėg Paukščis negali pributi.

Adv. Potter: Aš tam neprieštarauju.

Adv. Cass: Aš noriu, idant neužsibaigtų klausinėjimas be p. Paukščio liudijimo.

Magistratas: Jis negali liudyti. Nėvienas iš skundžiamųjų negali liudyti. Aš noriu tik žinoti, kokie ryšiai yra šio laikrašcio („Vien. Liet.“) su skundžiamaisiais, o ypatingai su šiuo mi straipsniu.

Adv. Potter: Aš tam neprieštarauju.

Adv. Cass: Paukščis & Co. yra korporacija, o jis (Paukščis) yra korporacijos sekretoriumi. Jis niekuo nesisiūva su miūno straipsniu. Tas straipsnis buvo rašytas p. Purvio iš Wilkes Barre, Pa., kuris tą straipsnį prisiumė, ir tapo patalpinas savo laiku.

Magistratas: O kas yra p. J. O. Sėryvdas?

Adv. Potter: Jis yra trečioji ypata, ir mes manėme, jog jis buvo redaktoriumi minėto straipsnio. Jis yra neskundžiamas.

Adv. Cass: Jų vardai ant pirmojo puslapio rodo, jog jie yra leidėjai šio laikrašcio ir pagal įstatymus jie yra atsakomybę už kiekvieną straipsnį.

Magistratas: Siedu skundžiamieji, Paukščis ir Brazys, yra leidėjais šio laikrašcio?

Adv. Cass: Taip, jiedu.

Magistratas: Jeigu jūs išrodysite, jog tuodu skundžiamieji yra ypatomis garsinamomis kaipo leidėjai šio laikrašcio, ir jog sis, čion pridėtas vertimas yra tikru vertimu šio straipsnio, ir jog skundėjas yra taja ypata, aprašyta minėtame straipsnyje, aš man taip išrodo, esu galėje patvirtinti pirmaji sumanymą — atmesti skundą.

Adv. Potter: Aš esu gatavas tą išrodyti.

Adv. Cass: Aš norėčiau taji įvardijimą išversti? Magistratas: Aš manau musų tulkas tą padarys.

Adv. Cass: Vertimas yra jau padarytas antroje pusėje laikrašcio. Aš prirenčiau patėmijimus linkon tojo šmeižiančio straipsnio.

Adv. Potter: Be patėmijimų. Jūs turite perskaityti visą straipsnį. Ir yra jau nurodyta, jog skundėjas pripažįsta, J. J. Paukščis ir K. Brazys yra leidėjais „Vienybės Lietuvosninkų“ kaip parodyta ant pirmojo puslapio. Tasai straipsnis buvo atspaustas ir paskleistas Kings paviete, Brooklyne, 27 lapkričio, 1912. Tas straipsnis tilpo ant 5 puslapio, kurio delei skundėjas skundžia. Priduotas to straipsnio vertimas yra tikras.

Adv. Cass: Skundžiamieji pripažįsta, jog jų leidžiamamjam laikraštyje tipo straipsnis ant 5-tojo puslapio iš 27 dienos lapkričio, kurio delei skundėjas iškėlė prieš juos skundą. Tečiaus tojo straipsnio vertimas yra iškreiptas, ir čionai aš paduodu tikrąjį vertimą, kas pataisys iškreipimus ir permains skundo prasmę.

Fortunatus J. Bagočius, skundėjas, pašauktas tel „Cross-examination“, pirma prisiekė ir liudijo sekančiai:

Magistratas:

Kl. Kaip jūs vardas?

Ats. Fortunatus J. Bagočius.

Kl. Kur gyvenate?

Ats. 69 Clark Street, Cambridge, Mass.

Adv. Cass: Kaip senas esate?

Ats. 26.

Kl. Kada sukako 26?

Ats. Sausio 19.

Kl. Kur esate gimę?

Ats. Rusioj.

Kl. Kokį mokslą esate įgiję Rusioje?

Ats. Aš mokinausi pradinėje mokykloje. Pas-

čiaus Astrachanijje privatiškas mokytojas mane mokino, taippat ir Saratove, Kurliandijoje, ir pa-

kiaus studijavau Vokietijoje.

Kl. Kokioje valstijoje yra tos tris vietas?

Ats. Rusioje.

Kl. Ar mokiniai tose vietose lietuviškai?

Ats. Lietuviškai aš nesimokinau.

Kl. Kur mokiniai lietuviškai?

Ats. Namieje ir čion Amerikoje.

Kl. Kur mokiniai namieje?

Ats. Astrachanijje, o literatišką mokslą išmokau

čionais, nes musų kalba nėra išsiplėtojusi ir mokyklose musų kalba nemokinama.

Kl. Kaip ilgai mokiniai lietuviškai Astrachanijje?

Ats. Tris metus.

Kl. O kaip senas tada buvai?

Ats. Nuo penkių iki aštuonių ar devynių metų, paskiaus aš mokinausi per visą savo gyvenimą, kadangi aš esu lietuvis (— because I am a Lithuanian).

Kl. P-as Bagočiau, ar jūs liudijote byloje L. Ubart prieš Baltimore & Ohio R. R. kompaniją spalio mėnesyje 1905 ar 1906 metuose?

Ats. Taip.

Kl. Supreme Court'e, Westchester pavieto?

Ats. Taip, tenais.

Kl. Mieste White Plains?

Ats. Taip.

Kl. Jūs buvote prisaiškintas kaipo liudininkas?

Ats. Taip.

Kl. Ir jūs liudijote, jog buvote ant traukinio,

Ats. Taip.

Kl. Ir jūs liudijote, jog buvote ant traukinio kada susimušė du traukiniū?

Ats. Taip.

Paspriešinta — atmeta.

Kl. Jūs liudijote, jog matėte tame laike L. Ubart sužeistą?

Ats. Taip, liudijau.

Kl. Jūs liudijote, jog suteikėte jai pagalbą tuo-juo po tojo atstikimo (— susimušimo traukiniū) — padavėte jai vandens?

Ats. Aš manau, jog taip.

Kl. Ar neatsimenate?

Ats. Tikrai neatsimenu, nes tas buvo apie 8 metai tam atgal.

Kl. Ir jūs liudijote, jog jūs buvote tenais laike susimušimo traukiniū?

Ats. Taip.

Kl. Ir jog ji sužeista tapo?

Ats. Aš manau, jog taip.

Kl. Ir paskiaus vėlei jūs liudijote vasario 14, 1906, prieš Jury Supreme Court'e Westchester pavieto?

Ats. Taip.

Kl. Ir jūs liudijote, jog jūsų liudijimas, pirmasis liudijimas, Ubartienės byloje buvo neteisingas?

Ats. Taip.

Kl. Ir jūs liudijote, jog tame laike jūs nebuvote ant tojo traukinio?

Ats. Taip.

(Sumanymas išbraukti visą liudijimą iš protokolo linkon tojo neteisingo liudijimo ir kreivos prisiegos.)

(Išėminas nuo adv. Cass.)

Kl. Jums buvo pasiūlyta \$150.00 ir išlaidos, idant neteisigai liudytumėte?

Ats. Well, yes sir, kiek atsimumu, taip buvo.

Kl. Kas per tikslas buvo jūsų tokio liudijimo? Paspriešinta — paremta — išėminas.

Kl. Koks yra jūsų tikėjimas?

Ats. Aš esu krikščionis.

Kl. Kokis?

Ats. Romos-katalikas, krikščytas ir niekad nemainytas.

Kl. Ar jūs bent kada buvote priėmę presbyterionizmą?

Ats. Niekad.

Kl. Ar jūs skelbėte socializmą?

Ats. Taip, bet tas nėra tikėjimu.

Kl. Ar jūs skelbėte ateizmą?

Ats. Kartais aš kritikavau Romos-katalikisks doktrinas ir ritualus, jeigu jūs tai vadinat ateizmu.

Kl. Jūs buvote išrinktu prezidentu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje?

Ats. Taip.

Kl. Kada?

Ats. Tulame laike 1907 ar 1908 metuose.

Kl. Jūs nežinote kada?

Ats. 1908, aš manau.

Kl. Ar buvote skaite, apsipazinę su Susivienijimo Lietuvių Amerikoje įstatymais?

Ats. Taip, iki tulam laipsniui.

Kl. Jūs žinojote, jog įstatymai reikalavo, idant jūsų kandidatura butų priimta, jog turite buti naturalizuotu piliečiu?

Paspriešinimas.

Kl. Jūs tapote prezidentu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 5 gegužio 1908 metų?

Ats. Aš neatmenu dienos.

Kl. Pavasaryje?

Ats. Taip.

Kl. Ir jūs žinojote, jog reikia buti naturalizuotu piliečiu pasiduodant į kandidatus?

Ats. Taip, kada buvau kandidatu, žinojau.

Adv. Cass: Čionai aš turiu užrašą, kurį priduosiu fotografijoje.

Pasipriešinimas.

Adv. Cass: Tai atvirutė, rašyta Susivienijimo sekretoriui nuo liudytojo (Bagočiaus).

Kl. Ar tai yra jūsų rankos raštas?

Ats. Taip.

Kl. Tai jūs rašėte apie tą dieną, kaip pažymėta, tą atvirutę sekretoriui Susiv. Liet. Amerikoje?

Ats. Taip.

Kl. Pažymėta kuri diena?

Ats. Sausio 29-tą — Vasario 29-tą, 1908.

Adv. Cass: Aš prašau šitą paženklinoti pažinimo delei, vėliaus aš priduosiu vertimą ir fotografiską kopiją.

Atvirutė siųsta p. J. Žemantauskui, SLA. sekretoriui, Waterbury, Conn. **ženklas A.**

Telkstas:

Pittsburg, Pa. Vas. 29—08.

Malonus Tamista! —

Užtėmėjau, jog papuoliau į kandidatus SLA prezidento, bet kad tiek balsų, tokį užsitikėjimą tarp SLA turėt, nesitikėjau. Negelbėjo nė Damijonaičio šmeižimai. Vargšas, dabar tai susirgs!...

Aš kandidaturą priimu. **Esu užėsu** Suvienytų Valstijų.

Su guodone,

F. J. Bagočius.

Adv. Potter: Aš nesipriešinsiu vertimui, ko pakaks.

Adv. Cass: Aš parodysiu jums laišką ir klausiu, ar tai yra jūsų laiškas, rašytas pažymėta dieną ir siųstas p. J. Žemantauskui?

Bagočius žiuri, apverčia ir dar žiuri, ir sako: Taip, tai mano rankos raštas.

Kl. Tai jūs siuntėte tą laišką p. Žemantauskui apie tą laišką, kaip pažymėta?

Ats. Taip, aš manau.

Adv. Potter: Tai šis laiškas yra jūsų rankos rašytas?

Bagočius: Taip.

Adv. Cass: Skundžiamųjų prirūdytas, paženklinintas B.

(Priimta ir paženklinta.)

Kl. Kuri diena pažymėta ant to laiško?

Ats. Rugsėjo 11, 1908.

Kopija tojo laiško.

Lynn, Mass. Rugs. 11—08

p. J. Žemantauskui,

Waterbury, Conn.

Godotinas Tamsta:

Tuli mano ir mano draugų reikalai įtraukė mane į tarysų su Bureau of Naturalization. o kadangi Sus. (— Susivienijimas Lietuvių Amerikoje) padėjimas dabar reikalauja žmogaus su tyra ranka (mušy pabrukta). Mat Bagočius priėmė SLA prezidento urėdą su netyrom rankom) vest reikalus jo, kurie yra, kaip iš p. Paukščio rašto matyt labai prastame padėjime, nes netik kad gal buti išardytas ir viršininkai už „fraudent misrepresentation“ nubausiti, bet ir mūs kasai gresia pavojus, aš esu priiverstas dėl labo Susivienijimo ir jo reikalų, prezidenturą pavesti p. Tareilai, vice-prez.

Centro Komiteto meldžiu duoti man, greičiausiai laike, ant sekančių klausimų patarimą:

1. Ar turiu pavest prezidenturą iki Seimui, ty. iki kiti viršininkai bus apbrinkti, ar tik kol mano reikalai neišsiaiškinti ir nebus visi normališkam padėjime.

2. Jei tik laikinai prez. turiu pavest vice-prez. ar tai padaryt viešai, ar tik Centro Komiteto žiniai (jei bus patarta iki kitiems rinkimams, tai suprantama, viešai).

Kadangi Susiv. reikalauja, draugiškos kooperacijos, visų jo reikalus permatančių, manau, jog duoti draugišką patarimą, nes kitaip galėt užkelti man kaipo ypatai ir Sus. kaipo nelegališkai (be tikro čarterio) gyvuojančiai organizacijai. Kad išsisuksiu iš nesmagumų, kurios esu reikalaujant pranešiu smulkian, nes dabar esant ipainiotam drauge su pora draugų, nenoriu publikacijos, tas galėt dar pakenkt. Išaiškin aš manau į porą mėnesių laiko, po feismui, kurio aš laukiu po „bail“.

Su godone,

F. J. Bagočius.

(Kopijos pasiųstos visiems C. K. nariams)
1815 Moyamensing Ave.,
Philadelphia, Pa.

Adv. Cass: P-as Bagočian, ar tai ne faktas, jog jūsų pažinimas lietuviškos kalbos yra taip menkas, jog jūs nežinote mėnesių vardų lietuviškai?

Ats. Aš žinau, taip.

Kl. Pasakykite Augusto mėnesį lietuviškai?

Ats. Rugs—rųpjūtis.

Adv. Cass: Aš noriu patėmyti del užrašo, jog tam žmogui truko 20 sekundų pasakyti mėnesio vardą.

Magistratas: Man nudavė daugiau negu penkis.

(T. b.)

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintys.

(Kritikos bruožai.)

L.

Taraso Ševčenkos eilių rinkinėlis. Lietuvių kalbon išvertė ir įžangą parupino Liudas Gira. Seinai 1912 m. 36 pusl.

Svetimų poetų vertimų mūsų raštijoje beveik visiškai nėra. Kodel? — Tai slėpinys mūsų dainių, kurį jie patįs tepaaiškina.

Tarasas Ševčenko — didžiausias Ukrainos dainius — susilaukė vertėjo ir net trumputės įžangos, suteikiančios skaitytojui elementariųjų žinių iš poeto gyvenimo. Bet ir tos žinios ir parinktieji rašiniai duoda tokį miglotą supratimą, jog nieko nė spręsti, nė numanyti negali. Kad Giros butų geresnieji dalykai parinkti, to negalima pasakyti.

Beto, jei vertėjas norėjo supažindinti nesuprantančiąją ukrainų kalbos mūsų visuomenės dalį su Tarasu Ševčenka, ta, man matos, tuo dalyku reikėjo kiek rimčiau užsiimti ir išties pagaminti leidinį, kurs nors ištraukose butų parodęs charakteringuosius dainiaus tvėrijos etapus. Iš šio gi rinkinėlio tikrai tiek tegali numanyti, jog buvo kitados Ukrainų dainius, Ševčenko vadinamas, ir, tarp daugelio kitų pjesų, parašė dar štai šitas, L. Giros išverstas.

Vertimas, išskyrus kai-kur, atliktas lygiai ir gražiai; jame iškarto junti Giros lengvasai stilius ir lygi kalbą.

Beto, Gira ima Ševčenko kaipo vargo dainių ir tokiu jį mums paduoda, pridurdamas, „jog jis mums turi būti „labai-labai suprantamas“ (10) nes ir „mes kuo kaip kuo, bet vargeliais tai pasigirti kalėsime ir galime“ (10).

Mūsų tautos vargai — tai Giros nemokamas žirgas, kuriu jis visur įdolinėja ir kuriu visiems akis bado. Tarytum didžiausias mūsų buities uždavinys ir istorijinė pasiuntinybė — vargas vargti ir tuo vargu visiems akis badyti.

Apie tai, kad Ševčenko gilia pajauta apdainavo savo Ukrainos skurdą bei vargą, dviejų nuomonių nebus. Bet prisegti Ševčenkai vien „vargų dainiaus“ vardą — lyg perdrąsus užsikūtinimas. Iš tų vertimų, kurius Gira mums padavė — tiesa, Ševčenko vargo dainius. Bet juk ne vien tik tai jis yra parašęs. Pats Gira sako, jog „Ševčenko buvęs talentingiausias dainius, kuone genijus“ (9). O genijus, arba didelio talento dainius — ne siauru žvilgsniu žiuri pasaulin ir ne vienu savo tautos buities klausimu kamuojas.

„Tik neleisk miegot be miego.

Tik širdies neduokį

Numarinti, kad nebūčiau,

Kaip šiekštas, kur dvokia!

Leisk gyvent — gyventi širdžia,

Kur žmonės mylėtų,

E jei ne — prakeikti visa

Ir uždegti svietai!“ (33)

Čia ne bejeigis skurdas, o tik didelis širdies naištingas šauksmas, o tokių dalykų Ševčenkos tvėrijoje daug daugiau, negu sulyginamai Gira jį mums savo vertinyje padavė.

Svetimų poetų raštai labai pageidaujami mūsų raštijoje, tikrai reikėtų tan darban sąžiningiau bei rimčiau atsinešti. Reikėtų rinkti charakteringieji verčiamų dainių rašiniai ir paduoti daug pilnesnės žinios, kad, svetimų kalbų nepažįstas, skaitytojas galėtų susidaryti tikrą ir pilną nuomonę apie skaitomąjį autorių.

O apie Giros vertinį, ant nelaimės, to negalima pasakyti — vienos nuotrupos, iš kurių jokių pažvalgų skaitomąjį autoriui nesutitvėsi.

Naujų Metų Vakaras.

Paskutinė ugnis, kuri liepsnavo ant mano širdies laike praėjusių dvylikos mėnesių, greitai skendo į pelenus. Aš nesistengiau atgaivinti jos mirstančią liepsną, delto, kad jos lengvas silpnėjimas siekia į tamsos harmoniją sykiu su valanda ir mintimi, kuriedvi atėjo su jos liepsna, kaip kokis šėšelis. Mūsų laiko išdalinimas į metus yra grynai konvencionališkas, juk nesiranda nurodymo ant didelės dangaus skaitlinių lentos, vienok joks žmogus negali visiškai užmiršti apie tą svarbų momentą.

Taip, Naujų Metų vakaras yra kaip ir kiekvienas kitas vakaras; nėra pauzos pasaulio maršavime; nėra be gyvybės tylumso momento tarpusvertų dalykų, idant kitų dvylikos mėnesių praėjimas galėtų būti paženklintas. Vienok ne kiekvienas žmogus turi visiškai tas pačias mintis, jausmus ir siekimus, kurie ateina su tamsumo atėjimu ant kitų ateities vakarų. Milžiniška ir šėšeliuota laiko upė sluoja viską be sustojimo, bet kelianninkas, kuris keliauja su ja negali būti visai nerupestingas ir nematyti savo kelionės galo. Tai yra senų laikų pasakojimas apie šitą nepergalimo ir nepaliamajam gyvenimo ir

laiko tekėjimą. Laikas visados gausiai barsto gyvenimo gražiausias gėles palei savo ėjimą, bet ne kiekvienas žmogus renka jas sau, ir ne kiekvienam jos parodo naują savo išvaizdą.

Nuo šitokių minčių, kaip šito vakaro, kurios gali buti gyvenimo ir laiko bėgimo užrašai, aš esmu atšauktas mirstančios liepsnos žaismėje ant savo kningų antgalvių. Daugybė iš jų yra neaiškios, net aš visai negaliu jas skaityti; po teisybės tolesnieji kambario kampai yra paskendę tamsumoje ir beartinasi prie mirstančios šviesos. Bet ten yra dar kita kningų eilė, kurių antgalvius aš atidengiu tuojaus, kaip atsiedu prieš ugnį, ir pažymiu, kad jos yra didelis darbas, kuris priklauso prie visų načių, bėgių ir laikų; kningos, kurios yra vaisingiausieji paveldėjystė kiekvienos naujos gentkartės ir kurias visas pasaulis laiko ir godoja kaipo: savo geriausią valdybą, yra nemirstančios. Giliuose šėšeliuose bei tuose dideliuose varduose, kuriuos aš skaitau brangiausiais, turb-but yra kas-nors ženklingas, iškilmingas ir palinksminantis. Daugybė kitų vardu, pilnų šviesybės ir gražybės senuose laikuose buvo be pasigailėjimo sušluoti į nykstančios šviesos užmiršimą; šitame momente jie yra visai užmiršti, rodos kad jų nebuvo. Bet vardai: Homer, Dante, Shakespeare, Milton, Goethe, Cervantes — stovi aiškiai ir famialiariskai lygiai tarp tų šėšelių.

Aš atšaukiu senų papročių įstatymų maksimumą, kad joks laikas nebėgo prieš karalius, ir aš matau žvilgterėjimą, gilia ir plačią reikšmę, kuri prasišalino nuo legališkos prasmės susijungimo. Čia yra tikri karaliai, ir jiems laikas yra kaip ir nebuves. Laikas bėgo prieš Graikijos bėgi ir jos kalbą, bet ne prieš Homerą; laikas bėgo prieš viduramžių Florenciją bei Italiją, bet ne prieš Dante; laikas bėgo prieš Elzbietos laikų Angliją, bet ne prieš Shakespeara; laikas bėgo prieš Lietuvos bėgi, bet ne prieš jos didvyrius. Visi mirusieji karaliai yra išgelbėti, ir kada vienas atsimena, kad jie pergyveno galybę ir turtą, mokinimasi ir civilizaciją, jis atjaučia, kad čia yra nepamaro paveldėjimai. Kningynas yra geriausia ir gražiausia vieta už visus karališkus palacius: ten žmonės gali eiti įieškoti prieglaudos, protui maisto, dvasiai pakėlimo, širdžiai ramumo. Tie užmiršti vardai ant viršutinių lentynų gimdo liudytojus savo galybei; bet čia ant galo yra tyli varlai, kurie užlaiko Pflūdiaus darbo viešpatystes; tai yra didelis, tylus, kaurai pereinantis senųjų karalių nepamaro žvilgšis, kada jie stovėjo tvirtoje eilėje su dievais. Kiekvienas kningynas, kuris turi savo poetų kampilį, padaro daug didesnę intekmę ant jo lankytojų, negu koksai imperatorius, nes šitie poetai-karaliai nėra mirę. Jie valdo galingą armiją šiandien kaipir pirmiaus, ir jų visuomeniškos viešpatystės rubežiai yra taigi pirmosios civilizacijos eilės. Šitokioje draugystėje laiko bėgimas yra vientik mažas atskirtas daiktas. Jis sunaikina viską netobulą, partijinį, siaurą, greitai pranykstančią; čia yra teisybės šaltiniai, kurių laikas neturi spēkos sunaikinti, nes jie yra dalis tos amžinystės, prie kurios jie priklauso. Čia tai ir yra nepamaro paslaptis, kurią šitie karaliai paveldėjo; jie perėjo per visus daiktų pasirodymus. — Praeidami paliko iš-tobulintus inkunijimus ir teisingumą, kurie yra bendrolaikiniai su kiekvieno amžiaus bėgiu. Laikas tikrai sunaikina teisybės simbolus ir neganėtinius iš-si-reiškumus, bet jis neturi pajiegos užgauti teisybės. Rašytojai, kurie syki buvo garsingi, o dabar užmiršti, buvo žmonės, kurie pagavo valandos išvaizdą ir davė jai grūž ir galingą išreiškimą, bet kada praėjo valanda, kninga, kuri nustojo vertumo, nuėjo sykiu su jais, kaip gėlė su sezonu, kuris syki matė jos puikius žiedus. Momento kninga, išėjusi iš spaudos, tankiai turi milžinišką laikinę madą, pakol senovės laikų kninga guli neužgauta.

Persitikrinimas gilinas į mane kas metas, kad geriausias galimas apšvietimas, kurį kiekvienas žmogus gali ingyti, yra tikras ir artimiausias apsipažinimas su šiais keliais dideliais protais, kurie išbėgo nuo laiko griuvisių ir tapo su metų bėgimu išmirties šalimis, kvieddami visuomeniško bėgio patyrimą ir sunkdami jį lašas po lašo į tobulas dailos formas. Žmogus, kuris pilnai pažįsta savo Homerą — žino daugiau apie graikus, negu tas, kuris skaitosi artimai susipažinęs su visais archiologo ir filosofo darbais ir homeriško amžiaus istorikais; žmogus, kuris sekioja Dantę persunkia per medievalizmo paslaptį; žmogus, kuris skaito Shakespearą už savo draugą, gali palikti visus kitas angliškas kningas neskaitytas; žmogus, kuris ima už mokytoją Goethe, nereikalauja įieškoti geresnio. Žinoti tikrai Homerą, Dantę, Shakespearą, Goethe — reiškia žinoti geriausių pasauli, suprasti ką jie mastė, sakė ir padarė, tai yra inėjimas į tą patyrimą ir pažinties paveldėjimą, tai yra tikriausias apšvietimas. Daugumas iš mūsų žinome perdag rašytojų ir aikvojame savo spēką tuščiame besistengime. Mes esame linksmi ir protingi, kad mes turime didelį apsipažinimą su žmonėmis, bet pirmiausiai mes turime plačią apsipažinti su savo gyvenimu ir padaryti jį geriausiai; mūsų žirdingų draugu negali niekada buti daug daiktų gardoje. Mes galime žinoti,

interesuoties ir džiaugties su žmonių armijomis, bet mes galime gyventi vientik su keliais. Ir tik su tais keliais, kurių vardus aš matau mirstančioje senojo meto dvasioje ir pirmame silpname naujo meto spindulyje.

V. J. Budrikas.

Apie nuodus ir apsinuodijimus.

Kaip gelbėtis edriaisiais nuodais apsinuodijus.

Čionai reikia žinoti, kokie vaistai kokius nuodus nutrenkia.

Yra nuodų prie šarmų eilės priderančių, kaip štai, galiujo kailio skjstimas, amonijos skjstimas (lekiantysis spiritas).

Šarmus nutrenkia rugštis. Taigi tokiems apsinuodijimams atstikus tuojuo lignonui duokite gerti — acto su vandeniu, citrinos išspaudų su vandeniu, rugusio pieno, bruknių skjstimo, barščių ir kt. rugštinių.

Tos rugštis tuojuo padarys paminetus galiuosius šarmus needriais, susivienys su jais.

Tuojuo po to duokite atsigeriti saldžiosios smetonėlės, saldaus pieno, kad nuėstosios vietos prisidengtu riebuliais — tai sumažės skaudėjimai.

Kita nuodų dalis priguli prie rugštinių eilės, kaip štai — acto esencija, virtijolis (šilvasaris), karbolius ir kt. Juos nutrenkia šarmai.

Taigi čionai duokite gerti — sodos su vandeniu, kreidos su vandeniu, muilinio vandens, saldaus pieno. Visi šie dalykai susivienija su rugštimi ir atima jos edrumą.

Jeigu kas atsigeru jodinos, tai tam duokite krakmolo su vandeniu, arba neturint jo tegul lignonis valgo ar geria miltų (išplaktus), bulvių, duonos. Nuo apsinuodijimo pragaro alkenėliu duoda gert sudomosios druskos su vandeniu.

Karbolium apsinuodijus reikia irgi sodos su vandeniu gerti arba šaltosios druskos.

Nuodų labai daug yra. Visų apsinuodijimų trumpame straipsnyje neaprašysi. Paminėsiu dar tik kai-kuriuos apsinuodijimus, kurie Lietuvoj atsitinka:

Aršenikas: juom žiurkes, peles, mušes naikina, bet netyčiomis tenka jo ir žmonėms. Tai nuodai, kuriais kai-kada nuodija piktadėjai ir žmones (anytas, uošvius, nemylimus vyrus ir kt.).

Ženklaai: vemia, viduriuoja, kaip prie koleros.

Pagalba: reikia bėgti iš aptiekos pasiimt tam tikrų vaistų. Iki parnėš vaistų, duokit atsigerit šilto pieno, dar gerai inplakus kiaušinio baltymo. Duot išsiventi.

Trejenkos (treji devyneri): kartais per neišmanymą įsideda kvarbos, grybelio, badijonėlio, iš to apsinuodijimai — tempo, žmogus lyg nuomarium krinta. Reikia pravimdyt ir tuoj šaukties gydytojas.

Spiritas (degtinė, konjakas, likeriai): kur sako, kad „degtine užsidegė“, tai bus aštrusis apsinuodijimas spiritu. Čia reikia duot uostyt amonijaus skjstimo ir šaltu vandeniu lignonis apipiltas, kojos ir rankos trinti ir šiltais laikyti (pridėti plytų, butelių su karštu vandeniu).

Degamuoju spiritu (brentspiričiu) apsinuodija, kas jį bando gerti. Iš jo gali žmogus apakti.

Kinder balsamu irgi apsinuodija, nes ten dažnai primaisto taip vadinamo medspiričiu. Nuo jo irgi apanka. Duot išsivemt ir šaukties gydytojas.

Švinu apsinuodija puodžiai (nuo palyvų) ir malioriai nuo dažytų (kvarbu). Baisiai žarnas skaudžia, sąnarius, toliau apakti galima. — Tuojuo reikia atsitraukti nuo švinoto darbo ir kreipties prie gydytojo.

Gintaro (buršino), aliejum, tujomis, šakčių, žaliamsėms (špaku musiuokėms), skalagrūdžiais apsipeni merginos, kurios nori atsikratyt nuo nėstumo. — Baisiai vidurius gelia, strėnas skauda (inkstų uždegimas), šlapumą drožia, esti ir su kraujais. Vemt ir šaukties gydytoja.

Ekspeleris, tarpūtnas, kamparas imami kaipo vaistai gali sukelti skaudų vidurinių inkstų uždegimą. Tuoj bėgt prie gydytojo.

Durnaropės, durnadagai, vilkavuošė tyčiomis ir netyčiomis paimtos į vidurius gali padaryti lyg proto sumišimą, akių apvilkimą. — Pravimdyt ir bėgti pas gydytoją.

Tabakas rukymu ir net ant žaidžų uždėtas gali sukelti baisų vėmimą. Paeina paprastai ir taip.

Grybai, ne tik musmiriai, gali nekarta žmogų numarinti. Visuomet reikia grybai nuvirint ir pirminutinis vanduo nupilt, tad dažnai su vandeniu ir nuodai nusipila. Apsinuodijus kam, reikia gerai kelius kartus pravimdynt ir duot greit ažuolų žievių, viralo, tanuino su vandeniu.

Vaistais irgi galima apsinuodyt. Viena moteriškė Marijampolės apielinkėj pasimirė išgerus bene du šaukštu borinės rugšties (žvynelių), vietoj šaltosios druskos. (Iš „Sveikatos“)

Nesenai SLA. kuopa buvo surengusi prakalbas, kuriose dalyvavo ir socialistų kalbėtojai iš So. Omahas. Čia socialistai turėjo ir medžiagišką naudą: tapo dikčiai išparduoti socialistiškų knygelių, ir iš SLA. kuopos gavo jie ketus dolarius.

Jei pažvelgti ant socialistų pasielgimo So. Omahoje, tai visai ne malonų gami išpuđi — net vietiniai gyventojai piktinasi iš netikusio jų pasielgimo. Žinoma, pirmiausia priežastis — girtuoklystė.

Socialistai stengiasi suorganizuoti Sioux City'je LSS. kuop. Patarčiau šio miesto lietuviams kritiškiau atsinešti ir socialistų kalbas bei jų veikimą. Neįsileiskite į savo tarpą netikusius elementus, stengkitės apsišviesti, gyventi vienybėje ir palaikyti blaivybę.

O. Lamokietė.

TORONTO, CANADA.

Čionai yra nemažai lietuvių, kurie lankosi viešose knygynuose-skaityklose, ką matydama knygynų užvalda nutarė išrašyti geresnius lietuviškus laikraščius, tarpe kurių ir „Vienybė Lietuvninkų“.

Prūsų Lietuvos laikraščiai.

Laikraščių Prūsų Lietuvoje nestokuoja. Ant 100,000 lietuvių yra 6 politiški laikraščiai, kurie turi apie 10,000 skaitytojų. Ant kiekvieno dešimto žmogaus parenamas vienas laikraštis; gi atsimeant, kad tas pats numeris papras tai ne vieno, bet daugiau žmonių skaitomas, galima sakyti, kad beveik kiekvienas suaugęs Prūsų lietuvis skaito lietuvišką laikraštį; tą patvirtino ir patyrimas.

Taip dalykams stovint, Prūsų Lietuvos laikraščiai galėtų labai įtekingai bei naudingai tarpe savo skaitytojų tautystės dirvoje veikti — žinoma, kad jie tik to norėtų.

Bet čion šuo pakartais... Didesnė dalis laikraščių, kaip tai „Nauja Lietuviška Ceitunga“, „Tilžes Keleivis“ ir „Lietuviška Ceitunga“ iš Klaipėdos yra vokiškų leidžiamų su tuo tikslu, kad leisdų „mašnas pildyti arba jų politikos įsitikinimams tarnautų“. Skamba todėl juokingai, kad šie laikraščiai antgalviuose rašo, kaip va: „Broliams lietuviams ant naudos ir pasimokymo išleidžiama“, arba „Lietuvo naudingasis Kelrodis“. Ypatingu būdu išsina šie laikraščiai — tris kartus savaitėje ir turi daugiausiai skaitytojų. Bet arčiau žiūrint, suprasim priežastį šito ypatingumo. Šie laikraščiai tarnauja vien paprastiesiems mamos instinktams. Juose galima rasti kiekvieną aplėčimą, žudystes bei nusizudymus iš visos pasaulės. Įdomu pasekti, kaip jie atsineša prie tautiškų klausimų. „Nauja Liet. Ceitunga“ buvo kartą vedėja tautiško krutėjimo, kaip tokia, ji turi garbinga vietą Prūsų Lietuvos istorijoje. Bet laikai mainėsi, o su jais ir laikraščiai. Šiandien „N. L. C.“ atengiasi taip pat „Keleivis“, buti bešalikiškais. O kaip prie praėjusių rinkimų žmonių upas per agitaciją iš visų pusių gerokai pakilęs buvo, tai „Naujoji“ apie tą viską tylėjo ir pranešė plačiai, kas tolimuose rytuose dedasi. O „Keleivis“ talpino visokios pakraipos straipsnius. Tame pat numeryje galėai tą patį žmogų pagirtą ir papiektą rasti. Ir šiandien jis tą patį tautišką darbą (jaunimo draugijas) viename numeryje giria, kitame vėl peikia.

Todel keista, kad šis laikraštis dabar labiausiai prasiplatines. „Keleivis“ ir „Naujoji“ pagal savo leidėjų paliepimo dirbo atvirai prieš lietuvius bei jų politikos siekius ir dabojo mašna, kad ji nepatūstėtų.

Šiuodu laikraščiu, nors dar kartais apie lietuviškus reikalus prielankiai rašo, užtai „Lietuviška Ceitunga“ iš Klaipėdos bei „Konzerwatywu Draugystes Laiszkas“ iš Priekulės griežtai priešingai kiekvienas tautiškam jų dėjimui. Pirmasis leidžiamas liberališkojo milijonieriaus Svabacho propagandos platinimui ir, be abejojimo, yra jo šelpiamas, taip kad nuo spalių 1 d., nežiūrint menko skaitytojų skaitliaus, išsina tris kartus į savaitę. Antrasis, ty „Konzerwatywu Draugystes Laiszkas“, tarnauja viešai konservatyvių partijai, kuri ji pinigaiski sušelpia. Pastarasis sistematiskai užsiima germanizacija, savo lietuvišką kalbą į vokiškai-lietuvišką žargoną paversdamas ir lietuviškai-tautišką darbą išjuokdamas.

Lieka dar „Apžvalga“ Klaipėdoje bei „Birutė“ Tilžėje. Bet „Birutė“ laikinai yra sustojusi. Abu stengiasi kelti Prūsų lietuvių tautišką susipratimą, bet įvairiais budais, nuo ko išsina nesupratimai, ir laikraščiai vienas prieš kitą kovoja. „Apžvalga“, kaip visi kiti Prūsų Lietuvos laikraščiai, spausdinasi vokiškais raidėmis, „Birutė“ — latiniskomis. „Apžvalga“ yra konservatyvniatikiškas pakraipos, „Birutė“ — liberališkai-demokratiškos. Ne nagrinėjant kokią pakraipą geresnė — „Apžvalga“ turi didesnę įtekme. „Birutė“ menkai prasiplatinusi Prūsų Lietuvoje, gal dėti latiniski raidžių ir grynuo kalbos, kurios Prūsų lietuviams nesupranta. „Birutė“ geriaus tinka Amerikos bei Didžiosios Lietuvos gyventojams, kurie ją ir palaiko.

„Apžvalga“ yra leidžiama ukrainų bendrovės nuo tos dienos, kaip senieji Prūsų Lietuvos laikraščiai atsiskakė jų politiką užstoti. „Apžvalga“ gina liet. ukininkų reikalus ir joje atspindi šiek-tiek jų psichologiją: konservatyviniatikiškas tautiškumas. Jos bendradarbiai — daugiausiai patis ukininkai.

Be šitų politiškių laikraščių turim dar tikiškių bei bešalikių. Taip, kas savaitę išsina po ketus tukstančių egz. „Pakajaus Paslo“ — maldininkų leidžiamas. Toliau, kas mėnesį — „Pagalba“, leidžiama kun. D-ro Gaigalačio, kaip „Sandoros“ organas; „Nusidavimai apie Evangelijos praplatinimą tarp žydu ir Pagonių“ — seniausiu Prūsijoje išsina laikraštis. Pas Vidunas leidžia kas mėnesio „Jaunimą“, kuriame gvildenamos teosofiškos idėjos. Kas savaitę išsina dar „Lietuviškai-Vokiškas Savaitraštis“, skiriamas gilesniam peržiūrėjimui šių dienų lietuvių rašomosios kalbos su žiniomis iš Lietuvos ir lietuvių tautos gyvenimo.

Kaip matome, Prūsų lietuviams vietoje susispiesti prie vieno arba dviejų gerų laikraščių savo jėgas išskirstė prie daugelio. Kiekvienas veikėjas turi savo atskirą laikraštį ir į kitą laikraštį nič nieko nerašo. Tatai nelemtas apsišveikimas. Mums reikia gero laikraščio ir mokytojų vyrų jo vedimui. Kol to neturėsime, mūsų darbas, trisias geidžiamos naudos nesuteiks.

Kada ateis tie laikai?!

M. A. Prusietis.

„Išsiskirsčiusieji Armenijos vaikai“

Armėnai yra krikščionys po Turkijos globa; jų literatūra pripažinta už labai svarbią. Armėnų tautiškasis jausmas (sentimentas) neužgesinamas. Per daugelį šimtmečių jie kentėjo turkų persekiojimus ir buvo atskirti nuo civilizotų krikščioniškų tautų. Turkijos valdžia jau senai geidė Islamo religiją praplatinti po visą savo imperiją, kaip valstijos religiją, nepaisant kokios religijos sultano pavaldiniai prisilaikė. Turkijos pavaldinių vertimas į Islamo religiją daėjo iki augšesiausio persekiojimo lapnsio Abdul Hamidui vieš ataujant. Seniaus armėnų skaitlius buvo 3,000,000, bet dėti valdžios persekiojimų nedaugiau kaip pusė tos skaitlinės pasiliko Turkijoje, o kiti išsiskleidė po Rusiją, Persiją, Aigiptą ir Suvienytas Valstijas. Paskučiausiam laike ir armėnų padėjimas persimainė. Jau daugiau turkai nepersekiuoja ir neužmušinėja krikščionių... Tačiau, išsivystę, kaipėjo ikišiol, taip ir toliau eina.

Konstantinopolėje išeinantis armėnų dienraštis „Puzantion“ tvirtina, kad iš to prigimtos šalies apleidimo išsina ne blogos, bet geros pasekmės. Šituos Japheto ainius Europa ir Amerika apšviečia: jie gauna patyrimą ir išsilavinimą šių laikų išdirbystėje. Toliau tasai laikraštis rašo: „Ne vien rytuose tuji tautos išganimas, bet ir vakaruose. Kurie iškeliavo į vakarus, tenai jų vaikai mokinasi augštesnius mokslus bei amatus ir pralobta pramonijoje; jie atsimins savo gimdytojų šali.“

To mes tikimės, ir tai yra tėvynainių persitikrinimas. Pakol musų tautos iškrikę suns, besirupindami apie savas pareigas ir teisybę, vieni su kitais susirašinėja vienijasi, tai musų kolonijų visiški nepraužva. Yra tokių, kurie mano, kad jei visas į blogą virsta, kad jei praėjusiųjų laikų senos armėniškos kolonijos pragaista, tai kaip, klausia jie, dabar galima tikėtis, kad naujosios armėniškos kolonijos gyvuos ilgai? Bene amerikoniai ir kitos tautos neištautina pas juos nukeliačiusius į jų pačių tautišką gyvlybę? Šitame prieštarvime yra teisybė. Bet mes turime aptarti du dalykus. Senosios armėniškos kolonijos perilgus laikus atrėmė priešininkų didelė galybė. Irgi senosios armėniškos kolonijos buvo beveik visiškai atkirstos nuo savo tėvynės. Keliaimas, buvo labai apsnukinamas. Nors dabar musų žmonės gyvena daug pavojingesnėse aplinkybėse, tačiau susizinojimo parankumas, laikraštija ir kasdieninis su tėvyne susišėimas gailvina musų tautos dvasišką dvasią. Šimtas metų atgal armėnui-išsivienui buvo labai kėblu sugrįžti tėvynėn, idant apsišveisti, o musų jaunoms moterims ir merginoms irgi buvo sunku perkeliauti azijatiškas šalis, idant atlikti tolimiasis keliones. Šiandien armėnams išsivienams labai lengva apsišveisti su armėnėmis merginomis. Daugelis turi savo tėvynėje gimdytojus ir gimines, kuriems parsiunčiama pinigų: taip iš armėniškų kolonijų — Europos, Amerikos ir Aigipto — parsiunčiama pinigai padaro didelę sumą.“

Ypatinai iš Suv. Valstijų armėnai susilaukia jų troškimų išpildymo. Šitoje šalyje išmokinėti jie sugrįžta į Aziją jau apšviesti ir visu kuom aprupinti, idant pagalbėti savųjų viengenių alpančiai dvasi ir jų tautiškos gyvlybės atgijimą. Čia dar galima paminėti, kad šiandien yra apie 100 jaunų armėnų ir armėnaičių, kurie jau gavo diplomus iš amerikoniškų universitetų, arba jau baigia savus mokslus. Jeigu vieni iš jų suras sau darbų Amerikoje, tai kiti yra pasirėngę sugrįžti, o tuli yra net prisiekę per tam tikrą laiką dirbti savoje tėvynėje.

Amerikoje armėnai turi savas bažnyčias ir mokyklas, todėl jie ir armėniškos kalbos bei savo istorijos neužmiršta. Amerikoje armėnai-mokslėviai, kurie įstoja į universitetus bei mokinas atskiras mokslo šakas, dirbs savo tautos naudai ir jiems lemta savo tėvynėje tapti busiančios civilizacijos gyvlybės vadovais.

Antanas Kazis Rutkauskas.
(Iš „Literary Digest“.)

Pranešimas.

Jau nuo „Varpo“ laikų nenušildama darbuojasi Lazdynų Pelėda lietuvių raštijos dirvoje. Per tą laiką paleido ji plačion Lietuvo tukstančius spausdintojų dailės žodžių eilučių, sutvėrė šimtų tipų, parodė daugybę puikių realizmo ir lirikos paveikslų.

Lazdynų Pelėdos raštai ypač svarbūs yra tuo, jog jie atvaizdina, gali sakyti, visos Lietuvos gyvenimą plačiausioje prasmėje. Ji neužsiklėndusi kuriame nors viename luome, ar sluoksnyje. Ji aprašo ir kaimą, ir dvarą, ir miestą. Jos raštai pasakoja mums apie vargus-reikalus ir sodiečius, ir dvarininko, ir miesto darbininko, ir inteligento. Jos raštai — tikras musų dienų veidrodys.

Ir delto jos raštų pilno rinkinio trukumas ypač buvo jaučiamas, buvo tai tiesiog dideliausia spraga musų raštijoje. Nors ji yra parašiusi arti šimto apysakų-apysakėlių, tačiau jos veikalų išsisklaidymo po mažutes brošiūrelles ir laikraščius, jos, kaip ir kitų musų rašytojų, ligšiol kaip ir nežymu musų literatūros, o per tai nežymu ir pačios literatūros.

Tą tai spraga ir ryžomės užtvėrti, sumanę išleisti pilną Lazdynų Pelėdos originalių beletristikos raštų rinkinį. Milžinas tai darbas, reikalaujantis daug triso ir begalės išlaidų, tačiau ryžomės į tą žygi tikėdamies, jog lietuvių visuomenė supras sumanytojo musų darbo svarbą tautos kultūros pakėlimui ir jam priėjus ir palaikys. Mes manome, jog jau atėjo metas, kad musų literatūra iš „kapeikinės“ brošiūrėlių literatūros pavirstų storų ir gerų leidinių literatūra, jog jau metas musų didiesiems rašytojams susilaukti savo raštams prideramo rimto rubo, susilaukti pilnųjų savo veikalų leidinių. Ypač metas, manome, susilaukti to Lazdynų Pelėdos raštams.

Musų skelbiamas Lazdynų Pelėdos raštų pilnas rinkinys susikurs iš 5—6 tomų, storių didelio formato knygų po 300—400 puslapių. Iš viso bus ligi 80-ties apysakų ir apysakėlių. Bus čia surinkti visi ligšiol išėję atskiromis kniugelėmis L. P. veikalai, taip pat visi išmėtyti įvairiais metais po įvairius musų laikraščius: „Varpa“, Naujienas, Vilniaus Žinias, Lietuvos Ukininką, Šaltinį, Viltį, Draugiją ir kitus ir po įvairius kalendorius. Be to bus keli visai dar niekur nespausdinėti, pirmą kartą išeinantieji raštai, tarp jų viena didelė musų laikų apysaka.

Raštus apsiėmė tvarkyti žinomas musų poetas Liudas Gira, „Vaivorykštės“ redaktorius, sutaisiusis jau tokiu pietizmu ir rupustingumu panašų, nors ir mažesnių, Ed. Steponaičio raštų rinkinį.

Visus tuos L. P. raštus, kurių yra užsilikę rankšėčiai, redaktorius akyvai sulgyjs su tais rankraščiais ir kiekvieną dalykėlį aprupins tam tikromis pastabomis, bibliografiniais nurodymais ir paaiškinimais.

Savo autobiografiją pažadėjo pati autorė.

L. P. raštų rinkinys bus išleistas ant geriausios suomių popieros, kuri jau tam tyčia užsakyta Suomijos fabrikuose.

Raštus — be autorės fotografijų, puoš gausios iliustracijos ir pagrazdinimai — vinijetės — inicijalai.

Teksto iliustracijas maloniai sutiko nupiešti musų dailininkas p. Antanas Žmuidzinavičius, beto jis suteikė autorės portreto eskizą, kurs bus taip-pat patalpintas. Vinijetes, inicijalus ir viršelį darys kitas musų gabus jaunas dailininkas Vilius Jamontas. Klišes bus daromos artisto St. Fleury'o įstaižoje.

Pirmasai tomas bus pradėtas spausdinti š. m. gruodžio mėn. pabaigoje.

Lazdynų Pelėdos raštai galima užsisakyti jau ir dabar. **Atsiuntusieji išanksto 7 rub. 50 kap., gaus visus Lazdynų Pelėdos raštus su nusiuntimu pašta. Užsienio — 8 rub. Vėliau raštų kainą bus apie 12 rub. Prašome tat išanksto juos užsisakyti, siunčiant pinigus šiuo adresu: Vilnius, Sniegovaja 20, K. Strazdo ir A. Vėgėlės spaustuvei.**

Leidėjai:

K. ir J. Strazdai ir A. Vėgėlė.
Vilnius, 21/XI/1913.

Baltimos rubsiuvių streikas pralaimėtas.

Po trijų mėnesių sunkios kovos Schloss Bros. Co. dirbtuvių streikas tapo pralaimėtas; 24 lapkričio dieną streikieriai, pasidalinę į grupes, grįžo darban; vienus priėmė, o kitus nepriėmė ir dar padėjo ant juodo listo, kurie niekur negauna darbo, nes darbdaviai turi paveikslus streikierių ir žino, katras jiems labiau nusidėjo.

Streiką sulaužė U. G. W. of A. organizacija, kuri buvo priešinga delto, kad streiką vedė I. W. W. Mes turim dvi unijas: U. G. W. of A. ir I. W. W. Mes niekuomet nebuvomė priešingi U. G. W. of A. Keletas mėnesių atgal vedė streiką U. G. W. of A. Greifos'o dirbtuvėse, ir tada mes juos šelpėme medžiagiškai ir moraliskai. Tuomet mes į juos metėme duona, o jie dabar mums už tai atsiųgino blogu — į mus mėjo akmenimis. Pas šitos rūšies unijistus buvo sutartis tokia: listi ir skebauti. Taip ir padarė. Tą darė delto, kad išgrianti I. W. W. organizacija. Manė, kad mes pralaimėjė streiką prisidėsime į U. G. W. of A. Bet vargsai apsiriko taip manydami: mes nei nesvajojome apie tai, kad pralaimėjė streiką prisidėsime prie jų.

Dabar atvirai pasirodė, kad tos unijos vadovai ėjo kartu su kapitalistais. Pralaimėjimas Baltimos rubsiuvių streiko yra pralaimėjimu visų darbininkų. Juk persusipratimą pačių darbininkų streiką laikė patis kapitalistas, nes patis liepdavo visiems grįžti prie U. G. W. of A., girdami tą uniją. O kada tapo pralaimėtas streikas, tai tada nerako jau kapitalistai, kad ta unija geresnė. Dabar tyli, nes nežino, kas galės pasidaryti toliau. Daeis ikitol, kad pradėjo numušinėti darbininkams algas ir pailginti dienos darbą, ir daro visai neatsižvelgdami, kur darbininkas priguli. Negana to, kad didžiosios darbavietės, bet ir mažosios užgulė smaugti darbininkus. Iš to matyti, kad nupulsim ant žemiausio laipsnio visi baltimorečiai, kaip I. W. W., taip ir U. G. W. of A. sąnariai, nes kapitalistai pamatė, kad mes nei vieni, nei kiti negalėjome daugiaus streikuoti. Jie matė, kad tarp musų nėra vienybės, kad mes pešamės tarpe savęs, — reiškia, dabar gali kapitalistai ką nori su mumis padaryti. Kiek mums duos už darbą, tai tiek ir gana, o jeigu paprašys didesnes algas, tai parodys duris.

Dabar kapitalistai džiaugiasi, kad jiems bus lengviau turtus sukrauti, nes tarpe darbininkų paivienybė. Tai matote, ką padarė U. G. W. of A. vadovai. Jie sulaužė Baltimos rubsiuvių streiką. Streikas jau buvo kaip ir išlaimėtas, nes jau buvo kapitalistai suvartyti ožio ragai, ir santauka veik jau buvo padaryta su Schloss'u 18 lapkričio; jis pradžioje 24 lapkr. išvyti visus streiklaužius ir išpildyti visus streikierių reikalavimus. Bet kaip tik A. F. of L. dažnojo, kad kapitalistai priversti pasiduoti, tai tuoj pakilo naujas sujudimas. Gordonas ir Konas staiga stvėrėsi už darbo, idant atremti jų pralaimėjimą. Du lietuvių, A. Karalius ir P. Grinius, sulošė tam streikui lemtą rolę. District Council No. 3 streiklaužių agentai nutarė pristatyti darbininkų į streikierių vietas.

Atsirado apie 300 darbininkų, kurie nuėjo dirbti į streikierių vietas; visi prigulėjo prie U. G. W. of A. Vis dar buvo mažai darbininkų; tada pareikalanta iš New York District Council No. 1 U. G. W. of A.; tapo prišijusta keletas desėtkų streiklaužių, tarpe kurių radosi keli lietuvių.

Kad užbaigti tarybas tarpe darbaviečių ir streikierių, 24 d. lapkričio atėjo iš streikierių komitetas iš 18 ypatų ir rado dar du komitetus, kurie buvo vienas iš District Council No. 3 U. G. W. of A., o antras iš lietuvių girtuokliu. Kadangi kapitalistams buvo dastatomi streiklaužiai, tai jie pasiryžo elgties, kaip jiems patinka. Lietuviškų agentų suorganizuotas komitetas pranešė darbavietoms, kad jų skyrusias streikierių dalis grįžta darban ir nereikalauja jokių išlygų. U. G. W. of A. vadovai nusamdė slapta policiją ir detektivus del atsgarumo, kad neužpultų ant jų streikierių. Policią visą tą laiką elgėsi su streikieriais labai žiauriai. Ne geriau elgėsi ir A. F. of L. lideriai.

Nupiešti visus jų žiaurus pasielgimus, persekiojimus ir neteisybes delej stokos vietos visai ėia negalime. Čia tik paviršutiniai nurodėme apie to pralaimėto streiko tamsiausias puses. Streikas buvo sunkus ir tęsėsi ilgai — net 14 savaičių. Juk taip dalykams stovint, negalima ir norėti laimėti streiką.

Šiuomi tik istariame visiems sirdingą aciu, o ypatingai tiems, kurie gausiai aukavo Baltimos streikieriams — chicagiečiams, bostoniečiams, rochestrečiams, philadelphiečiams, So. Bostono 60 kuopai LSS, ir brooklyniečiams.

Taipgi turim už laimę ištarti sirdingą aciu vietiniams klebonui, kun. Lietuvnikui, kuris pasirodė veikliu žmogum laike streiko, nes

patsai aukavo ir kitus ragino šelpiti streikius, ir niekuomet negirdėjom papeikimo nuo jo kaslink streiko; tas parodo, kad jis atjautė streikui, nes matė jį teisingu. Už tą visą tariame jam sirdingą ačiū ir velijame jam viso labo ateityje. Taipgi tariame ačiū vietiniams lietuviams, kurie daugiausiai aukavo pinigais ir paiešė daug vargo.

Baltimorės Rubs. Presos Kom.:

A. Kurilaitis,
K. J. Geležėlė.

Nuo redakcijos. Šiuo metu užbaidame visus ginčus kaslink Baltimorės rubsiuvių streiko, pasibaigusio lapkričio 24 d. „V. L.“ tilpo streiko aprašymai, kuriuos pridavė įvairių pažiūrų žmonės. Kur gryna teisybė — sunku pasakyti, nes nėra galima tą visą dalyką ištiirti ant vietos. O iš aprašymų (nors ir vietinio laikraščio) sunku taipgi susėkti visas smulkmenas ir atrasti teisybę, nes visur apsirėškia tendencija. Tiek tik galima pasakyti, kad Baltimorės darbininkams dikčiai stokuoja susipratimo ir vienybės. Patartina daugiau apsišviesti ir sueiti tvirton vienybėn, o tada tik pradėti kovą prieš savo darbdavius-kapitalistus.

Vardan teisybės.

„Vienybės Lietuvnikų“ num. 49 Lietuvos sunus parašė, jog į Montello, Mass. atbaladojo kokia tai „daktarka“ iš So. Bostono, kuri nešioja po lietuviškas stubas vaistus del moterių, kurios nori sustabdyti šeimos augimą.

Tas visas pasakymas manęs nepatepė, jeigu nebūtų parašyta, jog toji „daktarka“ iš So. Bostono atvažiavusi priguli prie LSS. ir net ineina vienos kuopos valdybon. — Kadangi aš esu atvažiavusi iš Bostono ir priguli prie L. S. S. 17 kuopos, ir tik viena moteris išrinkta į valdybą ateinančioms metams, todėl tas aprašymas puola ant manęs, ir daugelis žmonių perskaitę tą korespondenciją pamisyls ant manęs. Bet, kad aš jokių vaistų po lietuviškas stubas nešiojau ir niekam nesuiliu, todėl ir nenoriu tą nuožvalgą nešti. Aš labai noriu, idant Lietuvos sunus paskelbtų tikrą vardą ir pavardę tos „daktarkos“, o tada bus visiems aišku, kas ji tokia. **Teisybės Jieskotoja.**

Laiškai i Redakciją

VARDAN TEISYBĖS.

Gerbiamoji „V. L.“ redakcija! Jūsų laikraščio num. 50-tame patilpo J. J. Savo korespondencija iš Baltimorės, Md., kurioje rašėjas už Cehloss'o dirbtuvės streiko pralaimėjimą meta kaltę ant vietinės socialistų kuopos vadų.

Todėl mes turime pasakyti, kad Soc. kuopos vadai streike nedalyvavo, niekur nebuvo renkami ir niekas iš niekur jų neišmetė. Socialistai streikiu moterų neorganizavo ir nesuėmė jų į unijos susirinkimus, nė pas miesto virškinus.

Išmestieji žmonės iš pildomojo streikiu komiteto nėra Soc. 14-tos kuopos nariais, ką žino visi Baltimorės lietuviai, kaip ir pats korespondentas, bet kodėl jis rašydama tai nenorėjo žinoti, tai jo paslaptis.

Korespondencijoj prirašyta ant socialistų daugelis nesamonių; apie jų teisingumą mes paliekame

spręsti skaitančiai visuomenei, primindami tai, kad žmogus kalbant teisybę neprivalo slėptis po slapypvardžiu, kuomet jam niekas negrasina.

Todėl mes esame priversti tarti teisybės žodį, kad parodyti tikrą reikalų stovį, parodyti teisybę.

Ant tolesnių J. J. Savo korespondencijų, kur jos netilptų, daugiau neatsakysime.

LSS. A. 14tos kuopos komite-tas:

Org. P. Glaveckas,
Sekrt. A. Janulaitis,
Izd. V. Litvaitis.

Tev. Myl. Dr. tes reikalauose.

Jonilos Raštai pareina.

Gerb. TMD. pirmininkas, p. Pr. Butkus, prisuntė šokią pranešimą:

„Šioj valandoj iš Jagomasto gavau šitokią telegramą: „Pranas Butkus, 3252 S. Halsted St. Chicago, Ill. — Laišką siunčiu, knygas veikiu. — Jagomastas.“

Toku būdu pereitame „V. L.“ num. tilpės pirmininko paaiškinimas nebeturi reikšmės, ir gali but, kad su p. Jagomastu nebespriešies bilinėtis. Gali but, kad mes po Naujų Metų tuoj apturėsime Jonilos raštus ir pirmuose kuopų susirinkimuose juos savo sąnariams išdalsime. Gerbiame jį kuopų vadovai. pasistengkite didinti kuopas naujais sąnariais.

Vietinės Žinios

Paskaitos ir prakalbos. 21 d. gruodžio Tautiško Namo svetainėje (101—103 Grand Str.), p. A. Baranauskas laikė paskaitą temoje „Jėzus ir krikščionių mokslas“. Kalbėtojas dar išvedimus, pagal kuriuos darodinėjo, jog paties Jėzaus Kristaus galėjo visiškai nebūti. Kalbėtojas svarbiausia dėmėsi tuomi, jog apie Kristaus buvimą pradėjo rašyti tik 150 metų po tam, kada skaitėsi jo gimimo metai. Ankstesnių raštų apie Kristų nebuvo.

Priegtam darodinėjo, jog žydų tautos varguoliai ilgai laukė Mesijaus ir susilaukdavo tai vieno, tai kito didvyrio, kurie apsiselbdavo save Mesijum ir stengdavosi išliuosuoti liaudį iš vergijos retėžių. Vienu iš tokių išliuosuotojų galėjo but ir Kristus, kuris stengėsi išliuosuoti vien tik žydų tautą, o ne visą liaudį. Prirodymui to, kalbėtojas privėdė keletą žodžių iš evangelijos.

Kalba buvo indomi ir kiekvienam naudinga. Publikos buvo pilna Tautiško Namo svetainė.

Pasibaigus šiai paskaitai, toje pačioje salėje buvo atlikta Brooklyn Biznierių Draugijos prakalbos. P-as Račiūnas tarpais rodė krutomus paveikslus ir šiaip vaizdus ir Lietuvos istorijos. **R.**

Daugiau vienybės ir pasišventimo. Gruodžio 21 d. Tautiško Namo svetainėje ant Grand Str. atsibuvo Brooklyn Biznierių Draugijos prakalbos apie tos organizacijos siekius ir apie įvairius kitus dalykus, paliečiančius lietuvių visuomenę. Kalbėjo pp. Širvydas, Šaltis ir Liutkus. Apart to, p. A. M. Martus pranešė susirinkusiems apie Brooklyn piktadarius (bomus) ir kas padaryta jų prašalnimui. Taipgi apie paskutinį dalyką aš ir noriu tart keletą žodžių Brooklyn lietuviams.

Visiems mums, Brooklyne gyve-

nantiems lietuviams, tur rupėti apsisaugoti nuo piktadarių ir įvairios rūšies niekšų. Minėtą vakarą p. Martus nurodė apie piktadarių veikimą ir apie savo pastangas jų prašalnimui. Bet mes visi gerai žinome, kad vienam sunku yra ką nors padaryti — jei už kokio darbo imasi burys, tai tas darbas greit eina pirmyn ir liekasi užbaigtu. Taipgi ir šiame atvejyje. Brooklyn lietuviai privalo sujungtomis spėkomis stengties prašalinti iš savo tarpo piktadarius bei niekšus — čia reikalingas darbas, o išdalis ir centai. Taipgi, brooklyniečiai už darbo! — Kas suprantą tą visą reikalą turi laikyti sau už priedermę prisidėti į kovotojų eiles prieš tuos nedorėlius. Jei mes tuom nesirupinsime, tai ištikro mes nė tik nakties laiku negalėsime pereiti per gatvę, bet ir namuose bus bangu buti. Juk kasdien mes girdžiame apie įvairias piktadarytes, ir piktadariai vis eina drąsyn. Mes privalome rimčiau apie tat pamąstyti ir pradėti veikti aktyviškiau. Reikia atminti, kad jei mes patįs neveiksime, tai to blogo kitas niekas neprasalin.

To darbo varymui yra susitvėrusi tam tikra komisija, bet ji kol-kas veikia persilpnai, nes nemato pasparties iš šalies. Platesniam to dalyko išaiškinimui turi buti sušauktas viešas Brooklyn lietuvų susirinkimas, kuriame apart ko kito, butų išdirbtas veikimo planas ir kur visi pasizadėtų veikti tame atvejyje kartu.

Visais reikalais kaslink to dalyko kreipkitės pas draugysėjų sekretorių, St. Karvelį — 127 Grand Str., Brooklyn, N. Y.; atsakymui indėkite krasos ženklelį.

J. K. Mikas.

P-as Vin. Dankys iš Philadelphija, Pa. tapo priimtas kaipo tul-

kas (—interpreter) ant Ellis Island, New York.

Brooklyn Public Library, 26 Brevort Place, įvedė lietuvišką skyrių, kuriame yra virš 200 lietuviškų knygų. Lietuviai dabar gali gauti savo kalboje knygų skaitymui.

Brooklyne užėjo didelė bedarbė. Neskaitant kitų, vien lietuvių rubsiuvių be darbo yra apie 1,000 ypatų, kurie dirba, tai ir tik pusė laiko. Tuliems sunku yra ir pramisti, nes dirbdami buvo užmiršę apie „sunkių laikus“ ir krovė pinigų smulkėse.

Lietuviškų paveikslų vakarėlis Maspeth'e, L. I. Nedėlioj (4 d. sausio) nuo 5:30 vakare po bažnytinėje salėje bus rodomi p. Račiūno surinktieji lietuviški paveikslai. Bus rodomi labai žingeidūs paveikslai iš Lietuvos praities ir dabartinės Lietuvos vaizdai — iš Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijų, o galop ir laivo „Volturno“ nelaimė ant jurių. Nėra abejonės, kad tie paveikslai užganėdins kiekvieną lietuvių ir atneš jam daug naudos. Abėnai tokie vakarėliai visad užganėdina susirinkusius. Vakarelių rengia pp. Račiūnas ir Danielius. Taipgi, labai but malonu, kad ant to vakarėlio susirinktų kuodaugiausiai žmonių.

Vakarėlio programa: 1) Lietuvos istorija; 2) dabartiniai Lietuvos matymai; 3) laivo „Volturno“ sudegimas ant jurių; 4) paveiksluotos deklamacijos; 5) juokingi judantieji paveikslai; 6) juokingi judantieji paveikslai iš Brooklyn lietuvų žaizlų ir tt. Apie laivo „Volturno“ nelaimė paaiškins patsai p. A. T. Račiūnas, kuris buvo liudininkų tos baisios katastrofos.

Didelis balius. Ant 10 d. sausio Palace Hall svetainėje yra rengiamas Lietuvos Am. Piliečių Klubo didelis balius. Svetainė puiki, tikimasi, kad ir balius bus labai dailus.

Brutališkas pasielgimas. Naktį iš 25 į 26 gruodžio ant Berry gt. (num. 269) tulas Ant. Moskoskis baisiai sumušė savo žmoną už tai, kam ji subarė jį už pasivėlinimą pareiti namo. Jis, kaip imanydamas, mušė ir draskė savo žmoną iki tol, kol, išgirdę moters šauksmą, subėgo arti gyvenusieji žmonės. Tuoj davė žinią Bedford ave. policijos stoties leit. Green'ui kuris pasiuntė detektivą Kelly. Kada šis pribuvo į Ant. Moskoskio kvaterą, moterį rado apalpusią, o jis pats buvo užsirakinęs kambaryje. Atsakisius atrakinti duris, det. Kelly jas išlaužė, bet A. Mosk. metėsi ant jo su lazda rankoje. Kambaryje buvo tamsu. Tuoj pribuvo dar vienas policistas, ir piktadarys tapo suimtas, o paskiau nugalentas tam tinkamon vieton. Sumušta moteris nugalbenta į Williamsburgo ligonbutį.

Scenos Mylėtojų Choras mokinasi komediją-vodevilį „Užburtas Kunigaikštis“, kurį mano pastatyti ant scenos vasario 14 d. 1914 m. Šis veikalas plačiai jau yra pagarsėjęs tarpe lietuvių. Sc. Myl. Choru pasizadėjo pagelbėti kitų miestų atsižymėję artistai; vienas — tai gerai lietuviams žinomas kaipo komikas, p. Vitaitis iš So. Bostono, „Ateities“ administratorius bei vedėjas, kuris yra buvęs daugelio veikalų vadovu; čia užims Jono Cebatorius rolę; toliau — dalyvaus dvi artistai iš Shenandoah'rio, Pa. Jei kurie dainininkai ar dainininkės norėtų dar prisidėti prie Sc. Myl. Choro,

tai dar nevēlu — molanėkite ateiti ketverge, sausio 8 d. 1914 m. į McCaddin salę ir prisirašyt.

A. Lapinskas.

Atverstas žydas.

Maskvoj turėta pakarti žydą. Paklausus, kokis jo paskutinis noras, žydas atsakė, kad jis noris priimti stačiatikybę. Kalėjimo viršininkas, nustebęs iš tokio žydo reikalavimo, aiškino jam, kad tasai atsivertimas nieko negelbės, kadangi ar šiaip, ar kitaip bus pakartas.

Žydas laikėsi savo nuomonės. Taipgi atėjo popas, apkrįstijo ir susirinkusiems pasakė graudų pamokslą apie stačiatikystės galybę, po kurios sparnais net toksai suskūręs žydas glaudžiiasi, idant apsisaugojus amžinos kančios.

Žydas klausėsi ligi paskutiniam žodžiu, o išgirdęs apie amžiną kančią, atsiliepė:

— Ne, tai ne delei to.
— O kam priėmėi šventą stačiatikių tikybą? — klausia popas.
— Atsiprašant todėl, kad jei jau kas turi kėboti, tai tegul nebus bėdinas žydelis, bet maskolius!
J. J. N.

KAIP NUODAI

Žmonės, kurie laks nuo laiko nepasidžiaugia tyru oru ir šaukles žibėjimu, yra nedaug liuosėsnai už kalinius. Jūs galite tai pasakyti iš jų išblyškimo, gelsvos jų sudėjimo spalvos ir blogo apetito. Jų virinimas, kaipo taisyklės, yra labai silpnas. Jeigu jų užsiėmimas nepaveilja jiems izeiti. tai jie turėtų bent bandyti užlaikyti savo sveikatą ir stiprumą ir igauti truputį spalvos savo veiduose. Jie privalėtų vartoti Trinerio Kartus Vyno Elikisrą. Šita sutaisa išvays visas

TEATRAS!

TEATRAS!

Simano Daukanto Dramatiszka Draugija statys Subatoje

3 d. Sausio (January) 1914

MCCADDIN SALĖJE,

Berry Street, tarp So. 2-ros ir 3-čios Gatvių,

BROOKLYN, N. Y.

KETURIŲ VEIKSMŲ, PENKIŲ PAVEIKSLŲ DRAMA

SIBERIJOS BELAISVIAI.

Tai gyvas Lietuvos vaizdelis, perstatantis nesenei praėjusius laikus. Šitame paveikslėvaizdelyje pamatysite vaitą, kuris moka tiktai „kryžiais“ pasirašyti; poniją vaitienę, paiką Motiejuką, jiedviejų sunų, girtuoklį raštininką, žydą karčiarninką, činovnikus ir kitokių indomius tipus. Bus liudėsio, bet bus ir juoko. Taipgi išanksto ir neperdėdami galime pasakyti, kad publika pilnai bus patenkinta šiuo perstatymu.

Lošimas prasidės 8:15 val. vakare.

Tikietų kaina: 75c., 50c. ir 25c.; ložose po \$1.00.

Visus nuoširdžiai kviečia

S. D. D. D. KOMITETAS.

Tikietai parsiduoda iš kalno šiose vietose: „Vienybės Lietuvnikų“ redakcijai; pas J.V. Lutkauską, 227 Bedford Ave.; pas lošėjus ir Draugystės narius.

išmatas, iškėmšiančias vidurius ir paskatins visus organus dirbti. Jisai sutvers sveikatą apėtė ir su tvarky virinimā. Jisai yra labai anemijoje ir nervų silpnume. geras skilvio ir vidurių ligose, Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Jūs privalote umiems atsitiikimams visuomet turėti po ranka Trinerio Linnimeto.

REIKALINGAS GERAS ZECERIS

„Vienybės Lietuvninkų“ spaustuvi. Atsiskaityti greitai. 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KRASOS DEŽUTE.

J. Skudučiu. Apie Lietuvių Kelionės Pašalpos Draugijai, Brooklyn, nieko tikro negalime pasakyti nematę jos įstatymo-konstitucijos.

Klebūn. Tamstos korespondencija tinka tik „Drangui“ ar „Zvaigždei“ — netalpinsime.

Amuril. Tamstos rašinėlis gavome — aciū; sunaudosime. Laukiame daugiau raštelių, nuopiešančių Franciją, francuzus ir ten gyvenančius lietuvius.

K. A. Tautičiū. Tamstos straipsnelį gavome — peržiūrėsime.

A. J. Jokubavičiū. Tamstos straipsnį peržiūrėsime pasitaikius pirmai pragai — aciū.

J. K. ul. Aciū už prisiūtą Tamstos straipsnelį — peržiūrėsime.

Step. Raubickū. Tamstos straipsnį — „Kalėdos“ gavome perveči, kada jau viskas buvo sutvarkyta kalėdinin „V. L.“ numeriu, užtai jo negalėjom sunaudoti.

J. Sacek. ul. Tamstos žinutė per daug jau sena — netalpinsime; malonėkite pridoti naujas žinutes.

Dud-Du'jai. Tamstos raštėlio apie išsirengimą Amerikon ir pačių kelione netalpinsime, kadangi negalima sugaudyti minčių. Patartume geriau pramokti rašyti.

J. Lukui. (Skotija). Prisiūtą Tamstos žinutė apie koncerta, kuriame ypač atsižymėjo p. S. Sarapiniūtė ir B. Rupeikiūtė, per daug jau nusenusi — net nuo spalio 29 d. (o gal apsiriktū mėn. vardas parašyti), ir nepažymėta, kur tas koncertas atsiduvo. Netalpinsime.

Worcesterio Vaikū. Tamstos žinutė netalpinsime, kadangi mes apie tą „garsų“ vyrą visai nenorime kalbėti, o priegimt žinutėje nieko tokio indomams ir nėra.

A. Rutkū. Tamstos piešinėlis truputį suvėlintas, — vienok, jei bus tinkamas, tai tilps 1-me atėinančių metų „V. L.“ num.

Laimės Zeceriu. Malonėkite pridoti mums tas dainas ir pasakas — jei bus tinkamos, su mielu noru talpinsime j. „V. L.“; taipgi prisiūtą Tamstos parašytą knygą — pirmia reikia pažūrėti bei perskaityti, o paskui galima bus apie ją plačiau kalbėti.

Didvyriū. Aciū už „Didvyri“ — patalpinsime viename iš sekantių „V. L.“ num.

KLAIDOS ATITAIKYMAS

„V. LL.“ N 51 žinutėje iš Worcester, Mass. įsikverbė klaida — turėjo būti: aukas rinko M. Dusevicia, o ne M. Pruselevicia; aukų „Rankpelniū“ surinkta \$1836, o ne \$1300.

Kaimynas. Nuo Eed. Visgi rašant žinutė reikia reikia nerektyt taisyti; patartina taipgi pavarde rašyti kiek galint aiškiau, ir nedaryti beireikalingų brūkšnelių, lazdučių ir tt.

EIKIM VISI

pradėti Naujus Metus linksmam pirmą dieną sausio m. Dabar po šventų Advento moksliečiai parengia linksmą vakarėlį Tautiško Namo sėtinėje, 101-103 Grand St. Brooklyn, N. Y. Pradžia nuo 7 val.

Pirmiausia bus rodomi paveikslai labai juokingi. Kad kas ir, kači kaip būtų nuliudęs ir piktas, bet čia visvien neįkenta nepasirijokite. Paskui bus šokiai iki vėlybai nakties. Kaip linksmam pradėsime taip gal visas naujas metas bus linksmas ir laimingas.

Muzika po vadovystę Prof. D. K. Venskans, kaip geriausia iš šios apie linkės. Įėjimas su padėjimu drapanų tik 25 c. ypatai. (Labai žemas už tokį linksmumą). Nepamirškite adresu.

PARSIDUODA DBY GOODS STORAS.

Labai geroji vietoj, apgyventoj Lietuvių, lenkų ir rusų. Biznis daromas jau penki metai. Aš, pakolei slūžia manifestas, norių paraziuoti j Lietuva. Iki išvažiuosiu apsiimu mokinti kupčianot.

Dainokit „Vienybės Lietuvninkų“ kontore arba pas J. Miliauską, 103 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Pajiektau savo pusbrolis, kuris paeina iš Kanno gub. Šianlų pav. Voknių volosties, Jono Sidabro. Pirmiausia gyvena So. Bostone, Mass., dabar nežinau kur. Jeigu kas apie jį žino prašau pra-nešti sekanti adresu:

Ona Maneikis, 139-191 So. 9-th St. (Room 12) Brooklyn, N. Y.

HIPPODROME.

Hippodrome stato didžiausį perstatymą vardu „America“. Hippodrome ant scenos išveina 1,000 aktorių. Stebuk-lai ir vaizdų gražumai, kurie randasi šitam krašte, nuopiešti grafišku budu žiūrėtojas gaus patyrti šiaurinė ir Pietinė Amerikā. Ta kelionė tęsiasi per abidvi Amerikā; keliautojai sustoja New Yorke, Naujojoje Anglijoje, New Arleanse, San Antonio, Panamoje ir tt. Pirmojo akto pabaigoje perstatoma vienas didžiųjų New Yorko gaisrų. Baisiausiai sujundanti scena matoma Grand Canyone, kur automobilius su didžiū smarckum lėkia linkon upės pakraščio, apsišverčia ir puola į verdančią vandens sriovę.

BĖKIM GREICIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rude-nines ir Žiemines drapanas ant orde-ro po Lietuvę kraučių už labai sumažintą prekę. Moteriškus siu-tus suviuam, už \$12 iš gerų vilnonių materijų, o kę apie padarymą ir, pritaikymą tai nēr ko klausit, nes jau senai yra visems žino-mas kraučius, kurio darbu visi geri-si. TAIPIGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai di-džiausiam pasirinkime, nuo \$18.00 ir daugiau. Mūs dirbtuve atdara kas dienā ir nedėdieniais orderius prii-mam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES
370 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. Pagal Williamsburg Tilg.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijėj. Geriausiai prižiūri moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

„VIENYBĖS“ LIETUVNINKŲ ISLEISTOS KNINGOS.

Adomas Micevičius	15
Ar socialistas gali būti katali-ku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lie-tuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos kniginė	10
Apie kuno išlavimą	15
Albumas lietuviškos parodos	40
Pryžnie 1900 m.	40
Apie Dievų pavydumą	15
Baltrus Turazeris (Drama tri-juose veiksmuose)	20
Dangus ir žvaigždės. Populiaris-ka lekcija iš astronomijos	10
Davatkų gadžinkos	10
Dangaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis	20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama)	10
5-se apsiereikimuose	15
Emigracija. Apsysaka iš emi-grantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genevaitės	50
Gndri Naslė (Juokautaisė dvi-juose veiksmuose)	15
Gegutė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Graudų Verksmai	10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržiūra jo filosofijos	15
Istorija Septynių Mokytojų 50	50
Ideja ant mėšlyno. Apsysaka mu-šų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką 10	10
Iš po budelio kalavijo ir Kaji-mas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tra-gedija 4-se apsiereikimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10	10
Ištekė sociališkų sanlygų ant visų kultūros šakų	15
Ištekė dantų ant žmogaus gy-venimo	10
Juožas Arch. Sodiētis—deputa-tas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaei-ksmė tragedija su prologu)	30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45	45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys	75
Kalabas	30
Kėkštų Simas. (Apsysaka iš uki-ninkų gyvenimo)	10
Kainas. (Misterija trijuose ak-tuose)	25
Kunigija ir svietikiška valdžia 15	15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovo-jo už savo tiesas	10
Kur musy išganymas? 25	25
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žė- mę ir laisvę	15

Kaip apsiesti ir laimėgai gy-venti 15
Kaip darbo žmonėms išsiluo-suoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naujagius pamokinimai 15
Knygelė dēl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I 1.50
Aparjta 2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II 1.50
Aparjta 2.00
Abi drūtai apdarytos į vieną tomą 4.00
Lietuvių tauta. Tomas I 1.50
Lietuvių tauta. Tomas II 1.75
Aparjta 2.00
Abu tom. apdaryti į vieną 4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musy Dieles. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas 50
Miskas vis smarkiau degė 15
Našlaitė (Apsysaka eilėmis) 10
Pasiakbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 15
Paveikslai. (Dvi apysakos) 10
Palemonas ir Giržūta. (Apsya-saka eilėmis) 20
Puota — Nusikintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkias Romansas) 1.00
Palocius ežero dugnuose. (Tri-jų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gy-venimo žmonių 20
Rytujui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Un-dinė. (Tris dramos) 30
Sausio devintą 15
Svedų liaudies švietimas 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavk ant to gerai 15
Vardieniai. (Apsysaka iš bau-žiaivos laiku) 50
Vilius Tell. (Tragedija pen-kiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lidzas. (Apsysaka iš Kryžinčių laiku) 35
Visuotinoji istorija (sątyroje 60
Vytauto prisieka. Paveikslas, didumas 27½ x 21½ 25
„Vienybės“ Lietuvninkų 30
Metų sukautivių jubilėjinė kniginė, su 57 paveikslais 50
Zemių dulks. (Labai aktyva a-psysaka) 50
Zenybos Paikių Miko 10
Zemės Giesmė (apsysaka). Pir-moji dalis 1.00
Zemės Giesmė (Apsysaka). An-troji dalis 50
Žmogus. (Apsysaka) 15

„Vienybės Lietuvninkų“ Keliaujantis Agentas J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akašerijų MOKYKLA.

Moteris, norintis išmukti akušeriatu, dabar tu legališką mokyklą Sorantose, Pa. Mokslas prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mė-nėjus. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplo-mas, vaidijos pripažintas visoje šalyje.

Įsistoti mokyklon gali moteris, turinčios nema-žiaus 30 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursų moksai \$100.00.

Mokyklon Lietuvos prima „The Internationa College of Midwifery“

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telefonas: 6426—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

Turiu už garbę pranešti draugy-stėms, kliubams, ir kuopoms kad iš-dirbam visokius ženklus, „badges“, „saloloido“, „botonus“. Visokius „em-blems“ su antrašais ar paveiksiais išdarom ant auskšnių, paukuosuų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Įštant kožio pareikalavimo išsiūnčia-me prabas „sempelius“ ir jų prekes.

PAJIEŠKAIT AGENTŲ. REIKALAKIT KATALOGŲ. A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA
101 W. 117 Str. New York City.

IS N. Metų prasidėda naujos mu-zikos Semestras, pasirūpink itilakū pristot.
Direktorius M. PETRAUSKAS.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Grydo visokias ligas vyru, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: nuo 12—3 po piet., nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lengucėlius, šlubini-us žiedus, šipkortes, davierastas, siųst pinigus j Lietuvę, puikių popie-rių gromatomos rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpil-duo teisingai tai reikiška gerai.

Visiem veltjam eit pas **Jurgį Jeszmanta,** 6 So. Washington St., Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint

Specialistas širdies ir plaučių ligų.
Office Hours: 8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NEWARKIEČIAMS!

Pirm pasirinkimo Kalėdų dova-nų užėikite j Olshino Ruskā Aptie-kā, kur noriai jis parodys jums daugelį Europiejiškų ir Ameriko-niškų kvėpalus, miulų, Watermano Fountain plunksnų ir dailių po-pierių rašymui, Whitmano sokola-dų ir kitokių kėndžių. Čionais jūs gausite geriausias tavorus už pi-giausias čienes.

Visi esate nuolankiai kviečiami pirkti dovanos Kalėdoms, ypatin-gai kvėpalus-perfumus.

M. Olshin, Aptiekorius, Vienatinė Ruskā Aptieka
Cor. Congress and Lafayette sts, Newark, N. J.

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Ar Skaitei Kada Laikrašči „LIETUVA“? Gal nežinai kur ją gauti? „LIETUVA“

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o pronomerata kaštuoja mo-tul tik \$2.00, pusei metų \$1.00.
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, rei- kalaukite Ruginų Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs!

DUONKEPIU ATYDAI!

As esu savininkas ir pardavėjas Suvienyose Valstijose ir Europoj Originali- nių Rozavų miltų iš cysčiausiu, svečiausiu ir geriausiu rugių grudy, kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonke- piai šios šalies ir as noriu atkreipti atidų tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duonai.

As tikrai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišauksiam suteiksiu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užganėdinsiu atsišauksius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuo- jaus paimkiti plunksnā ir parašykite pas mane laiską, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA

ISTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po \$6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtines apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.

Kiekkieno lietuviu privalamu yra dėtes prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susvienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kultūros reikalams — \$8,651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97.

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Įaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Cen- tro Sekretorių žemias paduotū adresu, o gausi paaikškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

K. Labanas

Su geriausias advokatas, kurie vėda visokias provas, kriminalnais ir civilinis angščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšurinu formičius ir gy- vastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimū (rodą) dykai visokiuose reikalauose. Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pil- nai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. VALANDOS: nuo 9 ryte iki 5 vakare. BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-nyų. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

2 KATALOGAI DYKAIT!

Visu lietuviškų KNYGŲ nuo seniausias iki naujiasius laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pnsū., bus pristytas DYKAL. MYLROJDAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikaliskų instrumentų katalogą, įvairiausių armoniškų koncertintinkų, klernetų ir t. t. Kašant man laiskā, paminkk krača KATALOGŲ pristipati, ar abu karti? Reikalingi knygy q' platiniojai agenti is mažesnių miestelių, parduveiti knygas ir laiskams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

J. TOPILIS
120 Grand str. Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČĖ
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
Lietonius prima: 15to nuo 8-9 po pietų nuo 2-3 Ievakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

NUSIPIRKITE Tik-kā atpausatū Naujū Eilių Kningā „LAIKO AIDAI“ pas C. M. Lukošių. „Laiko Aidai“ 112 puslapių 8½x5 col. Kaina 50c. Visi mėnesinio laikraščio „Aidai“, nu- meriai vertės \$1.10. Tas visas kningas vertės \$1.60. galima gauti už \$1.00. pas C. M. LUKOŠIŲ 6 John str. Waterbury, Conn. Reikalaujame agentų.

Telephonas 2320 Greenpoint. Lutkauskas ir Garšva. Graboriai ir Laidotuviu Direktorai. Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių. PARSAMDOME KARIETAS veselloms, krikštynimams ir šaip pasivažiavėjimams. Atsišaukite ypatingai ar per teleponą. 227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS. Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cieleje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijoje. Serganti netroyti laikio ir plaučių, bet besiolgi kreipkitės ypatingai arba laišku prie daktaro Stankus, o apturite tikrai ir teisingą gydymą. Atimk skaitytų, jėg, dr. Stankus yra baigęs didesnę daktarišką mokslo, kaip tai: po užbeigimui medicinos mokslo GARSIA-ME STUITAVISKAME UNIVERSITETE, važiuo mokestis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau pasuktinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyje. Čionai specializika mokosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taigi buvo miestav daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispenseris dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo ločną gydyklą SANATORIJA mieste Philadelphijoje dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiogio SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS. Nuo skandėjimo strėnų, sąsarių raiškių ir kojų, skandėjimo pasirdžių, pečių ir kaulų, reuma-tizmo, nuo visokių kraujo ligų, užkrečiųjų ir slėpčių lytiškų ligų, augimo spūgnų ant veido ir kūno, užkietėjimų ir nedirbimų vidurių, niežėjimo skruos, dedervinių, siningų plaukių, skandėjimo galvos, visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgaido, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abeja nusilpėjimui, visokias moteris ligas: nereguliariškas mėnesines, skandėjimą strėnų ir pasirdžių, visokias vyrų ligas, pasilpėjimus ir lęgutas per išdykumą. Gydo ligas su liekarkomis kokiomis tikta yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarkomis ir po reikalavimų pačių pacientų — davo visokias operacijas. Turi savo ločnų, naujaisiu būdu elektriškas mašinas dėl gydymo ir egaminavimo, su pagalba kurių galima permatyti visą žmogaus kūną. PASARGA: Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tikta tiems, katri aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštinių nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagalba yra niekam netikus priė daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laiška, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasimėniu jam gyduoles. Nemalysk skaitytuoju, kad geriau supranta ligą kuomet mesi ypatingai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau išsiųs termometrą į burną, pabaraiškina, pasilpūsio krutinę ir nei žodžio nepalaužia apie jus ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarkų. Buk tikras, kad toksas daktaras į jus ligos nesupranta, tiktaio jo tas baikinimas ir paklausimas krutinę yra niekas kitas, kaip tikta trumpa komedija, kad paimito nuo jūsų kelis centus. Jeigu ligonis parasyt laiška arba apskys simptomus savo ligos, tai yra: ką jautia savyje, kas ir kokiėje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjus, pritaitys tikras gyduoles. PADĖKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ. Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpiasi su pavėlijimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlankomos didžioj slapybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. saiko taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o viešas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiuavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skandėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą pasirdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tikta atėjimai mano namus leido po skruos į pasirdžius tą prakiektą zrodylyj morfiną, kad tikta tam sykini skausmus sustabdyti. Nuvažiuavau pas Daktarą Ignatų Stankų ir pasiilkau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visikim kitiokią ligą, tuojau padarė operaciją ir darė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedidelio laiko aš išgyjau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranuskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per kelias metų jaudinū negermanū gerklėje, o prieš mėtiną oro net ir skausmą. Ant galo iškart pradėjo tinti kaklas, gėlio gėlio ir pasikeitė didis kartūis. Dr. Stankus po sustabiymo kartūio, padarė man operaciją ant gerk- lės ir dabar jokio negerumo gerkėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Salis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skandėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skandėjimo pasirdžių, galvos ir abeino nusilpėjimo. Už ką ištaru jam širdingą ačiū. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo siningimo plaukių. Aš Pabjonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslią ir ištaru širdingą ačiū Dr. Ignatui Stankui už prisištus man gyduoles ir išgydytą manęs nuo baisios li- gos, kaip tai kosulio, skrepliavimo, skandėjimo krutinėje ir pasirdžiose. Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laišku ant tikro adreso taip: DAKTARAS IGNOTAS STANKUS. 1210 S. BROAD STREET, - PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakaris nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

GERA PROGA VISIEM. Užlankau tikrai lietuvišką krautuve, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilky, kokių, kompasių, kryžiukų, gramafonų visikio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visikio skyriaus. Maldakni- gių, visokių gražių popierių laiškamis rašyti (gromatomams) su puikiais aiški- skaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų knin- ga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrų turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietas ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekęs rūpigones kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: J. GIRDĖS 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA. Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas. Jau nuo keliolikos metų Brooklyn- New York gyvenoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCĄ J. DAUNORĄ, kurios tikslu yra apsaugoti savo vianatinis nuo visokių apavikų ir gydyti juos tikra i geromis ir pasekingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių. LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisyti iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekingai gydanti ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gausomos sekancios gyduolės:

Kraujo Valytojas \$1.00	Del išvarymo soliterio..... \$3.00
Gyvasties Balsamas 75c	Del lytiškų ligų 50c. ir \$1.00
Nervų Stiprintojas 50c ir \$1.00	Nuo Reumatizmo 50c. ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių 50c. ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo 25c
Nuo kosulio 25c. ir 50c	Gydanti mostis 50c
Nuo gerklių skaudėjimo 25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas 25c
Silvinės proškos \$1.00	Antiseptiška mostis 25c
Pigulkos del kepenų 25c	Nuo dusulio 50c
Nuo galvos skaudėjimo 25c	Proškos del dantų 25c
Nuo kojų nuospaudų 10c ir 25c	Nuo kosulio del vaikių 25c
Nuo dantų gėlimo 10c	Kastorija del vaikių 10c. ir 25c
Nuo persalimo 25c	Nuo viduriavimo 25c
Plaukių stiprintojas 25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas 50c
Linimentas arba Expelleris 25c	Gumbo Lašai 50c ir \$1.00
Anatharynas plovimui 25c	Nuo plaukių žilimo 50c
Nuo kirmėlių 25c	Blakių Naikintojas 10c
	Karpių Naikintojas 10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c. Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios Žolės, Jaukis ir t. t., kokios tik yra zinomos ir žinomi vartojamos. Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais. Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje. Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašdami arba atsiilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA. APTIEKORIUS. 229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem. Užlankau tikrai lietuvišką krautuve, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilky, kokių, kompasių, kryžiukų, gramafonų visikio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klarnetų, triubų ir daugybę visokių muzikaliskų instrumentų. Taipgi gerų britvų visikio skyriaus. Maldakni- gių, visokių gražių popierių laiškamis rašyti (gromatomams) su puikiais aiški- skaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų knin- ga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrų turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietas ir visokius muzikaliskus instrumentus: armonikus, smuikas, klarnetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekęs rūpigones kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: J. GIRDĖS 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigų. Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gėmines ar pažinтамus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleviss apsisiaogot nuo apgavyečių. Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonekit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Ofiso valandos: Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durnys nuo Berry Street) PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAYNUM. Siuncčiame pinigų, i vi- sas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursę. Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų. Parduodam Tikietnis ant geležinkelį ir pietines ir vakarines valetijas. Persiuncčiam potogra- fijas į Lietuvą ir užregi- stuojam laiškus. Spausdiname visokias kningas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU“ Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Ikturas 1886 mete. Išaina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja [metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamis rašt ir tikotikus spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai. DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU. Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t. J. J. Pauksztis & Co. 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tu Esi Geriausias Prietelis! Tai žodžiai pačių žmonių išgydytų nuo visokių ligų! Kaip jokios liekarkos ir visiki daktarai negalėjo pagelbėti, tai jus manę išgydet. Garbingas Daktare! Jusų budas gydymo ir liekarkos labai geros, kad ma- no moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skandėjimo, po krutinę, galvos, didžio nusilpėjimo ant sveikatos ir baltųjų tekejimo, kurios išsiol niekas nepataike išgydyti, o kaip Jusų prisištus liekarkas suvartojoto, tad tapo visai sveika ir daugiau liga nuatsinaujina. Už tokį tikrą mokslišką ir pasekingą gydymą visiems Tamistų vardų apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis. Pasiliekame dėkingi. Klemensas ir Ona Stefanavičiai, 1413 Brynmower, Scranton, Pa. Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laik! Malonus Tamista! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant krutinės pasekingai, teip lygiai tik Jus stengiate išgydyti, nuo ligos iš- bėrimo ant odos spuogais ir niežėjimo; kiti gydytojai per du metu nesura- do pagelbos. Už jusų teip gerą gydymą ir teisingas liekarkas siunčiu šim- tą kartų ačiū. Su guodone, A. Galmanas, Box 36, Boone Terre, Mo. Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St., Worcester, Mass. Mr. M. KOLIAGA, Box 192, Boswell, Pa.; Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Cente St., FreeLand, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių pasilpėjimų ligų, kurių jokiu būdu negalima sutalpinti. ISITĖMYKIT, kad slapytės ligų saugiai užlankoma, visada. Ph. M. Klinikas, turi net kėlis PROFESIONALISKŲ DAKTARUS, kurie greitiam laikie pataliko sergantiesiems pagelbėti todėl, kad gydo išskų, o nedaro eksperamentų ant sergan- čių. Vyriausias Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medaliu apdovanotas. To- kiam jau tik galima tikėt.

Privatiskoj LABORATORIJŲ Ph. M. Kliniko, atsiilankusiem sutaiso kiekvienam liekarkas iš svietijų gvarantuotų medikamentų, seniausiu ir naujaisiu išradimū, kuricos tik ankštinias moksias išrado pagelbat žmoinui. KAD ESI NESVEIKAS, BET NŪR PASTOTI SVEIKŲ IR LAIMINUO, tad atsiilankyk: Jeigu toli gyvenai, tad aprašyk savo ligą bei nesveikumo lietuviškoje kalboje kas kėnkia, o tikia, kad apturėti tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstaandiai, kurje jau džiaugias ir dėka- vos, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užaisė- jusias ligas nuo skandėjimo: pečiuose, rankose, kojose, sanariose, krutinėje, strėnose, gal- vos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir neysto kraujo, nuo sauzagystės sėklios nubėgi- mo, nusilpėjimo, vidurių nedirbimo, užkrečiųjų, slogos, gėlio palisimo, nerviškumo, bai- mės, silpno ir sumažėjusio kraujo, užkrečiųjų slapytų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, ink- stų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogu, blogų sapnų, nem- gos, neturėjimo apetito, be peilio be pjantumo be aparacijos, bet su liekarkomis, kurios tukstaandis išgydė. Teipat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios užpūla varginimū žmonių, VYRŲ ir MOTERŲ. Reikalaujant rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adreusok arba ateik po šiuo adresu: THE PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA. VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Uam. ir Pėny žiomis nuo 6 iki 8 val. Reikalaukit nuo Kliniko dovani ir skaitytit knygą „Daktaras“

BUKIE VYRAS RUPTURA. VARICOCELE, PRAPUOLUS PAJIEGAS, UZTRUCINTAS KRAUJAS. ATIMA JUMS VYRISZKUMA. BUKIE Iszmingingas Likie sveikas DR. O'MALLEY BUDAS Visados išgydo! Išbandyta per 30 metų! Be peilio ir vaistų! Išrasta per mane! Naudojamas tik mano ofise! PASARGA: Darbininkai katrie pas mane dirbo, gal sakyti, kad jie žino ma- no metodą ir pagal jį gydo be operaci- jos, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Ofise. Aš nedrukuuju jokijų gromatų Ligo- nių kadangi atsiilankymas į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę Gro- matų nuo Ligonijų iš visų šalių pasaulės kurie tapo išgydinti. Prisišyk 2c. markę už knygutę pada- bintą paveikslais apie Rupturą.

Dr. ALEX. O'MALLEY Ofisal 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. Galima susikalbėti lietuviškai-lenkiškai

LOXOL PAIN-EXPELLER. GERAS IŠBRAUKYMAS su Pain-Expeller visados pagelbsti nuo reumatizmo. Sergėkis nuo netikrojo. 1210 S. BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA.

Nik. P. Zelwis Lietuviškas graborius. Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direk- torius. Karietos laidotuviams, vesel- lioms ir krikštynomas. Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atpausdintas ant dailaus, slidans popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių.

Siuo adresu:
J. J. PAUKŠTIS & CO.
 120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE!

Diena po dienos, savaitė po savaitės, mėnesiai po mėnesių, metas po metų gydan sergančius lietuvius. Pažiūrėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergančiųms pagalbėjau jų ligamatinėje įreigoje ligoje. Kada jums gyvenimas įkireno nuo mėginimo visokių taip vadinamų išeikaravimų, jaučiate jog kas kartas jums esti arčiau—tada vienatinė pagalba yra be abejonės kreiptis prie seno, garbaus specialisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant greitai gyvatį ir išleis jus ligų. Gydan jau per 20 metų kopsekmingaisiais visokias ligas, kaip: Netekimą apškos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turu didelius ir garbus aparatus Elektrikos ir X-Spindulių, per kurius matau jus vidurinius organus. Niekiekvius gydotojas turi tokius aparatus, nes jie yra branzų. Chemikalai ir mikroskopiniai išdiru kraują ir šlapimą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojais atkelkite pas garvą

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

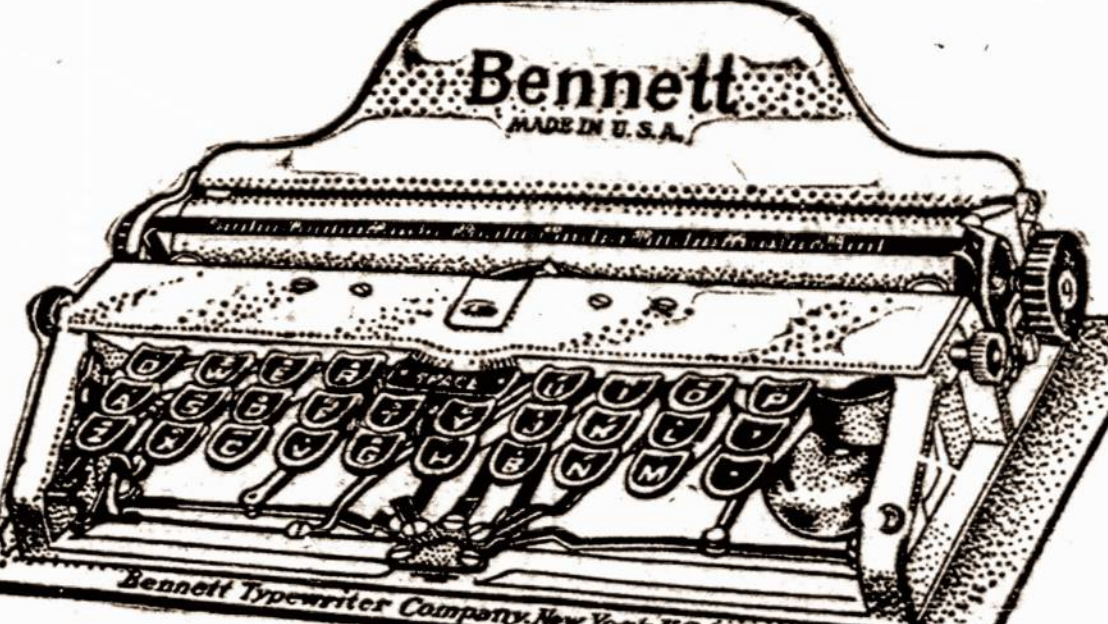
Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėdiniomis nuo 10 ryto iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
 F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos PIRTYS

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuojte taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima varuoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveris 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir į ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ūpatai, o už tokį prekę, tai kaip dyka.

J. J. Paukštis & Co.,
 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ZMIJEČNIK

Geriausios Linimentas arba "PAIN EXPELLERIS" ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSAULI-MO, REUMATIZMO, STRENUŲ SOPES, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįtešok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiolius savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo looną vienatį, reikalavdamas tikrų, gryną ir gydantių vaistų,— pas

ALBERTA G. GROBLEVSKI,
 Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ISKINA kas UTARNINKA ir PĒTYČIA
 Prenumerata kaštuoja:
 Amerikoje Ant viso meto \$2.50
 Ant pusės meto \$1.25
 Ant ketverių meto 65c.
 Europoje ir Lietuvoje \$3.50
 Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
 Poje Prusose 15 markių.

MĒNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
 ISKINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.
 Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
 Amerikoje ant viso meto tik \$1.
 Rusijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
 Prusose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĖ" ir "LINK-SMĄ VALANDĄ" ir pinai užsimoka, vai abu raštu gauna per visą metą už \$8 in Ameriką, in Rusiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pinai užsimokę skaitytojai kas metas gauna DOVANA puikų Kalendarį.

W. D. Boczkowski & Co.
 520-522 W. South AL.
 MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGAI!

Gramatika angliškos kalbos mokytiš be mokytojo (apdaryta) \$1.00

Valkų Drangas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c

Naujas Budas mokytiš rašyti be mokytojo. 10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvininkų" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
 Box 62
 New York City

Ar matel kada-nors laikraštį "DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausiu redaktorių. Rasi jame geriausių raštinių raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyviusius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsiaina metas \$2, pusel m. \$1 užsiainaso metas \$3, pusel metų \$1.60

Rašydami laiškus adresuokite **DRAUGAS PUB. CO.**
 2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Konkursinis
Geografijos Vadovėlis
 Kaina 75c.
 Apdaryta \$1.00.
 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Rusiskai Amerikonizska Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačio laivai, dvigubais Sriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų. Kursk — 13.500 tonų. Czar — 13.000 tonų.

Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į Liepoją.

Išplaukia kas antra subata.
 Sekanti išplaukima iš New Yorko:
 Czar — Novem. 15
 Kursk — Nov. 29
 Russia — Nov. 13

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališka kontorę—
 Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.
 Telephone — 2350—2351 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

ZIRA

10 CIGARETTES 5¢ FOR

CZYSTUMA GERUMAS EKONOMIJA
 Viskas suvienyta ZYROJE
 Laimi už nuopelną

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikta randasi ant svieto taip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moter.

"Lonkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstantčius padarę sveikais — išgydys ir Tave!

Įpatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant ataskymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
 Cor. Eim and Main Sts.
 Plymouth, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrums ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
 Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos suina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auginių kelias.)
 Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scantoną ir Anglių Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
 Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
 Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
 Tarpe visų vietinių Punkty nuolatiniis ir parankus susinešimas.
 Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
 Passenger Traffic Man'r
 90 West Street, N. Y.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgaudintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėd del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki pilnai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavašina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
 (Bell Phone 8—R)

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker), Išbalsmuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidovėms, veselioms ir krikštynomis. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
 Branch Office 48 Hudson Ave.

817-819 Grand St.,
 Telephone, 1102 W. Washington

H. B. ROSENSON,
 BROOKLYN, N. Y.

PRIETELAI LIETUVIAI
 12 dideliu ir 12 mažu.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausio lietuviams užeiga pas **JONĄ KULBOKĄ**

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
 Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Burys 9 metus Svyriausio Viršinkos, Inspektorium Suvienijų Valstijų Immaculio; turt visas tiesa-keipo Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visose teismuose ir d partamentu septynuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, įdėdami kravo ženklielį ataskymal. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatingai į visas Valstias ir miestus suilyz pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynos, kvepianti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užgaudinti!

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
 Palei Wythe Ave.

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykite šiuom adresu:
A. OLSZEWSKI BANK
 3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciusko Parodos už rūpestingą ir artistiška išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZŲŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiški gudo-tiniems Kunigams ir guodotinoms Drangystėms, kad aš dirbu visus augšiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausių praktiką ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsilma varymu pravy visose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37
 Bell 47
 Residence Peoples 1100

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko

Visada kalnas alus, skani arielka, elius, porteria, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažlavę iš kitar, nepamirškite šios puikos vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
 Pricial Central Dypa

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniska čienia.

G. BENSON,
 828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.